70 let Gorenjski časnik od leta 1947
Prvi predhodnik tednika Gorenjec leta 1900

Gorenjski Glas

PETEK, 21. julija 2017

Leto LXX, št. 58, cena 1,85 EUR | Odgovorna urednica: Marija Volčjak | Časopis izhaja ob torkih in petkih | info@g-glas.si | www.gorenjskiglas.si

Na Gorenjskem težko do proste sobe

V gorenjskih turističnih krajih so že lani govorili o rekordni poletni sezoni, a kot kaže, bodo lanske rezultate letos še presegli.

M. R., V. S., M. A., A. S.

Kranj – Gorenjski turistični kraji v teh dneh pokajo po šivih. Ponekod so turisti skoraj povsem zapolnili namestitvene zmogljivosti, veliko pa je tudi enodnevnih obiskovalcev, kar dajejo slutiti polna parkirišča.

Naključni obiskovalci ta čas na Bledu težko računajo, da bodo prišli do proste sobe, saj so polni tako hoteli kot zasebne sobe. »V hotelih imajo ta čas za petino več gostov kot v enakem obdobju lani,« je pojasnil vršilec dolžnosti direktorja Turizma Bled Matjaž Berčon. Medtem ko je v predsezoni tudi veliko gostov iz bolj oddaljenih dežel, pa v glavni sezoni po Berčonovih besedah prevladujejo gostje iz Srednje Evrope. Največ je Avstrijcev, Madžarov in Čehov, sledijo gostje iz Italije in Velike Britanije. Enodnevne obiskovalce privablja tudi množica prireditev, ki zaznamujejo poletje na Bledu. Po Festivalu Bled se bo prihodnji teden začel festival Okarina, že ta konec tedna pa bodo blejsko promenado oživili Blejski dnevi. Na platnu ob jezeru bodo obiskovalci prihodnji teden lahko spremljali tudi premierno predvajanje filma o blejskem izumitelju Petru Florjančiču.

Tudi Kranjska Gora na vrhuncu poletne sezone poka po šivih. Vsi hoteli so tako rekoč polno zasedeni, kot kaže glede na rezervacije, bo tako še vse do sredine avgusta, je povedal direktor Turizma Kranjska Gora Blaž Veber. Nekaj namestitev je vseeno še mogoče dobiti pri zasebnih ponudnikih sob in apartmajev, sicer pa se tako kot že nekaj let doslej med poletnimi počitnicami ne morejo pritoževati nad slabim obiskom.

7. stran

Gorenjski turistični kraji v teh dneh pokajo po šivih. / Foto: Gorazd Kavčič

Odkopali grobišče Macesnovec

V dolini Kamniške Bistrice je več prikritih grobišč žrtev povojnih pobojev. Te dni so izbrani izvajalci odkopali Macesnovec in za zdaj odkrili že štirinajst skeletov. Njihovo delo še ni končano, žrtev naj bi bilo še več, kaj vse bodo našli in čigava so okostja, bo pokazala raziskava.

Jasna Paladin

Kamniška Bistrica – Arheologi iz družbe Magelan skupina so po naročilu vladne komisije za reševanje vprašanj prikritih grobišč v torek na terenu začeli odkopavati prikrito grobišče Macesnovec, ki se nahaja v bližini spodnje postaje nihalke na Veliko planino, v njej pa naj bi bili Slovenci, pobiti po 9. maju leta 1945. Domačini vedo povedati, da je bilo grobišče v preteklosti še mnogo večje, a je bilo močno poškodovano ob gradnji ceste v Kamniško Bistrico in ob povodnji.

2. stran

V prikritem grobišču Macesnovec naj bi bilo pokopanih okoli dvajset žrtev povojnih pobojev.

Stolp Messerjeve kisikarne že stoji

Ta teden so v Škofji Loki postavili stolp kisikarne, ki so ga v podjetju Messer z veliko natančnostjo sestavljali vse od začetka leta.

Danica Zavrl Žlebir

Škofja Loka – Stolp, visok dobrih 52 metrov, premer v preseku meri 4,7 metra krat 4,7 metra, je najbolj vitalen del kisikarne, ki jo Messer Slovenija gradi v soseščini Knaufa Insulation na Trati. Slednji bo tudi največji odjemalec njihovih tehničnih plinov. »Stolp, imenovan tudi Cold box, smo pripeljali v štirih delih. Gre za najbolj zahteven del tehnološke opreme. Jeklena nosilna konstrukcija v sebi nosi sistem cevovodov in tlačnih posod,« pojasni Bojan Andrejašič, vodja sektorja tehnike v družbi Messer Slovenija.

5. stran

Prilogi: deželne novice
Kamničanka

GORENJSKA
Izpolnili so ji dolgoletno željo
Sedemdeset let ni visoka starost, a v primeru Anice Ušeničnik je posebnost. Anica ima namreč redko kožno bolezen, bulozno epidermolizo, in je najstarejša bolnica s to boleznijo ne le v Sloveniji, temveč menda kar na svetu. 8

GG+
Na svet gleda drugače
Devetnajstletna Nika Rant z Zalega Loga je bila vsa leta šolanja na Dvojezični zvezni trgovski akademiji v Celovcu odlična, en letnik pa je celo preskočila. Je tudi prejemnica priznanja koroškega deželnega glavarja. Jeseni jo čaka študij arhitekture na Dunaju. 18

GG+
Prva gostja je bila Amalie Ribitsch
Turistična kmetija Košir v Kranjski Gori ima dolgo tradicijo. Pred skoraj natanko sto petnajstimi leti, 23. julija 1902, se je v knjigo gostov vpisala prva gostja, vdova po sodniku Amalie Ribitsch z vnukom Konradom in kuharico. 20

ZANIMIVOSTI
Najraje je kar Janez
Njegovo polno ime je Janez Ismael Armand Ropret. Mama Leila je Francozinja alžirskih korenin, oče Jaka Ropret je Tržičan. Družina živi v Parizu, Janez Ismael Armand pa je v Sloveniji pred kratkim zaključil mladinsko poletno šolo slovenščine. 28

VREME

Ob koncu tedna bo večinoma sončno in poletno vroče. Predvsem danes je možna kakšna kratkotrajna vročinska nevihta.

17/32 °C

jutri: povečini sončno

Sistematično bodo spremljali obisk

Na zadnji seji Sveta Javnega zavoda Triglavski narodni park so svetniki obravnavali tudi poročilo o delu in finančno poročilo za preteklo leto.

Mateja Rant

Bled – Na področju ohranjanja narave so lani izvajali predvsem redne naloge, ki izhajajo iz zakona o Triglavskem narodnem parku (TNP), prav tako je delo naravovarstvene nadzorne službe obsegalo redno izvajanje javnih nalog in pooblastil po vsebinah veljavne zakonodaje za območje narodnega parka. Izvedli so tudi dopolnilno izobraževanje za vse redno zaposlene naravovarstvene nadzornike pod okriljem policijske akademije, je povzela Tina Markun iz službe za odnose z javnostmi TNP.

Informacijska mesta TNP je lani obiskalo več kot sto tisoč obiskovalcev, pri čemer so največji porast udeležencev na organiziranih ozaveščevalnih aktivnostih zaznali na novi lokaciji Centra TNP Bohinj, ki po besedah Tine Markun postaja pomemben akter na področju strokovnega in kulturnega dogajanja, povezanega z vsebinami javnega zavoda TNP v občini Bohinj. »Prav tako je opazen porast udeležencev na terenskih aktivnostih, kot so parkovna vodenja in osnovnošolske delavnice.« Opravili so digitalni popis parkovne infrastrukture in podrobno analizo stanja. V sodelovanju z deležniki s področja turizma so pristopili k pripravi dokumentacije za prenovo parkovnih poti za učinkovito usmerjanje obiska v zavarovanem območju. Začeli so tudi pripravljati izhodišča za sistematično spremljanje obiska. Veliko pozornosti so posvečali še različnim aktivnostim s področja ozaveščanja o pomenu varovanja narave, ohranjanja kulturne dediščine in spodbujanja trajnostnega razvoja. »Na podlagi omenjenega načrta so potekale priprave na prijavo projektov, vsebinsko vezanih na trajnostni turistični produkt Pohodniška pot Julijske Alpe, ki spodbuja sonaravni turizem in rabo trajnostne mobilnosti,« je razložila Tina Markun.

Iz sredstev za investicije republiškega sklada kmetijskih zemljišč in gozdov so lani uredili tri rastlinske čistilne naprave pri parkovnih kočah Vršič, Goreljek in Planinka ter eno pasivno čistilno napravo pri koči Guhar. Leto so končali s presežkom prihodkov nad odhodki v višini skoraj 129 tisoč evrov, s čimer po besedah Tine Markun uspešno sledijo ciljem, ki so si jih zastavili v sanacijskem programu. Pohvalili so se še s prejetjem certifikata za trajnostni razvoj turizma v zavarovanih območjih, ki ga je TNP in Naravnemu parku Julijsko predgorje podelila Federacija Europarc. »Parka sta prvi čezmejni zavarovani območji v Evropi, ki sta prejela tovrstno listino,« je dejala Tina Markun in dodala, da je bila uradna podelitev priznanja decembra lani v Evropskem parlamentu v Bruslju.

Spominska slovesnost pri Titanovi brvi

Kamnik – Združenje borcev za vrednote NOB Kamnik vabi na tradicionalno spominsko slovesnost v spomin prvima ustreljenima partizanoma na Kamniškem, ki bo jutri, 22. julija, ob 18. uri ob spomeniku pri Titanovi brvi na Perovem. Zbrane bo nagovoril podžupan Igor Žavbi. V kulturnem programu bodo sodelovali pevci moškega pevskega zbora DKD Solidarnost Kamnik in recitator Goran Peršin.

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Nagrajenka

V nagradni igri, ki je bila objavljena 11. julija 2017, prejme naravno avokadovo olje Yanumi Marija Golob z Golnika.
Nagrajenki čestitamo!

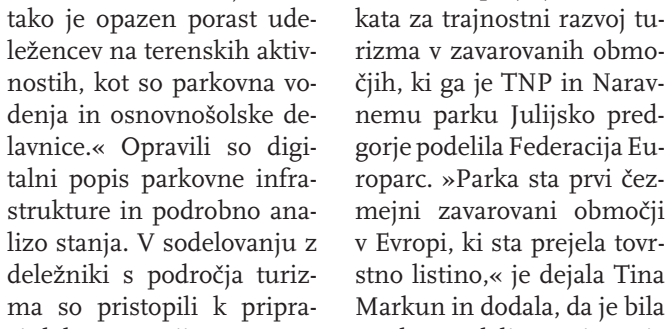

Predsednik Pahor med skavti

Skupaj z udeleženci skavtskega tabora, na katerem je letos več kot štiristo mladih iz vse Gorenjske, je predsednik države Borut Pahor v sredo urejal pešpot na Lisjak pri Radovljici.

Marjana Ahačič

Skupaj z mladimi udeleženci tabora se je lotil urejanja pešpoti na Lisjak. /Foto: Gorazd Kavčič

Radovljica – Gorenjski skavti so tradicionalni poletni tabor, ki se ga udeležuje več kot štiristo mladih, starih od 11 do 16 let, tokrat pripravili v bližini Radovljice. V sredo so v okviru pestrega nabora aktivnosti, ki jih organizirajo za udeležence, pripravili tako imenovani Dan dobrih del, akcijo, v kateri udeleženci tabora naredijo nekaj dobrega za lokalno okolje in ljudi, ki tam živijo. Pri urejanju pešpoti na Lisjak se jim je pridružil predsednik republike Borut Pahor.

Predsednik je skavtom pridružil že ob jutranjem protokolu dviga zastav in skavtski himni. V pozdravnem govoru se je spomnil na skupna druženja v preteklih letih, saj se z veseljem že tradicionalno odzove na njihova vabila. »Skupaj – to je moje življenjsko vodilo. Velikokrat poudarim, da imamo vsi v družbi neke dolžnosti, ki jih moramo izpolnjevati. Skupaj pa lahko naredimo tisto, česar kot posamezniki ne moremo,« je dejal predsednik Pahor. V izjavi za medije je izrekel zahvalo prav vsem prostovoljcem na različnih področjih in v vseh organizacijah, ki opravljajo neprecenljivo delo in mlade učijo vrlin in vrednot za življenje. »Poslanstvo mojega mandata je, da skupaj dosežemo več, skoraj nemogoče. Zato sem se danes pridružil skavtom in skavtinjam ob njihovem dnevu dobrih del,« je izjavo zaključil predsednik republike.

Tabor, ki so ga letos organizirali pod naslovom Kvajdej, je velik skavtski dogodek, ki ga Slovenska skavtska organizacija (Združenje slovenskih katoliških skavtinj in skavtov) organizira vsakih pet let, tokrat prvič v okolici Radovljice, kjer bodo mladi skavti ostali še vse do nedelje. Živijo v šotorih, vsak dan si na tabornih ognjiščih sami pripravijo obrok. Udeležujejo se ustvarjalnih in izobraževalnih delavnic, v katerih lahko ustanavljajo svoja podjetja, izdelujejo in ponujajo svoje izdelke ali storitve ter skrbijo za zaposlenost državljanov, na koncu tabora pa se bodo pomerili na veliki simulacijski igri. Seveda na taboru ne gre brez tradicionalnega adrenalinskega parka oziroma proge preživetja, po kateri so skavti znani, ter številnih športnih in vodnih tekmovanj.

Odkopali grobišče Macesnovec

1. stran

V njem naj bi bilo pokopanih okoli dvajset oseb, domnevno Slovencev, tudi družina iz Komende.

Izvajalci so na zaraščenem in precej zahtevnem terenu lučaj od glavne ceste dober meter pod površjem v dveh dneh izkopali štirinajst skelet, ob našem obisku pa še niso vedeli, kako dolgo še bodo na terenu in kaj vse še utegnejo najti.

Našli so tudi nekaj osebnih kovinskih predmetov pokopanih žrtev, med drugim vžigalnik, pipec in prstan. Izkopane skelete si je v sredo prišla ogledat tudi fizična antropologinja Petra Leben Seljak, ki bo skušala oceniti spol in starost tam pokopanih. Kdo vse je tu pokopan in koliko sploh je bilo žrtev, bodo pokazale nadaljnje raziskave, prav tako bodo skušali z DNK-analizo najti svojce pokopanih žrtev. Ti bodo nato posmrtne ostanke lahko pokopali, kjer bodo želeli, sicer pa bodo svoje mesto našli v kostnici v Mariboru.

V dolini Kamniške Bistrice je bilo spomladi leta 1945 pobitih več tisoč vojakov in civilistov različnih narodnosti in veroizpovedi: Hrvatje, Srbi, Črnogorci, Nemci, Avstrijci in Slovenci. Evidentiranih grobišč je več, a vsa še niso potrjena. Za njihov izkop in primerno obeležitev si že več let prizadevajo člani Društva Demos na Kamniškem, ki so v okviru projekta Pravica do groba izdali že dve knjigi s pričevanji svojcev ali prič povojnih pobojev.

Komu pripadajo najdeni skeleti in koliko jih sploh je, še ni znano.

Med izkopom je bilo najdenih tudi nekaj osebnih predmetov, tudi ta prstan.

Dopust tudi na gradbišču

Ta teden so se začele parlamentarne počitnice, ki bodo trajale vse do konca avgusta. Kako jih bodo preživeli nekateri gorenjski poslanci?

Ana Šubic

Žan Mahnič / Foto: Tina Dokl

Foto: Tina Dokl

Julijana Bizjak Mlakar

Matej Tonin / Foto: Gorazd Kavčič

Foto: Gorazd Kavčič

Alenka Bratušek

Andreja Potočnik / Foto: Tina Dokl

Maruša Škopac / Foto: Tina Dokl

Kranj – Žan Mahnič (SDS) bo večino dopusta preživel v zidanici na Dolenjskem, avgusta pa si bo privoščil teden dni v Dalmaciji in Istri. Odšel bo tudi na strankin tabor v Lepeno, kjer se bo udeležil kakšnega pohoda. »Glede na to, da je v državnem zboru zelo aktivno zaradi bližajočih se parlamentarnih volitev in da je to zadnje poletje v tem mandatu, sem se letos odločil za bolj umirjen dopust,« je dejal.

Julijana Bizjak Mlakar (Desus) bo poletni dopust preživela z družino na izletih po Sloveniji, načrtuje pa tudi teden dni ob morju na Hrvaškem. »Po živahnem političnem letu bom uživala v krogu domačih in ob branju knjig. Dopust bo aktiven in hkrati veliko bolj umirjen, kot je delo v politiki,« je pristavila.

Matej Tonin (NSi) bo večino dopusta preživel na domačem gradbišču, trenutno namreč obnavljajo domačo hišo. Kljub temu bodo nekaj dni preživeli na morju, za nekaj dni pa se bodo odpravili še na Menino planino. Rad ima aktiven dopust, da ta ni nikoli miren, pa, kot pravi, »skrbita« tudi majhni hčerki.

Nepovezana poslanka Alenka Bratušek (Zavezništvo) bo v času parlamentarnih počitnic energijo nabirala na morju in v hribih. »Razgledi z vrhov slovenskih hribov in gora so zame prečudoviti, uživam pa tudi v šumenju morskih valov. Nekaj dni bom zato preživela dva tisoč metrov nad morjem, nekaj dni pa na plaži ob njem. Počitnice bodo torej mešanica aktivnega in umirjenega dopustovanja,« nam je zaupala.

Tudi Andreja Potočnik (SMC) bo dopust preživela v gorenjskih hribih in na morju. Kot pravi, so hribi idealni za nabiranje prepotrebne kondicije in še temperature so bolj prijetne, morje pa ji predstavlja bolj umirjen del počitnic. »Kombinacija aktivnih in umirjenih počitnic se mi zdi idealna, saj je ravnovesje pomembno pri vseh zadevah, ki jih počnemo,« je dodala.

Maruša Škopac (SMC) si bo poleg dopusta na Hrvaškem privoščila še oddih v Kranjski Gori. »Dopust na morju je bolj ležeren, saj je trenutno za športne aktivnosti prevroče,« nam je zaupala. V Kranjski Gori pa z veseljem obiščejo Martuljške slapove ter okoliške pohodne poti do Krnice, Tromeje, Tamarja in Belopeških jezer v Italiji. »Radi tudi kolesarimo po prekrasni kolesarski poti in uživamo v lepotah jezera Jasna. V zadnjih treh letih v Kranjski Gori posebno skrb namenjajo raznim dogodkom, ki popestrijo dogajanje, tako da nam nikoli ni dolgčas,« je še dejala.

Nimajo težav s turisti v kopalkah

Tudi v Sloveniji je v preteklih dneh odmevala novica, da na hrvaškem otoku Hvar turistom, ki se po mestu sprehajajo brez majice ali v kopalkah, grozijo visoke kazni. Na Bledu in v Bohinju do obiskovalcev niso tako strogi.

Mateja Rant

Bled, Bohinj – Na Hvaru so uvedli visoke kazni, tudi do sedemsto evrov, za neprimerno vedenje turistov. Kazen tvegajo vsi, ki se po mestu sprehajajo v kopalkah oziroma moški brez majice, prepovedano je tudi piti ali jesti na javnih mestih. O podobnih ukrepih v Bohinju ne razmišljajo, na Bledu pa se je sicer prepovedano sprehajati v kopalkah po promenadi ali Blejskem otoku, a jim zaradi tega doslej ni bilo treba nikogar preganjati. Po besedah vršilca dolžnosti Turizma Bled in svetovalca župana Matjaža Berčona namreč turisti spoštujejo oznake in na promenadi tako ni mogoče srečati nikogar v kopalkah.

Načeloma pa bi si tudi turisti na Bledu lahko prislužili kazen, če bi se neprimerno oblečeni sprehajali po parkovnem delu ob Blejskem jezeru od Grand hotela Toplice do Grajskega kopališča ali po Blejskem otoku. Po odloku o javnem redu in miru je za to zagrožena kazen v višini dvesto evrov. A tudi na Blejskem otoku tiste, ki na otok priplavajo, navadno le prijazno opozorijo, da se po otoku ni dovoljeno sprehajati v kopalkah. Zanje so ob otoku namestili posebne pomožne pomole, na katerih si lahko odpočijejo. Čeprav odlok prepoveduje tudi poležavanje na zelenicah ob jezeru, razen na posebej določenih mestih, ki jih določi upravljavec zemljišč, pa tudi tega po Berčonovih besedah ne preganjajo, če seveda obiskovalci ne uničujejo okolja. »Zato ob obali ni dovoljeno kuriti ognja ali postavljati šotorov, pri čemer so večji problem ribiči, ne turisti,« je opozoril Berčon.

Povsem strpni do obiskovalcev v kopalkah ali na posameznih mestih ob jezeru celo brez njih pa so v Bohinju. »Ljudem prepuščamo svobodo glede oblačenja, saj je to naravno okolje,« je poudaril župan Franc Kramar in zagotovil, da tudi v lokalih ne preganjajo nikogar, ki je oblečen zgolj v kopalke. Večji problem kot v pomanjkljivo oblečenih turistih vidi v nekaterih dejavnostih, ki se izvajajo ob obali jezera. Pri tem je izpostavil zlasti konjeništvo, ko jezdeci za seboj puščajo konjske iztrebke.

KOMENTAR
Jasna Paladin

Turizem ob gradbišču

V dneh, ko turistični delavci po državi z veseljem preštevajo število turistov in zasedenost prenočitvenih kapacitet, se zdi, da Kamnik – ki sicer med svoje prioritete vse bolj prišteva tudi razvoj turizma – turistom letošnje poletje ni prijazen.

Središče tega srednjeveškega mesta, ki ima obiskovalcem s svojo arhitekturo, zgodovino in vrsto znamenitosti marsikaj pokazati, je te dni eno samo veliko gradbišče. Na občini, kjer so se lotili nujne obnove, se soočajo z nezadovoljnimi stanovalci in lastniki ter najemniki poslovnih prostorov, med katerimi številnimi ne razumejo, da je dotrajan električni kabel preprosto treba zamenjati, da je sezona gradbincev pač poletje in da drugače kot z zaporami, prahom in hrupom ne gre. Čeprav gradbinci s svojimi deli otežujejo dostop tudi do mojega doma in z delom kalijo siceršnji mir, sama ne sodim med nergače – razumem namreč, da je dela treba opraviti in da bo naše mesto po tem toliko lepše in z novo komunalno infrastrukturo. A ne gre le za domačine, po mestu opazujem tudi številne obiskovalce in tuje turiste, ki se zdijo kar presenečeni in zmedeni – kaj naj si sploh ogledajo in kam naj gredo? Edini mestni hotel je že nekaj let zaprt. Z novim letom je zaradi nujne obnove, ki se še kar ne zdi blizu, zaprta tudi osrednja kamniška kavarna Veronika. Do nedavnega je bil zaradi obnove obzidja mesec dni zaprt tudi Mali grad – ena od osrednjih kamniških znamenitosti. Gradbena jama se razprostira tudi tik pred vhodom v Turistično informacijski center, ki je ena od prvih točk turistov v mestu.

A razmere niso tako neugodne, kot se zdi na prvi pogled. Uradna statistika sicer še ni znana, a na Zavodu za turizem, šport in kulturo Kamnik oz. njihovem TIC-u na Glavnem trgu ocenjujejo, da upada turistov zaradi gradbenih del ni. Kdor si je Kamnik nameraval ogledati, je prišel in tudi odšel zadovoljen, prav tako turisti po pojasnilu, da bo po končanih gradbenih delih Kamnik še bolj urejen, izrazijo razumevanje, da se mesto ureja, pojasnjujejo. Škode torej ni na vidiku, vložek v obnovo in videz mesta pa je velik in se bo v prihodnosti zagotovo povrnil – tudi na področju turizma.

Ne nazadnje pa turizem v kamniški občini ni le mesto, ampak tudi Velika planina in Kamniško-Savinske Alpe, dolina Kamniške Bistrice, terme Snovik, Arboretum in številni drugi kotički, zaradi katerih turisti občino še vedno zapuščajo zadovoljni in – kot je slišati – v velikem številu.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE
Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO
NOVINARJI - UREDNIKI:
Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Peternel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir;
stalni sodelavci:
Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA
Jernej Stritar, IlovarStritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK
Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA
Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE
Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, faks: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek in petek od 7. do 15. ure, sreda od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: TV okno, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog/ Tisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 1,85 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 9,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Dan metalurga

Jeklarski koncern Slovenske industrije jekla, ki je v lasti ruske skupine Koks, je pred štirimi leti začel s praznovanjem sicer v Rusiji bolj znanega Dneva metalurga, ki je za delavce SIJ-a predvsem priložnost za druženje in podelitev nagrad.

Podelitev priznanj inovatorjem Acronija

Andraž Sodja

Jesenice – V nedeljo je bil v Športnem parku Podmežakla na Jesenicah četrti Dan metalurga, praznik, ki so ga ruski lastniki uspešno »uvozili« v Slovenijo. Praznovanje se seli med dvema najpomembnejšima lokacijama SIJ-a, in sicer med Ravnami na Koroškem in Jesenicami, ki so tokrat Dan metalurga gostile drugič. Celodnevnega programa, ki je vseboval vse, od zabave z glasbo do športnih tekmovanj, se je udeležilo več kot tri tisoč zaposlenih v Slovenski industriji jekla, za tiste iz oddaljenih krajev pa so pripravili tudi avtobusne prevoze. Zbrane delavce je nagovoril član uprave SIJ-a Dmitrij Bočkarev, ki je poudaril pomen inovacij za uspeh na zahtevnem svetovnem jeklarskem trgu. »Naše družine pričakujejo, da jim bomo zagotavljali dostojno življenje, zato smo se lastniki in vodstvo SIJ-a zavezali, da bomo vsako leto povišali plače, a da bomo to lahko izpolnili, moramo delati učinkovito, zmanjšati število poškodb pri delu in prenehati proizvajati izdelke neustrezne kakovosti.«

Dan metalurga so izkoristili tudi za podelitev priznanj najbolj inovativnim in najzvestejšim delavcem. Med inovatorji so tako priznanja in nagrade prejeli Ajdin Šeper iz SIJ SUZ, Anton Mikša iz Metala Ravne ter Janez Katnik in Bojan Finc iz SIJ Acroni. Za najinovativnejše predloge akcije Znamo varno, zmoremo zdravo, s katero spodbujajo varnost pri delu, so priznanje prejeli Boštjan Kos iz SIJ Acroni, Robert Hribernik iz SIJ Metal Ravne, Lucija Hip iz SIJ Ravne Systems, Darko Simnovčič iz SIJ Elektrode Jesenice in Uroš Posušen iz SIJ SUZ. Podelili so tudi 16 nagrad za najboljše sodelavce in osem nagrad najzvestejšim delavcem s štiridesetimi leti delovne dobe.

Obnovili vaško korito Pri Strevcu v Begunjah

Begunje – V Begunjah so obnovili staro vaško korito pred Strevčevo domačijo. Vaška korita so bila nekoč pomemben del oskrbe z vodo za domačije in kmetije. Običajno so bila last vaških skupnosti in so služila kot viri pitne vode, za pranje in tudi za napajanje živine. Turistično društvo Begunje je ob korito postavilo tudi informativno tablo, na kateri je predstavljena manj znana najdba: v sadovnjaku za vodnim koritom so leta 1970 v globini metra in pol naključno našli tri skeletne grobove in keramičen lonček, ki ga lahko štejemo za izdelek staroselske keramike domače proizvodnje iz časa pozne antike.

Obnovljeno vaško korito

Izvirni tudi pri veselicah

Bohinjci svojo iznajdljivost, o kateri (in o trmi) govori tudi reklo Vsak po svoje, Bohin'c pa s svedrom, še enkrat več potrjujejo tudi z edinstveno obliko finančne pomoči lokalnim gasilskim društvom.

Simon Šubic

Veselice so še vedno pomemben finančni vir prostovoljnih gasilskih društev za nakup gasilske opreme.

Bohinj – Občina Bohinj je po naših podatkih edina na Gorenjskem, če ne celo v Sloveniji, ki preko posebnega javnega razpisa sofinancira veselice v organizaciji prostovoljnih gasilskih društev. Letos so na ta način podprli štiri društva, ki so se prijavila na omenjeni razpis, in mednje razdelila 3500 evrov za kritje stroškov nastopajočih ansamblov. Lani, ko so javni razpis izvedli prvič, pa so za sofinanciranje gasilskih veselic namenili pet tisoč evrov. Če se boste torej jutri odpravili na gasilsko veselico na Koprivniku, vedite, da je nastop ansambla Pogum, ki bo skrbel za veselo razpoloženje, omogočila tudi Občina Bohinj. Če ne v celoti, pa vsaj do polovice njihovega honorarja, kakor smo lahko prebrali v letošnjem javnem razpisu, ki ga je občina pred poletjem objavila v občinskem glasilu Bohinjske novice. In podobno so veselico že izpeljali v Bohinjski Bistrici, v avgustu pa ju bodo pripravili še gasilci na Gorjušah in v Bohinjski Češnjici.

Da gre za izvirno rešitev v gorenjskem in slovenskem prostoru, pritrjujejo tako na Občini Bohinj kot tudi predsednik Gasilske zveze Gorenjska Jože Derlink. »Pri tej rešitvi se nismo zgledovali po drugi občini, nekaj občin sicer sofinancira prireditve v svoji občini, vendar se ne omejujejo samo na prostovoljna gasilska društva,« je tako dejal Miro Sodja, direktor bohinjske občinske uprave. »V Gasilski zvezi Gorenjske pozdravljamo vse oblike finančne podpore delovanja gasilskih društev, a za takšno so se do zdaj odločili samo v Bohinju. Občina društvom na ta način vsaj deloma zniža stroške organizacije veselice, še vedno pa je od članov teh gasilskih društev najbolj odvisno, kako znajo pomoč izkoristiti,« je povedal predsednik zveze Jože Derlink.

Na Občini Bohinj so dodatno razložili, da že vrsto let v okviru organizacije novoletnih prireditev omogočajo lokalnim društvom, da prevzamejo gostinsko ponudbo na prireditvah, in jim s tem omogočijo pridobivanje dodatnih sredstev za delovanje. »Ker se gasilska društva na ta razpis ne prijavljajo, v poletnem času pa organizirajo kar nekaj veselic, ki zagotovo predstavljajo dodatno ponudbo prireditev za goste Bohinja, smo se odločili, da jim v okviru razpisa pomagamo pri izvedbi veselice s tem, da jim sofinanciramo stroške ansambla. Na razpis se lahko prijavijo prostovoljna gasilska društva. Na veselicah njihovi člani delajo prostovoljno, iztržek od prireditve pa porabijo za nabavo gasilne opreme. Na ta način se tudi deloma razbremeni občinski proračun stroškov nabave gasilske opreme,« je povedal direktor občinske uprave Miro Sodja. V preteklosti, od leta 2009 do 2015, je sicer občina sredstva namenjala društvom, ki so praznovala okroglo obletnico delovanja.

Kot glavni razlog za dodatno pomoč gasilskim društvom je Sodja navedel njihovo zelo pomembno vlogo v občini. »V preteklosti je namreč občino prizadelo že kar nekaj naravnih nesreč, kot so bile poplave v letih 2007 in 2008 ter žled v 2014, in v takih primerih so prvi posredovali gasilci in smo se nanje vedno lahko zanesli. Zavedamo se, da se bodo naravne nesreče dogajale tudi v prihodnje, in želimo, da smo na take nesreče pripravljeni. Prostovoljna gasilska društva imajo tudi veliko članov, kar je ob take vrste dogodkih tudi pomembno, da se zavarujejo življenja in premoženje,« je poudaril. Podobno razmišlja tudi predsednik gorenjskih gasilcev Jože Derlink: »Glede na to, da v Bohinju celotna gasilska služba temelji na prostovoljstvu, so veselice zelo pomemben vir financiranja nakupa potrebne opreme.«

Jeseni nov razpis za direktorja

Nobeden od treh kandidatov za novega direktorja Turizma Bled s svojim programom ni prepričal sveta zavoda.

Mateja Rant

Bled – Na razpis za novega direktorja Turizma Bled so prispele tri popolne prijave, a ob predstavitvi svojih programov nihče ni izpolnil pričakovanj, ki jih ima glede direktorja svet zavoda, je pojasnila njegova predsednica Jana Špec. »Gre namreč za upravljanje celotne turistične destinacije in zato pomembno funkcijo.« Nov razpis bodo predvidoma objavili septembra, Turizem Bled pa bo kot vršilec dolžnosti še naprej vodil Matjaž Berčon.

Do septembra bodo imeli čas tudi za morebitne popravke statuta, med drugim naj bi razmislili o spremembi razpisnih pogojev za izbiro direktorja, je pojasnila Jana Špec. »Doslej se je od kandidata zahtevalo znanje angleškega in nemškega jezika, kar bi lahko spremenili tako, da bi moral kandidat znati katerega od drugih svetovnih jezikov. Natančneje bi bilo treba določiti tudi, kaj se razume pod aktivno znanje tujega jezika.« Natančneje naj bi opredelili še, kaj se sploh pričakuje od direktorja, ki predstavlja eno ključnih funkcij na Bledu, je še dodala Jana Špec. Če so že v dosedanjem razpisu zahtevali izkušnje na vodstvenih delovnih mestih, naj bi razmislili o tem, da bi te vodstvene izkušnje zahtevali na področju turizma.

Sedanji vršilec dolžnosti direktorja Matjaž Berčon pravi, da ta čas ne razmišlja, da bi se septembra prijavil na razpis za direktorja, saj kot pravi, ga službe na Bledu ne zanimajo več. Kot pravi, je po sedmih letih čas za nove izzive.

Prenove v šolah in vrtcih

Večje investicije v šolah in vrtcih v kranjski občini potekajo tam, kjer imajo večji vpis in se zato srečujejo s pomanjkanjem prostora. Obnovili bodo tudi igrišča.

Vilma Stanovnik

Kranj – Med poletnimi počitnicami je priložnost za večje prenove in vzdrževalna dela tudi v šolah in vrtcih. Kot pravi kranjski župan Boštjan Trilar, so večjih investicij deležne osnovne šole, kjer se zaradi povečanega obsega vpisa v novo šolsko leto srečujejo s pomanjkanjem prostora.

V Osnovni šoli Helene Puhar so s prenovo začeli že lani. Sedaj bo šola dobila še novo dvigalo, nove sanitarije v pritličju, nove sanitarije za invalide v prvem nadstropju ter sobo za umirjanje. Največja pridobitev za učence bo dvigalo, s katerim bo omogočen dostop z invalidskim vozičkom tudi v prvo nadstropje.

Prav tako bodo nove sanitarije dobili osnovnošolci Osnovne šole Franceta Prešerna, tako dečki kot deklice, v pritličju in prvem nadstropju. Ker so obstoječi elementi sanitarij avtorsko delo prof. dr. Stanka Kristla, bodo obnovljene na podlagi konservatorsko-restavratorskega načrta, soglasja dr. Kristla in soglasja ZVKD-ja.

V Osnovni šoli Simona Jenka, kjer se glede na vpis otrok v šolsko leto 2017/2018 soočajo s prostorsko stisko za izvajanje pouka, že od začetka julija potekajo dela za pridobitev dodatnih učilnic, in sicer z izvedbo armiranobetonske plošče. Poleg omenjene rekonstrukcije bodo med poletjem zamenjana tudi okna na zahodni fasadi obravnavanega dela objekta in toplotna izolacija na fasadi. V teku je tudi javno naročilo za izbor izvajalca del za sanacijo fasade na Glasbeni šoli Kranj, ki deluje na Trubarjevem trgu.

V pripravi je projektna in razpisna dokumentacija za tri nova otroška igrišča. V Besnici bodo na predlog KS Besnica poleg šolskega igrišča, namenjenega predvsem vrtčevskim otrokom, pridobili novo javno igrišče tudi za preostale šolarje. V Drulovki bodo na lokaciji nekdanjih igral, ki so bila zaradi dotrajanosti odstranjena, postavljena nova igrala. Novo igrišče bodo pridobili tudi otroci v Stražišču, in sicer bo v športnem parku Stražišče poleg odbojkarskega in nogometnega igrišča urejeno igrišče za najmlajše.

V Osnovni šoli Helene Puhar nadaljujejo prenovo, največja pridobitev pa bo dvigalo. / Foto: Tina Dokl

Te dni potekajo tudi vzdrževalna dela in obnove v enotah Kranjskih vrtcev. V enoti Najdihojca bodo obnovili kanalizacijo in preuredili trakt s tremi igralnicami prvega in drugega starostnega obdobja. Oddelki drugega starostnega obdobja bodo dobili tudi kreativne stene, kotičke, manjše omare. V enoti Čira čara bodo uredili kanalizacijski jašek. V enotah Mojca, Janina in Najdihojca bodo izvedli tudi sanacijo kritine jasličnih teras. V enoti Čirče bo celovito urejeno igrišče, pri čemer bodo prispevali tudi starši enote.

Na posameznih objektih (Janina, Kekec, Ostržek, Ciciban, Biba) bodo zamenjali dotrajana zunanja okna in vrata, v enoti Janina se bo saniral pripadajoči del pomivalnice črne posode. Kuhinjo bodo delno preuredili tudi v enoti Ježek. Jeseni bodo predvidoma izvedli manjša vzdrževalna dela na igriščih. Prenavljajo tudi vrtce pri osnovnih šolah. V Predosljah bodo obnovili pohištvo, v Stražišču prebelili prostore vrtca, na Osnovi šoli Franceta Prešerna bodo izvedli vzdrževalna dela, na Osnovni šoli Simona Jenka bodo preuredili umivalnico, namestili previjalno mizo, ob šolski stavbi pa že prenavljajo tudi igrišče. Na Osnovno šolo Orehek bodo namestili zvočno izolacijo v dveh igralnicah v mansardi starega dela šolske stavbe in zamenjali pode na hodniku pri vhodu v prostore vrtca. V vrtcu v Mavčičah bodo vgradili prezračevalni sistem v kuhinji.

Večja prenova že ves mesec poteka na Osnovni šoli Simona Jenka. / Foto: Tina Dokl

Stolp Messerjeve kisikarne že stoji

1. stran

Kot še dodaja, se v tem srcu kisikarne, kot radi rečejo, izvajajo procesi ločevanja plinov – dušika, kisika, argona – iz zraka. Zahtevno konstrukcijo so z veliko mero natančnosti sestavljali že vse od začetka leta.

Stolp je del obrata za proizvodnjo utekočinjenih plinov, ki ga v industrijski coni Trata gradi družba Messer Slovenija, ki sicer deluje pod okriljem multinacionalke Messer. »Dela na gradbišču potekajo v skladu s terminskim planom. Trenutno so v teku gradbeno-obrtniška in instalacijska dela, ki jih skupaj s podizvajalci izvaja podjetje Pomgrad, prihodnji mesec pa se bo začela montaža tehnološke opreme,« pove Andrejašič. Ocenjujejo, da bo investicija za celoten obrat na 9500 kvadratnih metrih zemljišča znašala približno 17 milijonov evrov, gradnja pa naj bi bila končana do konca leta. Kisikarna bo prinesla tudi do 20 novih delovnih mest, pa pove direktor družbe Messer Slovenija Danilo Lukač.

V družbi svojim poslovnim partnerjem (teh je v Sloveniji trenutno več kot 2800) kisik zdaj dovažajo iz sestrskih podjetij v Avstriji, Srbiji in na Hrvaškem. »S postavitvijo tega objekta lokalni industriji približamo vir plinov, kar pomeni krajše transportne poti in s tem tudi ugodnejšo ceno,« še dodaja Lukač. »Kisikarno gradimo v neposredni bližini podjetja Knauf Insulation, ki postopno uvaja novo tehnologijo za izboljšanje kakovosti izdelkov in zmanjšanje vplivov na okolje ter bo naš glavni odjemalec. Zdaj jim kisik v tekoči obliki dobavljamo s cisternami. Ko bo z obratovanjem začela nova kisikarna, pa jim ga bomo lahko v plinasti obliki dobavljali po cevovodu.«

Na Trati, kjer bo do konca leta zgrajen obrat Messerjeve kisikarne, so ta teden že postavili stolp. / Foto: Žare Modlic

Visok jubilej Društva skupne pomoči Tunjice

Tunjice – Krajani Tunjic vabijo jutri, 22. julija, na praznovanje 120. obletnice ustanovitve Društva skupne pomoči Tunjice, ki se bo odvijalo na igrišču pod Podružnično šolo Tunjice. Praznovanje se bo s krajšim kulturnim programom začelo ob 19. uri, nato pa nadaljevalo z druženjem z ansamblom Viharnik. Društvo, ki je bilo ustanovljeno z namenom pomagati krajanom v primeru požara oz. drugih naravnih nesreč, po 120 letih še vedno aktivno deluje in z nesebično pomočjo sovaščanov pomaga članom, ki jih prizadenejo tovrstne nesreče. Praznovanje zato ne bo namenjeno le spominu na delo predhodnikov, temveč predvsem druženju krajanov, ki s svojim doprinosom skupnosti še danes pomembno poudarjajo, da je medsebojna pomoč bistvo lokalne skupnosti.

METLIKA

Iščemo AVTOPREVOZNIKE

METLIKA

Kmetijska zadruga Metlika išče pogodbene prevoznike (s.p., d.o.o.), ki bi oskrbovali gostince na območju zgornje Gorenjske (Bled, Bohinj), iz našega prodajnega centra Radovljica.
Svojo prijavo pošljite do 28.7.2017, na naslov:
KZ Metlika z.o.o., PC Radovljica, Ljubljanska c. 11, 4240 Radovljica ali e-pošto: darja.pezdirnik@kz-metlika.si

KZ METLIKA, Z.O.O., CESTA XV. BRIGADE 2, METLIKA

Plezali na vse ali nič

Urban Novak, Marko Prezelj (oba AO PD Kamnik) in Aleš Česen (Alpski gorniški klub) so konec junija sklenili alpinistično odpravo Kijaj Nullah 2017 in zabeležili nov vrhunski vzpon v indijski Himalaji.

Jasna Paladin

Kamnik – Alpinistično odpravo so trije izkušeni alpinisti Aleš Česen, Marko Prezelj in Urban Novak (slednji je bil tudi vodja odprave) začeli 24. maja, zaključili pa zadnji dan junija. Kot poroča Novak, jim je v kishtwarski Himalaji, nekoliko južneje od Karakoruma – v gorah nad slikovito dolino Kijaj Nullah, uspelo uresničiti več zastavljenih ciljev. Sprva so za aklimatizacijo v dveh dneh preplezali novo snežno-ledno smer v severnem grebenu dobrih 6000 metrov visoke gore P6013, nato pa v treh dneh še prvenstveno kombinirano smer na dobrih dvesto metrov višjo Arjuno, kar je bil sploh drug vzpon na glavni vrh te gore in sploh prvi v alpskem slogu.

Naveza je imela zelo veliko srečo z vremenom, saj so imeli v celotnem času bivanja v in nad baznim taborom le šest dni vremena brez padavin, kar pa so več kot dobro izkoristili. »Pogumni imajo srečo, pravijo. Ne vem, koliko smo bili pogumni, vendar srečo smo vsekakor imeli. Veliko,« je odpravo povzel Aleš Česen, ki je v svojem poročilu tudi slikovito opisal plezanje po zahodni steni Arjune.

»Moram priznati, da se mi je ob prvem frontalnem pogledu na Arjuno, ko smo plezali na P6013, naredil manjši cmok v grlu hkrati z navdušenjem in motivacijo. Takoj smo videli, da bo najlepša in najdirektnejša linija vse prej kot lahka, prav lahko za nas tudi nepreplezljiva. Ob prvem napovedanem oknu lepega vremena nam je že začelo zmanjkovati časa. Treba je bilo iti na vse ali nič. Pod steno smo prišli popoldne v meglicah, vendar smo kljub temu ostali optimisti. Budilka je prvič zvonila ob dveh zjutraj. Zunaj je bilo megleno in sneženo. Nočni veter nam je s snegom zapolnil predprostor v šotoru. Srečo poskusimo ob treh, vendar je situacija podobna. Po peti uri se vreme počasi umiri. Sledi hitra odločitev in začnemo standardne jutranje priprave na vzpon. V spodnjem delu sledimo snežno-lednemu terenu in prvih 500 m plezamo nenavezani. Potem stvar postane pestra, tako v plezalnem kot v plazovnem smislu. Popoldansko sonce se upre v steno nad nami in ponoči sveže zapadli sneg oživi. Prvih nekaj plazičev je še zanimivih, potem pa situacija hitro neha biti zabavna. Po šestih raztežajih napetega plezanja po kombiniranem terenu najdemo nekoliko desno od svoje linije najprimernejši prostor za bivakiranje na višini okoli 5650 m. V nekaj minutah nas zajame noč. Po nekaj urah imamo v sneg izdelano polico, ki je sicer premalo široka za postavitev šotorčka, vendar dovolj široka, da se lahko vsi za silo uležemo. Po nekaj urah spanca se prebudi nov dan, sprva brez oblačka. Naslednji trije raztežaji so ključ smeri. Povsem navpični, na mestih previsni požlejeni kombinirani svet nam vzame polnih osem ur aktivnega plezanja. Počasni smo bili tudi zaradi neskončnega čiščenja nakopičenega neuporabnega snega. Ne spomnim se, da bi kdaj plezal tako težke kombinirane raztežaje na takšni višini. Prav vsak meter je bil borba zase. Sledil je niz lednih raztežajev v nekoliko položnejših razmerah. Normalno bi jih izkušen alpinist zmogel brez večjih težav. V našem primeru moramo priznati, da smo bili fizično že dodobra načeti, za nameček pa so bile konice naših derez in cepinov vse prej kot konice. Granitna skala na žalost še nikoli ni bila prizanesljiva do jekla. Medtem ko nas oplazi nevihta in ujame trdna noč, Urban v slabem soju svetilke najde prostor, primeren za bivakiranje. Zopet bivakiramo brez šotora, vendar srečni, ker se je vreme popravilo in ker smo vedeli, da je težji del smeri za nami. Jutro je razkrilo, da smo višje, kot smo si mislili,« je plezanje opisal Aleš Česen. Trojica je na vrh stopila okoli ene ure popoldne, naslednji dan pa jih je v baznem taboru že ujelo večdnevno deževje, tako da so, kot pravijo, za dosego cilja ujeli »zadnji vlak« na odpravi.

Marko Prezelj, Urban Novak in Aleš Česen / Foto: Marko Prezelj

Plezanje najstrmejšega dela med vzponom na Arjuno / Foto: Marko Prezelj

Pridobivajo planinske izkušnje

Mladi celjski planinci taborijo ob Planšarskem jezeru in se učijo planinskih veščin, poleg tega pa spoznavajo tudi kraj in domačine.

Danica Zavrl Žlebir

Jezersko – Ta teden je v planinskem taboru ob Planšarskem jezeru 54 otrok iz Planinskega društva Celje Matica, pred njimi so letovali še iz drugih društev v okviru savinjskega medobčinskega odbora Planinske zveze Slovenije, tudi za njimi še pridejo nove skupine, zvrsti se od osem do devet izmen, pove Gregor Majer, ki je desetletje vodil tabore. »Planinski tabor je vsako leto drugje, na Jezerskem smo drugič. Tu je dobra lokacija med hribi, prijetna klima in voda, kar imajo otroci zelo radi,« pove nekdanji vodja, sedaj pa sta to opravilo od njega prevzela Tatjana Vodeb in Gregor Götz.

Prvi dan tabora najprej spoznavajo okolico in domačine, v tednu dni pa se učijo različnih planinskih veščin, orientacije, tudi taborniških spretnosti, preživetja v naravi, hodijo na planinske izlete v bližnje hribe, ob koncu pa o svojih doživetjih izdajo glasilo. V nedeljo jih je pot vodila k Češki koči, v ponedeljek so se odšli kopat v Kranj, v torek so osvojili Goli vrh, v sredo so plezali v ferati, v četrtek so šli na Virnikov Grintavec, petek je namenjen orientacijskemu pohodu, potem se skupina s planinskim krstom in sklepno prireditvijo že poslovi. »Srečali smo se tudi z domačini, obiskali Jenkovo kasarno in se udeležili predstave Jezerska štorija,« je povedala Tatjana Vodeb, sicer vzgojiteljica v vrtcu v Ljubečni, za katero je tokratni tabor na Jezerskem sedemnajsti po vrsti in enajsti, ki ga vodi. »Tudi na Jezerskem sem že bila, lepi pa so mi tudi drugi kraji na Gorenjskem, kjer smo taborili, lani denimo na Dovjem. Gorenjska mi je tako všeč, da sem bila tu tudi na dopustu.« Otroke od prvega do devetega razreda na taboru spremlja 18 spremljevalcev. Med njimi je tudi Marjeta Gradišnik Mirt, učiteljica biologije, ki z otroki ta teden raziskuje naravo. »Raziskujemo vodo, gozdno rastlinje, talne živali, rdeča nit pa so letos velike zveri v Sloveniji,« pove vodnica, ki je z otroki na taboru prvič, v planinskem društvu pa se sicer z njimi udeležuje raznih izletov. Več izkušenj s tabori ima srednješolec Žan Hedžet Kostajnšek, v otroštvu udeleženec planinskih taborov, zdaj pa že vodnik. »Za planinstvo me je navdušil dedek in od otroštva sem si pridobil že kar nekaj izkušenj. Dva tedna sem planinaril tudi po španskih Pirenejih,« pove Žan. Na Jezerskem je prvič. Na taboru pa je prvič osemletni Žiga Štuklek. O tem, zakaj se je udeležil tabora, pravi: »Ker sem želel hoditi po hribih in spati v šotoru.« Na taboru je tudi njegov starejši brat, tako da mu nova izkušnja ni pretežka. Za Špelo Ramšak pa planinski tabor ni nekaj novega: »Zame je to drugi tabor, na prvem sem bila lani na Dovjem. Naučila sem se precej veščin, pomembnih za planince, pa tudi o varnosti v gorah.«

Pod velikim šotorom je lačnim planincem teknila enolončnica. / Foto: Matic Zorman

Foto: Matic Zorman

Žan Hedžet Kostajnšek

Žiga Štuklek / Foto: Matic Zorman

Špela Ramšak / Foto: Matic Zorman

Turisti težko do proste sobe

1. stran

Veliko, predvsem ob koncih tedna, je tudi dnevnih obiskovalcev. Zanje in za stacionarne goste so tudi letos pripravili številne prireditve, tako v Kranjski Gori kot tudi v Mojstrani in drugih okoliških krajih.

Vse kaže na rekordno sezono

V Bohinju so z dosedanjimi turističnimi rezultati zelo zadovoljni, dobri pa so tudi obeti za glavno poletno sezono. Kot je dejal Klemen Langus, direktor Turizma Bohinj, so zimo zaključili z okoli 16 odstotkov manjšim deležem nočitev, na kar je po januarskem požaru močno vplival izpad nočitev v hotelu Jezero, vendar so že aprila za kar 76 odstotkov presegli dolgoletno povprečje nočitev. »Maj in junij sta bila za okoli 15 odstotkov boljša kot primerljiva lanska meseca, v juliju in avgustu pa smo že lani pokali po šivih, tako da tu letos ni velike možnosti za porast. Ob vseh teh rezultatih je treba razmisliti o cenovni politiki, torej o tem, ali lahko izboljšamo ponudbo in potem dvignemo ceno, pa tudi o poletnem pritisku na ključne znamenitosti v Triglavskem narodnem parku,« je dejal Klemen Langus in dodal, da se podaljšuje tudi povprečna doba bivanja, ki je sedaj nekaj več kot tri dni. Na to kaže tudi prodaja kartic Gost Bohinja, kjer je spodbudno, da je med prodanimi okoli trideset odstotkov desetdnevnih kartic. Med obiskovalci močno raste število češkihgostov, ki so prehiteli Angleže, narašča tudi število madžarskih, belgijskih in nizozemskih gostov, sicer pa so po številu še vedno na prvem mestu domači, slovenski gostje. Zelo zadovoljni so tudi z izvajanjem plovbnega režima, pristanišče Pod skalco je povsem polno kljub širitvi z dodatnimi privezi. Nedavni nadzor je pokazal, da je 65 odstotkov plovil na jezeru imelo dovolilnice za plovbo oziroma za uporabo vstopno-izstopnih mest; preostale, predvsem tujce, ki niso bili seznanjeni s plovbnim režimom, so na to opozorili.

Veliko povpraševanje po vodenjih

Po lanskem uspešnem letu se tudi letos za gorenjsko prestolnico nadaljujejo odlični turistični trendi. V Kranju namreč še vedno raste število prihodov turistov, ki je v bilo v prvih petih mesecih letošnjega leta za 27 odstotkov višje kot preteklo leto. Rast števila prenočitev je bila s 15 odstotki med najvišjimi v Sloveniji. Več kot devetdeset odstotkov turistov je tudi letos prišlo iz tujine, tako da ni čudno, da gostinci zadnje čase skoraj več govorijo v angleščini kot slovenščini.

»Pri Zavodu za turizem in kulturo Kranj se je najbolj povečalo povpraševanje po turističnih vodenjih, saj smo v prvem polletju letošnjega leta na vodene oglede mesta prepeljali več kot štiri tisoč obiskovalcev, kar je trideset odstotkov več kot v enakem obdobju lani,« pravi direktor Zavoda za turizem in kulturo Tomaž Štefe in dodaja, da bo na primer ta konec tedna, ko bo v Kranju tradicionalni Kranfest, zasedenih okoli devetdeset odstotkov kranjskih turističnih kapacitet, še vedno pa je v nekaterih hotelih in prenočiščih mogoče dobiti kakšno prosto sobo. Če obiskovalci potrebujejo pomoč pri rezervaciji namestitev, se lahko obrnejo tudi na TIC, ki deluje v okviru Zavoda za turizem in kulturo Kranj.

Večina dobička ostala nerazporejenega

Mateja Rant

Žiri – Delničarji družbe Etiketa, tiskarna so na skupščini v začetku julija sklenili, da del bilančnega dobička v višini 1,36 milijona evrov namenijo za izplačilo dividend, in sicer v znesku 0,72 evra bruto na delnico. Za izplačilo dividend bodo tako uporabili slabih 182 tisoč evrov, večji del bilančnega dobička v višini 1,18 milijonov evrov pa bo ostal nerazporejen. Družba bo dividende izplačala 23. avgusta. Skupščina je upravi in nadzornemu svetu podelila tudi razrešnici za poslovno leto 2016, za pooblaščenega revizorja za leto 2017 pa so na predlog nadzornega sveta potrdili družbo Baker Tilly Evidas. V nadaljevanju so upravo še pooblastili, da lahko v naslednjih treh letih pridobiva lastne delnice, pri čemer nakupna cena ne sme biti nižja od petih evrov in višja od petnajstih evrov za delnico. Na podlagi tega pooblastila lahko uprava pridobi največ 25.250 delnic, pri čemer skupni delež tako pridobljenih delnic skupaj z drugimi lastnimi delnicami ne sme presegati desetih odstotkov skupnega števila izdanih delnic družbe.

Otroci nas potrebujejo

Vilma Stanovnik

Kranj – Pred dnevi je Slovenska karitas začela z dobrodelno akcijo Otroci nas potrebujejo. Namenjena je zbiranju materialnih in finančnih sredstev za pomoč socialno ogroženim otrokom s šolskimi potrebščinami. »Tudi letos bo pomoč potrebovalo več kot 12 tisoč socialno ogroženih osnovnošolcev, saj tudi v letošnjem letu pričakujemo podoben obseg prošenj, povezanih s šolo, ki že prihajajo na naše župnijske in škofijske Karitas,« pravijo organizatorji dobrodelne akcije in dodajajo, da se družine v stiski za pomoč glede šolskih potrebščin lahko obrnejo na najbližjo Karitas. Poleti k pomoči vabijo ljudi odprtega srca, ki lahko prinesejo nove velike črtaste zvezke na najbližjo Karitas ali darujejo finančna sredstva za pomoč otrokom na transakcijski račun Slovenske karitas. Darujete lahko tudi s poslanim SMS-sporočilom s ključno besedo ZVEZEK ali ZVEZEK5 na 1919. Zgibanke s položnico so na voljo tudi po župnijah.

ece | Energija prihodnosti

Biomasa

LESNI PELETI
POLETI
NAJUGODNEJE!

ECE, d.o.o., Vrunčeva 2 a, 3000 Celje

AKCIJA!
DO 31. JULIJA

LESNI PELETI ECE

Sestava: min 80 % smreka, max 20 % bukev
Premer: 6 mm
Dolžina: < 45 mm
Kurilna vrednost: ≥ 16,5 MJ/kg
Vsebnost vlage: ≤ 10 %
Ostanek pepela: ≤ 1,2 %
Kakovostni razred: A2
Pakiranje vreča: 15 kg
Pakiranje paleta:
70 vreč / 1.050 kg

EN plus A2 SI 003

Proizvedeno v Sloveniji.

LESNI PELETI RZ

Sestava: 100 % smreka
Premer: 6 mm
Dolžina: < 40 mm
Kurilna vrednost: ≥ 17,7 MJ/kg
Vsebnost vlage: ≤ 10 %
Ostanek pepela: ≤ 0,5 %
Kakovostni razred: A1 premium
Pakiranje vreča: 15 kg
Pakiranje paleta:
72 vreč / 1.080 kg

EN plus A1 AT 301

Proizvedeno v Avstriji.

LESNI PELETI ECE	15 kg vreča	Tona (1.000 kg)	Paleta (1.050 kg)
AKCIJSKA PONUDBA	3,45 €	229,99 €	241,49 €
Redna cena	3,90 €	259,99 €	272,99 €

LESNI PELETI RZ	15 kg vreča	Tona (1.000 kg)	Paleta (1.080 kg)
AKCIJSKA PONUDBA	4,20 €	279,99 €	302,39 €
Redna cena	4,35 €	289,99 €	313,19 €

BREZPLAČNA DOSTAVA PO CELOTNI SLOVENIJI

PLAČILO NA DO 6 OBROKOV

VEČ KOT 1000 ZADOVOLJNIH STRANK

CERTIFIKAT KAKOVOSTI EN plus

SPLOŠNA DOLOČILA IN POGOJI AKCIJE!

Cene so v EUR, vključujejo DDV in veljajo v obdobju od 8.7.2017 do vključno 31.7.2017 oziroma do odprodaje zalog, kar bo objavljeno na spletni strani www.ece.si.. Ponudba velja za obstoječe in nove gospodinjske kupce električne energije ali zemeljskega plina pri ECE, ki imajo možnost plačila do 6 obrokov, pri čemer znesek posameznega obroka ne more biti nižji od 100 EUR. Prvi obrok mora biti poravnan po predračunu. Novi kupec električne energije ali zemeljskega plina je kupec, ki na dan naročila lesnih peletov, sklene pogodbo o dobavi električne energije in/ali zemeljskega plina za vsaj eno novo merilno mesto, katerega dobavitelj pred sklenitvijo pogodbe ni bil ECE d.o.o.. Enota naročila je paleta. Paleta vsebuje 72 vreč po 15 kg, skupne teže 1.080 kg (kakovostni razred A1) oziroma 70 vreč po 15 kg, skupne teže 1.050 kg (kakovostni razred A2). Dostava po celotnem območju Slovenije je brezplačna s kamionom z dvižno nakladalno ploščadjo. Dostava z dvižno roko (HIAB) ali kombijem je možna proti doplačilu v znesku 10,98 EUR/paleto. Več informacij o cenah in pogojih dostave najdete v ceniku in Splošnih pogojih prodaje lesne biomase, ki so, skupaj s ponudbo, objavljeni na spletni strani www.ece.si.

VEČ INFORMACIJ

080 22 04 Pon.–pet.: 7:00–17:00

biomasa@ece.si

www.ece.si

Elektrika Plin Biomasa

Izpolnili so ji dolgoletno željo

V Centru slepih, slabovidnih in starejših v Škofji Loki so ta teden proslavili prav poseben rojstni dan. Njihova stanovalka Anica Ušeničnik je dopolnila sedemdeset let.

Danica Zavrl Žlebir

Stara Loka – V domu, kjer so imeli tudi že stoletnike, sedemdeset let ni visoka starost, a v primeru Anice Ušeničnik je posebnost. Anica ima namreč redko kožno bolezen, bulozno epidermolizo, za katero ljudje umirajo veliko mlajši. Anica je najstarejša bolnica s to boleznijo ne le v Sloveniji, temveč menda kar v vsem svetu, je povedala Polona Zakošek, predsednica društva Debra, ki združuje bolnike s to boleznijo v Sloveniji. Predsednica se je udeležila dogodka ob Aničinem rojstnem dnevu, ki so ga zanjo pripravili v Centru slepih, slabovidnih in starejših v Škofji Loki.

»Izvedeli smo za Aničino dolgoletno željo, da bi se želela obleči v narodno nošo, in to željo smo ji ob okroglem rojstnem dnevu tudi uresničili. Popeljali smo jo tudi na kratko vožnjo z

Prijateljica Francka Štremfelj je Anici spekla torto. / Foto: Tina Dokl

zapravljivčkom in poskrbeli za glasbeno spremljavo s harmoniko,« je povedala direktorica centra Silva Košnjek. V domski jedilnici so slavljenki postregli tudi s torto, ki jo je zanjo spekla prijateljica Tončka Štremfelj, sicer sodelavka Karitas v Škofji Loki. Čestitke slavljenki so se kar vrstile, Anica je namreč med stanovalci zelo priljubljena, tu so jo pred štirimi leti, ko je prišla živet v dom, lepo sprejeli. Zaradi bolezni, ki jo poleg hudih kožnih sprememb spremlja še vrsta stranskih zapletov, rane po celem telesu, zraščanje prstov, hude bolečine, je videti drugačna. Ti bolniki so zaradi tega včasih deležni zabodenih pogledov, polnih pomilovanja, celo zgražanja. V škofjeloškem centru pa so za stanovalce kmalu po Aničinem prihodu pripravili predavanje in ljudi seznanili s to redno boleznijo, ki ni nalezljiva in se zaradi nje v Aničini okolici nikomur ne bo nič zgodilo, s tem pa razblinili tudi morebitne predsodke. »Sprejeli so me takšno, kot sem, zaradi česar sem neizmerno srečna in hvaležna,« pravi Anica, ki je v dom prišla iskat mir in razumevanje in ju tudi dobila.

Anica že od rojstva živi s to boleznijo, ki se ji je začela slabšati po upokojitvi. Doslej je doživela že ducat operacij, od tega tudi dvakrat amputacijo desne roke. Na levici, kjer ima zraščene prste, so ji namestili opornico. Zaradi vedno novih ran na koži je potrebno nenehno prevezovanje, za kar zdravstveno osebje v domu dobro poskrbi. Ranjena sluznica povzroča težave pri prehranjevanju. Toda Anica, srečna zaradi pozornosti ob rojstnem dnevu, ne govori veliko o bolezni. Raje spregovori o svoji ljubezni do rož, ki jih neguje v vrtičku, o sprehodih v naravo, o obiskih gledališča, o svojem partnerju Jožetu, s katerim sta se zbližala v domu, o svoji dolgoletni skrivni želji, da bi se nekoč oblekla v narodno nošo, saj je ponosna Slovenka.

»Nisem mislila, da bom doživela sedemdeset let. In da bom ob tem deležna toliko presenečenj. Najprej se mi je po telefonu z dopusta oglasil nečak z družino in skupaj so mi zapeli Vse najbolje za te ... Potem pa so me še v domu presenetili z

Anici Ušeničnik so ob rojstnem dnevu izpolnili skrito željo obleči se v narodno nošo. / Foto: Tina Dokl

narodno nošo, vožnjo s kočijo, harmonikarjem, obiskom predsednice našega društva. Rada bi se zahvalila za tako lepo darilo, drugega ne potrebujem. Takšna dejanja me utrjujejo v prepričanju, da je lepo živeti in da velike stvari najdemo v majhnih,« ganjena pravi slavljenka. Dogodek je nabit s čustvi in vsem v domski jedilnici se orosijo oči, ko Anici voščijo tudi na Radiu Sora.

V Sloveniji ima le 43 ljudi bulozno epidermolizo, v društvo Debra jih je včlanjenih deset, pojasni predsednica društva Polona Zakošek, sicer mama 23-letnega fanta s to hudo kožno boleznijo. »O tej redki bolezni je malo znanega, zato je toliko pomembnejše izmenjevanje izkušenj,« pove predsednica društva, katerega simbol je metulj, kajti koža teh bolnikov je občutljiva kot metuljeva krila. »V društvu izvajamo dva programa: eden je namenjen izboljšanju življenja bolnikov s to boleznijo, drugi pa pomoči pri nabavi ustreznega obvezilnega materiala za nego, medicinskih pripomočkov, vitaminov in prehranskih dodatkov. Prizadevamo si tudi za pridobitev strokovnega tima zdravnikov za spremljanje obolelih. V društvu nam pomagata dve prostovoljki, prirejamo izlete, tudi dobrodelni tek za pomoč bolnikom.«

Mladi glas plesal pri Avseniku

Folklorna skupina Mladi glas Planika iz Toronta je v petek po taktih ansambla Saša Avsenika plesala v Begunjah

Jože Košnjek

Begunje – V petek, 14. julija, zvečer je bil pod Avsenikovo marelo v Begunjah zanimiv plesno-glasbeni dogodek. Po taktih ansambla Saša Avsenika so plesali člani folklorne skupine Mladi glas Planika iz Toronta v Kanadi. Začetek sodelovanja Avsenikovih glasbenikov in slovenskih plesalcev iz Kanade sega sedem let nazaj, ko je Mladi glas nastopal na srečanju Slovencev iz zamejstva in izseljenstva v Dolenjskih Toplicah, kjer so svojo dejavnost predstavljali tudi Avsenikovi. Beseda je dala besedo in čez nekaj dni je bil Mladi glas povabljen v Begunje, kjer sta jih pozdravila in pogostila tudi pokojna Brigita in Slavko Avsenik. Leta 2014, ko je ansambel Saša Avsenika gostoval v Torontu, so se znova srečali in dogovorili, da pri naslednjem obisku Slovenije Mladi glas obišče tudi Begunje. To se je v petek zgodilo. Še več. Sašo Avsenik je povabil plesalke in plesalce iz Toronta, da poleg samostojnih nastopov z naslovom Od Kanade do Slovenije z ljubeznijo sodelujejo z njimi na koncertih, ki jih imajo te dni po Sloveniji. Mladi glas je plesna skupina, ki po posebni koreografiji pleše po taktih Avsenikovih viž. Kaj boljšega od tega si ne moremo želeti, sta v petek pri Avseniku povedali predstavnici Mladega glasu iz Toronta Nancy Grdadolnik-Kajin in Magdalena Simrajh-Razpotnik, obe rojeni v slovenskih družinah v Kanadi oziroma v Združenih državah Amerike.

Mladi glas Planika je bil kot del slovenskega društva v Torontu ustanovljen leta 1947, leta 1974 pa je začel delovati samostojno. V različnih generacijah je doslej plesalo več kot sto plesalk in plesalcev, ki niso pozabili drug drugega, ampak ostajajo še naprej prijatelji in se srečujejo. »Prav prijateljstvo in družabnost skušamo negovati tudi pri mladih, ki plešejo

Folklorna skupina Mladi glas Planika iz Toronta z ansamblom Saša Avsenika na vrtu Avsenikove gostilne po skupnem nastopu

sedaj. Nekateri znajo slovensko, drugi bolj malo, vendar se zanimajo, kaj pomeni posamezna slovenska beseda, in so navdušeni nad Slovenijo, ko jo obiščemo. Tokrat smo tukaj že petič,« je povedala Nancy in se pohvalila, da enostavnejše dele narodne noše znajo sešiti kar sami, druge pa naročijo v Sloveniji. Ponosni so, da njihovo delo cenijo tudi v Sloveniji. Leta 2012 so prejeli priznanje Javnega sklada za kulturne dejavnosti Slovenije.

Novo vozilo za gasilce

Gasilci Prostovoljnega gasilskega društva Motnik so se v soboto že drugič v zadnjih dveh letih razveselili novega gasilskega vozila, župana občin Kamnik in Vransko pa sta ob tem podpisala dogovor o skupnem izvajanju intervencij.

Jasna Paladin

Ob prevzemu novega gasila so v Motniku pripravili tudi gasilsko parado.

Motnik – Po tem, ko so lani poleti svoj dotrajani vozni park motniški gasilci nadomestili z novo gasilsko avtocisterno GVC 16/25, so imeli minulo soboto nov razlog za veselje, saj so namenu slovesno predali še novo gasilsko vozilo GVM-1, h kateremu pa sodi še prikolica PMB-1.

Slavnostno parado skozi vas, v kateri so sodelovali domači gasilci ter gasilci sosednjih gasilskih društev, praporščaki, kamniški godbeniki ter vrsta gasilskih vozil, si je ogledala vrsta domačinov gostov, med drugimi tudi župan Marjan Šarec, predsednik in poveljnica Gasilske zveze Kamnik Marjan Semprimožnik in Simona Oblak ter predstavnik Gasilske zveze Slovenije Slavko Jalovec. V paradi so lahko videli tudi najstarejše vozilo, ki je še v lasti motniških gasilcev – ročno brizgalno iz leta 1910, ki jo sicer hrani gasilski muzej na Vranskem.

Zbrane je najprej nagovoril predsednik PGD Motnik Matjaž Piskar, ki je orisal začetke organiziranega gasilstva v Motniku, ki segajo v leto 1900, in vozni park, ki so ga ob finančni pomoči občine, donatorjev in tudi številnih krajanov zdaj krepko posodobili. »Novo gasilsko vozilo za prevoz moštva (GVM) temelji na kombiniranem vozilu VW Transporter, na katerega je pripeta prikolica z motorno brizgalno in vsem potrebnim orodjem za izvedbo trodelnega napada. Kombi omogoča hiter, varen in udoben prevoz devetih oseb, zato nam bo poleg operativnih potreb pomembno pomagal tudi pri prevozu vseh selekcij na razna tekmovanja in druge aktivnosti. Nakup novega vozila, že drugega v samo dveh letih, je za naše društvo zelo velik finančni zalogaj, zato se zahvaljujem vsem, ki ste kakorkoli pripomogli k uresničitvi tega cilja,« je poudaril Piskar, da je PGD Motnik v zadnjem času doživelo nesluten razvoj, pa je povedal tudi župan Marjan Šarec, ki je v nadaljevanju skupaj z županom sosednje občine Vransko Francem Sušnikom podpisal dogovor o skupnem izvajanju intervencij gasilskih enot PGD Motnik, PGD Vransko in PGD Ločica pri Vranskem na mejnem območju občine Kamnik (Krajevne skupnosti Motnik) in občine Vransko.

Župana Vranskega in Kamnika, Franc Sušnik in Marjan Šarec, ob podpisu dogovora o sodelovanju

RAZPIS ZA DODELITEV KADROVSKIH ŠTIPENDIJ

V podjetju Elan, d. o. o., bomo v šolskem letu 2017/2018 podelili kadrovske štipendije dijakom in študentom, ki se šolajo predvsem za pridobitev poklicev na področju lesarstva, strojništva ali elektrotehnike.

Prednost pri pridobitvi štipendije bodo imeli dijaki oziroma študenje, ki obiskujejo zadnja dva letnika naslednjih programov:

- mizar, lesarski tehnik, inženir lesarstva
- inštalater strojnih inštalacij, strojni tehnik, inženir strojništva
- elektrikar, elektrotehnik, inženir elektrotehnike
- mehatronik operater, tehnik mehatronike in inženir mehatronike.

Če pri šolanju dosegate dobre uspehe, ste zanesljivi, ambiciozni in imate željo po kasnejši zaposlitvi v Elanu, vas vabimo k oddaji vlog.

Poleg štipendije vam bomo že med samim šolanjem omogočili spoznavanje s posameznimi procesi v podjetju in pridobivanje dragocenih izkušenj na področju, za katerega se šolate.

Vlogo za dodelitev kadrovske štipendije, skupaj z življenjepisom in kratkim opisom vaše poklicne vizije po zaključku šolanja, pošljite najkasneje do **18. 8. 2017,** in sicer na elektronski naslov kadri@elan.si, ali po pošti:

Elan, d. o. o.
Kadrovska služba
Begunje 1
4275 Begunje na Gorenjskem

elan

Poletno družinsko branje v kamniški knjižnici

Kamnik – Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik vabi na že 14. poletno družinsko branje – bralno akcijo, ki traja od 1. julija in vse do 31. avgusta v osrednji knjižnici v Kamniku in enotah v Komendi, Motniku in Šmarci. V projektu lahko sodelujejo družine, ki se vpišejo na seznam, prejmejo bralno izkaznico in zbirajo žige. Za pravilno izpolnjeno izkaznico se šteje, da družina opravi štiri naloge, in sicer: vsaj trikrat obišče knjižnico in si vsakič izposodi vsaj pet knjig na člana družine, prejme žig iz Knjižnice pod krošnjami, pošlje fotoutrinek poletnega branja in doda še pravljično nalogo z vrisanim naslovom pravljice ali povedke na pravljični zemljevid. Družine, ki bodo tako izpolnile svoje bralne izkaznice, bodo za nagrado prejele knjigo, pravilno izpolnjene izkaznice pa bodo v knjižnici zbirali od 21. avgusta do konca septembra.

Prenovljena Župančičeva ulica v Domžalah

Jasna Paladin

Domžale – Občina Domžale je včeraj, 20. julija, zaključila s celovito prenovo Župančičeve ulice v Domžalah med ulico Matije Tomca na južni strani in Ljubljansko cesto na severni strani. Obnovitvena dela so zajemala rekonstrukcijo vozišče konstrukcije na celotni širini vozišča v dolžini 250 metrov, ureditev pločnikov in prehodov za pešce ter umestitev naprav za umirjanje prometa ter omejitev hitrosti na obravnavanem odseku. Celotna investicija je vredna 220 tisoč evrov. Od včeraj dalje na prenovljeni ulici velja tudi nov prometni režim. Po novem je severni del Župančičeve ulice zdaj urejen kot enosmerna ulica, pri čemer je možen promet na relaciji jug–sever, medtem ko s parkirišča ob Ljubljanski cesti promet proti južni strani Župančičeve ulice ni več mogoč. Dodatno so umestili tudi pet novih parkirnih mest z modro cono in zamenjali javno razsvetljavo ob cesti.

Popolna zapora Jemčeve ceste

Trzin – Javno komunalno podjetje Prodnik obvešča, da bo od 24. julija dalje zaradi investicijsko-vzdrževalnih del na javnem vodovodu veljala popolna 60-dnevna zapora Jemčeve ceste, in sicer med hišnima številkama 21c in 28.

Marina Martensson na vrtu Tržiškega muzeja

Tržič – Danes, 21. julija, ob 20.30 uri vabijo na četrti Glasbeni večer v Tržiškem muzeju. Nastopila bo Marina Martensson, švedska pevka in kantavtorica slovenskih korenin, ki občinstvo navdušuje z džez-pop melodijami in unikatnimi priredbami znanih pesmi v njeni prav posebni čustveni interpretaciji. Zanimiva umetnica, ki je odraščala na Švedskem, kamor so se iz Slovenije izselili njeni stari starši, je prehodila dolgo pot, da bi našla svoje korenine. V Tržiču bo nastopila prvič, v njenem triu nastopata odlična kontrabasist Miha Koren in bobnar David Morgan.

Zveneče skulpture

Kranj – V okviru Poletja s Prešernovimi nagrajenci in Kranfesta bo v petek, 21. julija, v Galeriji Prešernovih nagrajencev ob 18. uri potekala delavnica Glina - kamen - zvok s kiparko Dragico Čadež, nagrajenko Prešernovega sklada. Ob 19. uri pa sledi ogled projekta Zveneče skulpture. Iz skulptur Dragice Čadež, Alenke Vidigar in Boštjana Lapajneta bosta zvoke izvabljala Matevž Bajde in Franci Krevh (Slovenski tolkalni projekt).

Angleži tkali krasno glasbo

Zvoki ansamblov, glasbil in vokalov mladih pevk so odzvanjali po vsej Škofji Loki. Šola St. Catherine's School iz Bramleyja in komorni orkester westminsterske šole sta bila prijetna in zanimiva popestritev poletnega dogajanja.

Maša Likosar

Džezovski ansambel šole St. Catherine's School je zaigral tudi uspešnico Sway. / Foto: Tina Dokl

Škofja Loka – Sokolski dom je v nedeljo in torek v sodelovanju z britansko agencijo OneStage in domačo Varjapro v Škofji Loki gostil zanimive mladinske vokalno-instrumentalne zasedbe, katerih člani so stari od 12 do 20 let in je zanje značilno, da poleg svojega rednega šolanja na osnovnih in srednjih šolah ter fakultetah z veliko ljubeznijo in predanostjo gojijo tudi različne zvrsti glasbe. Kakovostne koncerte duhovne in klasične glasbe izvajajo mladi vokalisti in glasbeniki ter vselej z veseljem pričakovani ženski seniorski zbor, komorni zbor ter koncertni ansambel šole St. Catherine's School iz Bramleyja v Angliji – mi smo jim prisluhnili v nedeljo; v torek pa je nastopil še westminstrski šolski komorni orkester.

Zaradi izjemno bogatega in raznolikega glasbenega programa so z ene najboljših neodvisnih šol v Veliki Britaniji, s katere je bil Komorni orkester šole Westminster, že od nekdaj prihajali izjemni glasbeniki. Prav njeni dijaki so bili mednarodno priznani glasbeniki, kot so sir Adrian Boult, sir Roger Norrington, sir Andrew Lloyd Webber, Ian Bosteridge, George Benjamin, Julian Anderson, kakor tudi zvezdnika Mika in Dido ter člani skupine Clean Bandit. Poudariti moramo tudi, da številni mladi člani westminstrskega šolskega simfoničnega orkestra prav tako igrajo v pomembnih zasedbah, kot so nacionalni mladinski orkester Velike Britanije, nacionalni otroški orkester in simfonični orkester londonskih šol. Med številnimi pevkami in glasbenicami se je na koncertih te nadvse raznolike zasedbe s svojimi solističnimi nastopi predstavila tudi organistka Imogen Morgan s šole St. Catherine's School iz Bramleyja, dobitnica prestižne štipendije za študij na oxfordski univerzi.

V škofjeloškem Sokolskem domu se je v nedeljo zboroma ter koncertnemu ansamblu pridružil še džezovski ansambel St. Catherine's School. Vsekakor smo bili priča raznolikosti glasbil, na katera igrajo, ter seveda vokalni sposobnosti mladih pevk. Uživali smo v prijetnem poletnem dogodku, ki je še kako obogatil duha.

Nedeljski progam ansamblov šole St. Catherine's School iz Bremleyja je bil stkan iz priljubljenih del Johanna Sebastiana Bacha, Felixa Mendelssohna, Franza Schuberta, Edwarda Elgarja in Petra Iljiča Čajkovskega. V torek pa so bila na sporedu westminstrskega šolskega komornega orkestra imena, kot Ludwig van Beethoven, Joseph Haydn, Hamzah Zaidi in Antonín Dvořák.

Carmen manet gredo na zborovsko Evrovizijo

Na premierni izvedbi zborovske Evrovizije v latvijski Rigi bodo slovenske barve zastopala dekleta iz pevskega zbora Carmen manet iz Kranja. Prenos bo v soboto, 22. julija, ob 20. uri na TV SLO 1.

Samo Lesjak

Kranj, Riga – Evropska radiotelevizijska zveza EBU letos uvaja nov format tekmovalne televizijske oddaje za nadarjene zborovske pevce Evrovizijski zbor leta. Tekmovanje je namenjeno ljubiteljskim pevskim zborom iz držav članic EBU – na tekmovanju bo sodelovalo devet držav članic, ob Sloveniji še Avstrija, Danska, Estonija, Latvija, Belgija, Nemčija, Madžarska in Wales. Vsak zbor bo izvedel šestminutni pevski nastop v poljubni zvrsti, ocenjevala pa jih bo strokovna žirija na čelu z britanskim skladateljem Johnom Rutterjem in latvijsko mezzosopranistko Elīno Garanča. Zmagovalni zbor za nagrado dobi snemanje plošče.

Naše pevke bodo nastopile z glasbo mladih slovenskih skladateljev Sama Vovka in Katarine Pustinek Rakar. Skladatelja sta svoji skladbi, ki sta prepleteni s slovenskim ljudskim izročilom, napisala prav za to priložnost. Carmen manet (lat. pesem ostane) je ženski pevski zbor 33 pevk, nekdanjih dijakinj Gimnazije Kranj pod vodstvom Primoža Kerštajna, ki se redno udeležuje domačih in tujih tekmovanj in za svoje izvedbe prejema najvišje nagrade. Ali bodo v svojo vitrino dodale novo lovoriko, pa bo znano v soboto zvečer.

Pevke zbora Carmen manet bodo predstavljale Slovenijo. / Foto: Tina Dokl

Dobil je ambiciozno ekipo

Nekdanji nogometaš Tonči Žlogar, ki se je po slovesu od profesionalne kariere posvetil trenerskemu delu, je zadovoljen, da je Triglav ambiciozen klub, zato z veseljem prihaja iz domače Izole v Kranj.

Vilma Stanovnik

Primorec Tonči Žlogar je v Kranju našel nov trenerski izziv. / Foto: Gorazd Kavčič

Kranj – Po uspešni sezoni, ko so nogometaši članske ekipe Triglava postali prvaki druge lige in se uvrstili med prvoligaše, je vodenje moštva prevzel nekdanji nogometaš in reprezentant Tonči Žlogar. O njegovi nogometni in trenerski karieri, predvsem pa o ciljih, ki si jih je 39-letni Izolčan zastavil ob prihodu na Gorenjsko, sva se pogovarjala pred prvo domačo prvoligaško tekmo, ko bo Triglav jutri gostil državne prvake iz Maribora.

Nogometni navdušenci vas poznajo kot odličnega igralca, med kariero pa ste diplomirali na pravni fakulteti. Po zaključku profesionalne kariere pred dvema letoma ste se vendarle odločili, da se od nogometa še ne poslovite in postanete trener. Zakaj?

»Res sem leta 2003 diplomiral na pravni fakulteti. Ravno v tistem obdobju je bilo jasno, da ima Olimpija težave in bo šel klub v stečaj. Tako sem se odločil, da grem srečo poskusit v tujino. Šel sem na Ciper, kjer sem ostal sedem let. V tem obdobju sem ostal zunaj pravniške prakse. Moram priznati, da takrat še nisem imel namena postati trener, vendar pa sem vedno pogosteje razmišljal, da vendarle želim ostati povezan z nogometom. Nogomet mi je zlezel pod kožo, z njim sem bil povezan od šestega leta starosti pa do zaključka kariere. Oče je bil nogometaš, živeli smo v bloku sto metrov od stadiona, kjer se je iz našega bloka videlo na igrišče in večkrat sem z očetom hodil na treninge. Rad sem sicer imel veliko vrst športov, ampak nogomet mi je zlezel pod kožo. Ko sem prišel s Cipra, sem se odločil, da vseeno naredim trenersko licenco, in ko sem končeval igralsko kariero pri slovenskem zamejskem klubu Krasu, sem takoj prevzel prvo ekipo v italijanski četrti ligi. Nato se mi je ponudila priložnost, da prevzamem Brda. Naredili smo lep rezultat in končali ligo na šestem mestu ter osvojili pokal MNZ. V tem času sem naredil PRO licenco, sedaj pa sem vpisal še evro PRO licenco. Veseli me delo z ljudmi, rad delam s športniki, sem ambiciozen. Veseli me adrenalin pred tekmo, doživljanje tedna pred tekmo, spremljanje nogometa. Diplomo imam, ta mi je ostala, vendar pa sem se posvetil temu, kar me je do sedaj v življenju najbolj veselilo.«

V soboto ob 16.50 se začne tekma drugega kroga Prve lige Telekom Slovenije med NK Triglav Kranj in NK Maribor, do takrat pa veljajo tudi akcijske cene sezonskih vstopnic. Ekipa Domžal bo tekmo drugega kroga odigrala v nedeljo, ko bo ob 18. uri gostila Celje.

Kaj je odločilo, da ste prevzeli člansko ekipo Triglava?

»Najbolj pomembno se mi zdi, ker zelo dobro sodelujeva s športnim direktorjem Sinišo Brkičem. Prav tako mi je všeč, ker pri Triglavu že vrsto let vzgajajo mlade nogometaše, ki igrajo v najboljših slovenskih klubih pa tudi klubih v tujini. Všeč mi je tudi, ker so vsi zelo ambiciozni in tako smo se dobro ujeli.«

Ste zadovoljni z moštvom?

»Dobil sem zelo dobro skupino fantov. Ekipa je dobro selekcionirana. Je pa res, da je igranje v prvi ligi bistveno bolj zahtevno kot je bilo v drugi ligi. Vendar pa so fantje pridni. V dobrih petih tednih smo imeli 36 treningov, odigrali smo osem tekem, vendar pa bo potrebnega še kar nekaj dela. Treba bo odpraviti pomanjkljivosti, ki so se videli tudi na prvi tekmi z Ankaranom in te napake sedaj odpravljamo. Če nam bo uspelo dobiti še kakšnega izkušenega igralca ali dva, ki bi za ekipo pomenila dodano vrednost, bomo pač imeli več možnosti, da se bodo mlajši še hitreje razvijali.«

Na prvi tekmi ste osvojili točko. Kakšni so vaši načrti?

»Na prvi tekmi smo osvojili točko, čeprav smo si seveda želeli tri. Mislim, da smo imeli tudi več zrelejših priložnosti za gol kot Ankaran, vendar pa je v končnici zmanjkala zbranost. Zlasti v zadnjih petnajstih minutah smo prevladovali na igrišču, kar je dokaz, da so fantje dobro pripravljeni. Gotovo forma še ni stoodstotna, prvenstvo je dolgo in točka na gostovanju je pač v redu. Treba je biti realen. Naš osnovni cilj je obstanek v ligi in treba se je pripraviti na vsako tekmo posebej. Če bomo igrali tako, kot znamo, lahko na vsaki tekmi zmagamo, sicer pa lahko tudi vsako tekmo izgubimo.«

Za začetek v Kranj prihaja Maribor. Je tekma za vas izziv?

»Ko igraš s takim nasprotnikom, je za trenerja morda celo lažje, kot če je nasprotnik z manj zvenečim imenom. Motiv vseh je maksimalen, saj je Maribor v tem trenutku najboljša slovenska ekipa. Če naši fantje ne bodo v preveliki želji pregoreli, potem zagotovo lahko presenetimo.«

Naši športniki na svetovnih igrah

Vilma Stanovnik

Kranj – V Slovenskem olimpijskem izobraževalnem centru v Ljubljani se je predstavila naša reprezentanca, ki nas te dni zastopa na svetovnih igrah v poljskem Vroclavu. Svetovne igre so največje športno tekmovanje za športe, ki niso vključeni v program olimpijskih iger. Pripravljajo jih vsaka štiri leta leto po poletnih olimpijskih igrah, njihov glavni cilj pa je popularizirati športe, saj nekateri izmed njih kasneje postanejo ali so tudi že del programa prihodnjih olimpijskih iger.

Na letošnjih svetovnih igrah nastopa okoli štiri tisoč športnikov iz 111 držav, ki se za odličja borijo v 31 športnih panogah. Na Poljskem nastopa tudi 26-članska reprezentanca Slovenije, v kateri je 16 športnikov in športnic, ki tekmujejo v balinanju, ju-jitsuju, lokostrelstvu, športnem plezanju, plesu in tajskem boksu.

Med balinarji se bodo od naših borili Laura Škoberne, Anže Petrič in Nina Volčina, v ju-jitsuju Benjamin Lah, Tim Toplak, Patricija Delač in Sara Besal, med lokostrelkami Tina Gutman, Ana Umer in Toja Ellison, med športnimi plezalci Domen Škofic, Janja Garnbret in Mina Markovič, med plesalci Tina Rabič in Franci Pevc, v tajskem boksu pa Rok Eršte.

Igre so se včeraj začele z uvodno slovesnostjo, zaključile pa se bodo 30. julija, ko bodo nazaj v domovino odpotovali tudi zadnji člani slovenske ekipe.

Svetovne igre Vroclav 2017 in našo reprezentanco lahko spremljate tudi na družbenih kanalih Olimpijskega komiteja Slovenije ter spletni strani olympic.si.

Naslova Hrastnikovi in Žabjeku

Cerkno – Slovenski pokal v gorsko kolesarskem spustu Unior Downhill Cup se je minuli konec tedna nadaljeval v Bike parku Cerkno. Mednarodna dirka druge kategorije UCI je bila hkrati tudi državno prvenstvo. Naslova v osrednjih članskih kategorijah sta odšla v Kolesarski klub Črn trn z Moniko Hrastnik pri ženskah ter v Kolesarsko društvo Rajd oziroma profesionalno ekipo Unior Tools Team z Juretom Žabjekom. Oba sta tudi vodila v razvrstitvi Uniorjeve serije. Z osmim mestom v konkurenci mednarodne dirke je naslov med mladinci ubranil Rudi Pintar (Sinter Brakes Team). Pri mlajših mladincih do 17 let se je zmage veselil Marko Niemiz (Sinter Brakes Team). V veteranski kategoriji masters je zmagal Gašper Jereb (ŠKTD Avče), med amaterji Urban Napotnik (KD Lignit) in med dečki do 15 let Erazem Kos (ŠD Supersnurf). Naslednja dirka serije Unior Downhill Cup, prav tako druge kategorije UCI, bo 2. in 3. septembra na Soriški planini.

Naši balinarji zmagovalci na Reki

Kranj – V Klani nad Reko je konec tedna potekal mednarodni balinarski turnir, ki je eden izmed najmočnejših turnirjev v Evropi. Zbralo se je kar 75 moških, 16 ženskih in 21 mladinskih dvojic. Prvi so svoje delo že v soboto dopoldne zaključili mladinci, med katerimi sta bila najuspešnejša slovenska reprezentanta Žan Sodec in Erik Čeh. Med dekleti je zmagovalni pokal s skupaj z reprezentančno kolegico Saro Jenčič dvignila tudi Nina Volčina. V moški konkurenci so se med najboljšo četverico uvrstile kar tri slovenske dvojice. Tretje mesto sta si razdelili bratska naveza Zabič (David Šircelj, Igor Šircelj) ter gorenjska dvojica Davor Janžič in Zamir Ajdinović, za zmago na 22. Klana Open pa sta se udarili dvojici Dejan Tonejc-Gregor Moličnik in Tomislav Kolobarić-Igor Hajsek. Člana zagrebškega Zrinjevca sta bila Slovencema enakovredna le do rezultata 1 : 1, nato pa sta Tonejc in Moličnik pobegnila na 7 : 1 ter do konca nanizala še šest točk ter slavila 13 : 1.

Naši balinarji so se na pomembnem turnirju odlično odrezali.

Najboljša trojka balinarjev Tržiča

Kranj – Minulo soboto so člani balinarskega kluba Planina Kranj organizirali 15. Memoriral Matjaža Jurgeleta, ustanovnega člana uspešnega kluba Planina. Povabilu se je odzvalo 16 trojk, ki so tekme v predtekmovanju odigrale na baliniščih Planina Kranj, Bratov Smuk in Čirče. Tekme četrtfinala, polfinala in finala so nato odigrali na balinišču organizatorja Planine Kranj. Največ zbranosti je imela trojka BK Tržič Avto center Žepič v postavi Dušan Kavčič, Matej Kavčič in Jaka Kosirnik, ki je v polfinalu z 9 : 3 premagala trojko BK Center Kranj, v finalu pa z enakim rezultatom trojko domačega kluba Planine Kranj. Trojka Planine Kranj je v polfinalu z 11 : 10 premagala trojko Mengeš Rakoll, ta pa je za končno tretje mesto z 8 : 7 premagala trojko Center Kranj.

Blejski plavalni izziv

Bled – V Olimpijskem veslaškem centru na Bledu bo jutri, v soboto, potekal tako imenovani Blejski plavalni izziv. To bo drugi plavalni maraton serije plavalnih maratonov Preplavajmo Slovenijo – Pokal slovenskih jezer in morja. Začel se bo z zbiranjem prijav ob 8. uri in trajal do 16. ure. Dogodek bo potekal v treh delih: rekreativci bodo preplavali 1250 metrov (ob 11. uri), otroci od 10. do 14. leta bodo plavali štiristo metrov (ob 13. uri), tekmovalci v pokalu pa pet tisoč metrov (ob 14. uri). Organizator tekmovanja je Kranjsko plavalno društvo Zvezda v sodelovanju z Veslaško zvezo Slovenije. Startnina bo od deset evrov za tekmovalce, študente, dijake, upokojence in otroke ter trideset evrov za družine in 15 evrov za rekreativce. »Pridružite se plavalnim navdušencem in preizkusite svoje plavalne sposobnosti v prijetnem poletnem športnem ambientu, na prelepem Blejskem jezeru,« pravijo organizatorji in dodajajo, da bodo zmagovalci prejeli priznanja in praktične nagrade partnerja tekmovanja Swimhohlic.

Če se kmet ne obnaša primerno ...

Če kmet ob kontroli izpolnjevanja zahtevkov in pogojev za kmetijska plačila onemogoči kontrolorju agencije dostop do kmetijskih površin ali hleva, lahko ostane brez plačil.

Cveto Zaplotnik

Kranj – Agencija za kmetijske trge in razvoj podeželja predvsem v poletnem času kontrolira na terenu izvajanje zahtev in pogojev, ki jih morajo izpolniti vlagatelji zbirnih vlog za neposredna in druga kmetijska plačila. Kontrolo izvajajo za to usposobljeni kontrolorji, ki kot uradne osebe ob koncu pregleda sestavijo zapisnik o pregledu, v katerem navedejo tudi morebitna odstopanja. Če se vlagatelji zbirnih vlog za plačila ob kontroli neprimerno obnašajo, preprečijo kontrolorju dostop do kmetijskih površin in prostorov z živalmi, ne zagotovijo zahtevane dokumentacije, izvajajo pritisk na kontrolorja ali kako drugače želijo vplivati na rezultate kontrole, lahko kontrolor prekine postopek in ne izvede kontrole, v tem primeru agencija vlagatelju ne odobri plačila zahtevkov iz zbirne vloge.

Kontrolorji agencije kontrolirajo površine, izpolnjevanje zahtevkov za kmetijsko-okoljska in podnebna plačila, za goveda, dobrobit živali in zgodnje upokojevanje kmetov, preverjajo pa tudi izvajanje navzkrižne skladnosti. Površino kmetijskih zemljišč kontrolirajo na kmetijskih gospodarstvih, ki so vložila zahtevek za neposredna plačila na površino (osnovno plačilo, plačilo za zeleno komponento, proizvodno vezana podpora, shemi za mlade in male kmete), za ukrepe iz programa razvoja podeželja (kmetijsko-okoljska in podnebna plačila, ekološko kmetovanje in plačila območjem z naravnimi ali drugimi posebnimi omejitvami)

Agencija za kmetijske trge in razvoj podeželja je lani na kraju samem izvedla 8661 kontrolnih pregledov, od tega največ, 7084, za ukrepe neposrednih plačil.

in za izpolnjevanje zahtev navzkrižne skladnosti. Pri pregledu površin ugotavljajo, ali prijavljene parcele izpolnjujejo predpisane pogoje, pri tem preverjajo površino, pozicijo in vrsto rabe parcel, izvajanje kmetijske dejavnosti na teh parcelah ter še nekatere dodatne zahteve. Pri pregledu plačil za goveda na kraju samem med drugim preverjajo število govedi na kmetijskem gospodarstvu, ali so vse živali vpisane v register govedi na gospodarstvu, kako ažurno gospodarstvo vnaša spremembe v register, ali so živali označene z ušesnimi številkami in ali imajo vse potni list.

Nad plevele na ekološki način

Na planinskih pašnikih je dovoljeno zatirati plevele le na ekološki način, torej brez uporabe fitofarmacevtskih sredstev.

Cveto Zaplotnik

Živali na paši vedo, kaj je dobra trava. Izogibajo se manj vrednih trav, kot je na primer rušnata masnica, pa tudi plevelov.

Jelendol – Kmetijska svetovalna služba je pred nedavnim pripravila na planini Pungrat srečanje predstavnikov pašnih in agrarnih skupnosti, na katerem je bila glavna strokovna tema zatiranje nezaželenih zeli na planinskih pašnikih. Kot je povedala Marija Kalan, specialistka za rastlinsko pridelavo v Kmetijsko gozdarskem zavodu Kranj, je za travno rušo na planinskih pašnikih značilno, da je zelo pestra, a je zaradi plitvih tal in strmine tudi bolj ranljiva. Na sestavo ruše sicer ugodno vpliva večinoma pašna raba, a so tla ponekod kisla in slabo založena s fosforjem in kalijem. »Botanična sestava travne ruše na planinskih pašnikih je zelo podobna sestavi ruše na nižinskih, manj intenzivno gnojenih pašnikih. V ruši so trave, metuljnice in zeli,« je dejala Kalanova in dodala, da pa se na planinskih pašnikih v ruši tudi zelo trdovratni koreninski pleveli, kot so ščavje, ki se pojavlja predvsem tam, kjer živali urinirajo in se iztrebljajo, deloma plazeča zlatica, japonski dresnik,

V travni ruši na planinskem pašniku naj trave zavzemajo vsaj polovični delež, detelje od 20 do 30 odstotkov, ostalo pa so zeli, med katere sodijo tudi zdravilna zelišča in pleveli.

ki vse bolj sili tudi na planine, prilagodljiva zlata rozga in potrošnik, ki se pojavlja predvsem na slabih plitvih tleh. Pleveli so živalim manj okusni ali so slabo prebavljivi, v travni ruši pa se hitro širijo, še posebej, če na planinah še pred njihovim cvetenjem ne poskrbijo za mehanično zatiranje.

Nevarna čmerika

Še posebej je v travni ruši problematična čmerika, saj njeni poganjki vsebujejo tudi škodljive snovi, ki pri živalih povzročajo prebavne motnje in oslabelost. Kot je dejala Kalanova, je najučinkovitejši ukrep za zmanjšanje deleža čmerike v ruši večletna nadzorovana paša, pri tem pa je pomembno, da je paša dovolj zgodnja, ko čmerika še ni močno razvila stebel. V okviru nadzorovane paše živali pogosto, recimo na vsake tri dni, premeščajo iz ene ograde v drugo, živali zaradi tega hodijo več po pašniku, pri tem poškodujejo tudi stebla čmerike oziroma jih poteptajo v zemljo, kjer zgnijejo. Cvetenje, semenitev in širjenje čmerike je možno preprečiti tudi s pašo različnih vrst živali na istem pašniku, tudi s pašo drobnice, ki pri iskanju boljših grižljajev prehodi po pašniku več kot goveda in s tem poškoduje tudi več stebel čmerike. Za koze so nekatere nezaželene rastline v travni ruši prava poslastica, še posebej so učinkovite pri zatiranju robide, ki se običajno pojavlja tam, kjer je premalo živali na paši ali na planini ne opravljajo redno jesenske čistilne košnje. Na nekaterih pašnikih se pojavljajo tudi manj vredne trave, na primer rušnata masnica, ki ji ustrezajo vlažna kisla tla, v ruši se hitro širi, ne prenese pa nizke košnje.

V koči tudi vreča semena

Na planinskih pašnikih se travna ruša lahko poškoduje zaradi zadrževanja živine na enem mestu, agromelioracijskih del, plazov, nanosov in iz drugih razlogov. »Pomembno je, da pašne oziroma agrarne skupnosti poškodovano rušo dosledno obnavljajo in da tudi na površinah, ki so jih očistile zarasti, posejejo travo,« je dejala Kalanova in jim priporočila, da imajo na planinah vedno na zalogi tudi vrečo semena trav in detelj za dosejavanje. Za to naj uporabljajo mešanice, sestavljene iz trpežnih ekstenzivnih vrst trav z blazinasto razrastjo.

Tržne cene govejega mesa

Cveto Zaplotnik

Kranj – Agencija za kmetijske trge in razvoj podeželja pripravlja tudi tržno poročilo za goveje meso. Poglejmo, kakšne so bile cene v tednu med 3. in 9. julijem, ko je bilo zaklanih 357 do dve leti starih bikov, 35 več kot dve leti starih bikov, 101 krava in 180 telic. K ceni so prišteti povprečni prevozni stroški v višini 6,02 evra na sto kilogramov hladne mase. Pri kakovostnih razredih se oznake U, R, O, P nanašajo na vizualno ocenjevanje mesnatosti živali, oznake 2, 3 in 4 pa določajo razvrstitev trupa glede na zamaščenost. Oznaka n.z. pomeni, da ni bilo zakola.

Cene klavnih trupov oz. polovic (v EUR/100 kg)

Kakovostni razred	Biki, stari do 24 mesecev	Biki, stari nad 24 mesecev	Krave	Telice
U2	336,41	-	-	336,02
U3	338,69	-	-	329,15
R2	331,86	-	-	316,06
R3	334,61	333,76	264,70	330,08
R4	-	-	266,32	323,25
O2	306,98	-	214,72	274,06
O3	318,68	-	251,74	314,74
O4	-	-	n.z.	316,19
P2	-	-	196,02	-
P3	-	-	213,24	-

Priznanja tudi gorenjskim mladim rejcem

Cveto Zaplotnik

Kranj – Društvo rejcev govedi črno-bele pasme v Sloveniji, Oddelek za zootehniko Biotehniške fakultete in Srednja kmetijska šola Grm Novo mesto so minuli teden pripravili na posestvu šole Grm peto mednarodno šolo, na kateri so se mladi rejci učili, kako je treba pripraviti žival za razstavo, kako jo voditi po razstavi in kako jo predstaviti publiki. V šoli je sodelovalo 36 mladih rejcev iz Slovenije in štirje iz Srbije. Poleg dr. Marije Klopčič z Oddelka za zootehniko Biotehniške fakultete so mladim predavali še trije eksperti s področja profesionalne priprave in predstavitve živali iz Nizozemske, Švice in Irske, ki so v soboto, ob zaključku mednarodne šole, tudi izbrali najlepše pripravljeno ter najbolje vodeno in predstavljeno žival ter prizadevnim mladim rejcem podelili priznanja. Priznanja so prejeli tudi mladi rejci z gorenjskih kmetij. V skupini »profi«, v katero so združili mlade rejce, ki so se šole udeležili že v prejšnjih letih, je zmagal Urban Pibernik iz Suhadol pri Komendi, tretji pa je bil Blaž Sajovic iz Vogelj. Mladi rejci, stari do 18 let, so bili razdeljeni v dve skupini, v drugi je zmagal Nejc Erdani iz Trebelnega pri Palovčah, drugi pa je bil Andraž Jamšek iz Most pri Komendi. Tudi mladi rejci, stari nad 18 let, so tekmovali v dveh skupinah, v prvi je zmagal Urban Roblek iz Bašlja.

Na podelitvi priznanj najboljšim mladim rejcem

Hot želi med velike

Nov mobilni operater Hot je v pičlih dveh mesecih pridobil že deset tisoč uporabnikov. »Naš cilj ni biti majhen, nišni operater, pač pa postaviti se ob bok velikim operaterjem,« pravi njegova direktorica, Kranjčanka Eva Aljančič.

Ana Šubic

Ljubljana – Na slovenskem trgu mobilne telefonije je od sredine maja prisoten nov operater Hot, ki sta ga vzpostavila slovenska podružnica avstrijskega podjetja Ventocom pod vodstvom Kranjčanke Eve Aljančič in Hofer. Ker je bilo podobno sodelovanje Ventocoma in omenjenega trgovca odlično sprejeto v sosednji Avstriji, so se tudi pri slovenskem Hotu nadejali dobrega odziva, ki pa je že prav kmalu presegel njihova pričakovanja. »V sedmih tednih smo že dosegli deset tisoč uporabnikov, kar je izjemno,« je zadovoljna Aljančičeva, tudi direktorica Hota. K uspehu je po njenem ključno pripomoglo dejstvo, da za Hotom stoji uveljavljena blagovna znamka Hofer, poleg tega pa zaradi izkoriščanja prednosti sodobne digitalne tehnologije uporabnikom zagotavljajo dobre storitve po zelo ugodnih cenah, ki jih ne bodo višali.

Hot, ki storitve ponuja preko najetega omrežja A1, ta čas na trgu dosega 0,4-odstotni delež. Njegove prednosti so kot prve prepoznale Hoferjeve stranke. »Zanimivi smo tudi za mlade, ki so občutljivi na ceno ali pa zelo digitalno napredni, sicer pa nagovarjamo prav vse skupine ljudi, saj imamo tri tarife, ki zadovoljujejo vse potrebe. Hot ni nišni produkt. Uporabniki prenašajo k nam številke od vseh operaterjev, tudi od večjih,« ugotavlja Aljančičeva. Marsikoga so pritegnile velike količine prenosa podatkov, opaža pa tudi, da starejši vse bolj obvladajo tehnologijo in postajajo vse večji uporabniki interneta.

Digitalno upravljanje

Hot je po besedah Aljančičeve unikaten produkt, ker omogoča digitalen in zelo napreden način poslovanja. Po SIM-kartico se mora uporabnik sicer odpraviti v Hoferjevo trgovino ali pa jo naročiti po spletu, a nato lahko preko spletne strani in mobilne aplikacije sami upravljajo storitve in prilagajajo nastavitve. »Na spletu lahko uporabnik mobilno številko od prejšnjega operaterja v treh minutah prenese na Hot, vse izpelje digitalno s podpisom na zaslon. Z enim klikom v aplikaciji lahko brez administrativnih stroškov menja tarife, vključuje in izključuje klice in SMS-e v druge države, nadzira stroške in jih blokira, ima pregled nad izpiski vseh klicev … Za te storitve je pri drugih operaterjih običajno treba opraviti kakšen telefonski klic in izpolniti obrazec,« je direktorica Hota naštevala med predstavljanjem aplikacije na svojem telefonu. Prepričana je, da bodo omenjene inovacije pritegnile še mnogo uporabnikov, prav tako transparenten sistem brez skritih stroškov, ki jih tudi ob morebitnem odhodu od operaterja ni.

Cen ne bodo višali

»Hot je tudi prvi in edini operater, ki zagotavlja, da ne bo zvišal cen. Drugi operaterji marsikdaj ponudijo promocijsko tarifo, čez dva meseca pa podražijo neko starejšo tarifo, običajno čez poletje, ko so ljudje manj pozorni. V primeru, da bomo tarifo pocenili ali pa povečali količine minut, SMS-ov in prenosa podatkov, pa bomo to naredili tudi za vse obstoječe uporabnike,« napoveduje Aljančičeva. Kot ugotavlja, so z unikatnim pristopom ob prihodu na trg sprožili plaz novih ponudb drugih operaterjev: »S ceno in tarifo ti še lahko sledijo, to pa ne velja za naše unikatne prednosti, torej za digitalni način upravljanja in zagotovilo o ohranitvi cen.«

Eva Aljančič / Foto: Gorazd Kavčič

Avstrijski Hot po dveh letih in pol dosega petodstotni tržni delež. »V Avstriji je trg malce drugačen, tik pred lansiranjem Hota se je konsolidiral, število operaterjev se je zmanjšalo, cene pa so se zvišale. Vsi, ki so bili nezadovoljni ali pa so imeli previsok račun, so tako z veseljem prešli na Hot,« je pojasnila Aljančičeva in pristavila, da je slovenski trg precej bolj aktiven, zato ne gre tako hitro pričakovati takšnih rezultatov.

Za zdaj so osredotočeni na povečanje prepoznavnosti, v nadaljevanju pa bodo iskali nove priložnosti. »Veliko se še da narediti na področju mobilnega interneta, kontaktirali so nas že tudi iz podjetij, ki bi želela imeti ponudbo za poslovne uporabnike,« o prihodnjih izzivih razmišlja Aljančičeva.

Direktorica družb Hot in Ventocom ima sicer veliko izkušenj z mobilno telefonijo, saj je bila trinajst let zaposlena na Simobilu, kjer je vodila marketing in kasneje tudi prodajo. Leta 2012 je prejela nagrado za marketinško direktorico. Dve leti je bila tudi direktorica marketinga slovenskega BMW-ja, lani jeseni pa so ji avstrijski partnerji Ventocoma zaupali vzpostavitev novega mobilnega operaterja v sodelovanju s Hoferjem.

Več premije, a malo manj dobička

V Skupini Triglav so v letošnjem prvem četrtletju zbrali osem odstotkov več premije kot v enakem lanskem obdobju in dosegli za en odstotek manj dobička.

Cveto Zaplotnik

Kranj – V Skupini Triglav so v letošnjem prvem četrtletju obračunali 281 milijonov evrov kosmate zavarovalne in sozavarovalne premije, kar je 22 milijonov evrov oziroma osem odstotkov več kot v primerljivem lanskem obdobju. Rast premije so dosegli na vseh trgih in v vseh vrstah zavarovalne dejavnosti. »Posebej smo zadovoljni, da premijsko rast beležimo tudi pri življenjskih zavarovanjih, kar je rezultat uspešnega zadržanja sredstev iz doživetih polic in večjih vplačil premije,« je v četrtletno poročilo poslovanja zapisal Andrej Slapar, predsednik uprave Zavarovalnice Triglav, in dodal, da je v Sloveniji matična družba, to je Zavarovalnica Triglav, obračunala za osem odstotkov več premije kot v enakem lanskem obdobju, Triglav, zdravstvena zavarovalnica, je dosegla 13-odstotni porast premije, Skupna pokojninska družba pa enoodstotnega. Povprečna rast premije na tujih trgih je znašala 15 odstotkov, najvišja, kar 38-odstotna, pa je bila na srbskem trgu.

V prvem četrtletju ni bilo množičnih škodnih dogodkov, kosmati zneski škod so bili v Skupini za tri odstotke višji kot v primerljivem lanskem obdobju, vendar je bilo to povišanje posledica povečanja zavarovalnega portfelja in pogostejših škodnih dogodkov. Skupina je v prvem četrtletju ustvarila 22,3 milijona evrov čistega dobička oziroma malo manj kot leto prej, pri tem pa je matična zavarovalnica dosegla 17,2 milijona evrov dobička, kar je bilo skoraj petino manj kot v lanskih prvih treh mesecih.

V stečaju zaradi pritožb sosede

Nasedli gradbeni posli so v zadnjih letih v stečaj pahnili množico gradbenih podjetij, med njimi zaradi nedokončanega projekta v Izoli pred pol leta tudi podjetje Proloco Jezersko.

Simon Šubic

Jezersko – Kranjsko okrožno sodišče je stečajni postopek nad podjetjem Proloco Jezersko, ki ga je finančno zrušila investicija v nepremičnine na Maliji v Izoli, začelo 31. januarja, za stečajno upraviteljico pa postavilo Staško Mrak Jamnik iz Ljubljane. Upniki gradbenega podjetja, katerega solastnik je bil tudi nekdanji župan jezerskega Jure Markič, so v roku prijavili za 3,3 milijona evrov terjatev, od tega jih je stečajna upraviteljica priznala 2,7 milijona evrov. Največja upnika sta Gorenjska gradbena družba, ki je prijavila navadno terjatev v višini milijon evrov, in banka Sparkaasse, ki ji je bilo priznano za 915 tisoč evrov zavarovane terjatve, od tega 288 tisoč evrov pogojno.

Zemljišča na Maliji je Proloco Jezersko skupaj z Gorenjsko gradbeno družbo in s štirimi fizičnimi osebami kupilo leta 2010, tedaj še z veljavnim in pravnomočnim gradbenim dovoljenjem. Kmalu pa se je zapletlo zaradi napake v projektu in so morali zaprositi za spremembo gradbenega dovoljenja, nad katerim pa se je začela pritoževati ena od sosedov, zato je projekt v marcu 2011 obstal v fazi izgradnje štirih stanovanjskih hiš. Triletno dokazovanje pravilnosti postopkov pa je Proloco Jezersko tako finančno izčrpalo, da je banka Sparkasse predlagala, naj projekt prevzame drugi soinvestitor, a se je ta tik pred podpisom pogodbe premislil in odstopil od nameravanega prevzema, je v otvoritvenem poročilu o okoliščinah, zaradi katerih se je jezersko podjetje znašlo v nerešljivih škripcih, zapisala stečajna upraviteljica.

Konec januarja, ko je sodišče oklicalo stečajni postopek nad Prolocom Jezersko, v podjetju ni bilo zaposlenih, niti ni izvajalo nobenega novega projekta, stečajno maso pa poleg kratkoročnih terjatev v znesku dobrih tisoč evrov predstavljajo le še zemljišča na Maliji. Tržno vrednost teh nepremičnin so ocenili na milijon evrov, tržno vrednost ob predpostavki prisilne poravnave pa na 721 tisoč evrov. Do zdaj stečajni upraviteljici še ni uspelo izterjati tisoč evrov kratkoročnih terjatev, medtem ko so aktivnosti za prodajo izolskih nepremičnin šele dobro stekle. Po načrtu poteka stečajnega postopka naj bi jih prodali najkasneje do konca leta 2018, kar bo omogočilo razdelitev stečajne mase in s tem tudi konec stečaja spomladi 2019.

Adria prevzela švicarski Darwin Airline

Simon Šubic

Brnik – Adria Airways je preko svoje odvisne švicarske družbe včeraj prevzela 99,1-odstotni delež švicarske letalske družbe Darwin Airline, ki deluje pod imenom Etihad Regional, preostali delež pa bo prevzela v kratkem. Gre za regionalnega letalskega prevoznika, pogoji in ostale podrobnosti prodajne transakcije ostajajo zaupni, so sporočili iz slovenskega letalskega prevoznika v nemški lasti. Obstoječi večinski lastniki prevzete družbe, vključno z Darwinovim strateškim partnerjem Etihad Airlines, so sicer svoje deleže prodali odvisni družbi Adrie Airways v Švici, so dodali.

V skladu z dogovorom bo Darwin še naprej deloval pod lastnim imenom ter z lastnim spričevalom letalskega prevoznika (AOC) iz baz Lugano v južni Švici in Ženeve, Adria Airways pa bo prevzela nekatere administrativne in operativne naloge ter tržila storitve švicarskega letalskega prevoznika. »Darwin je odlična letalska družba z izkušenim vodstvom in osebjem. Širitev naše mreže in posledično optimiziranje stroškov je najboljša kombinacija za oba prevoznika,« je po izvedenem poslu ocenil direktor Adrie Airways Arno Schuster.

Vsi vpleteni so se dogovorili, da pogoji in ostale podrobnosti prodajne transakcije ostajajo zaupni. Darwin je v letu 2016 ustvaril manjši dobiček in ima pozitivno napoved za tekoče leto.

Kriminalisti v Heliosu

Kriminalisti preiskujejo domnevne zlorabe položaja pri prevzemu domžalskega Heliosa s strani avstrijskega Ringa v letu 2014.

Simon Šubic

Domžale – Ljubljanski kriminalisti in policisti so včeraj zjutraj izvedli hišne preiskave, povezane z domžalskim Heliosom. Kot so sporočili iz Policijske uprave Ljubljana, so hišne preiskave na podlagi sodne odredbe kriminalisti izvajali v stanovanjskih in in poslovnih prostorih gospodarskih družb na devetih lokacijah v Ljubljani in njeni okolici, opravljati pa so jih začeli že ob šesti uri zjutraj. »Aktivnosti so usmerjene v zbiranje obvestil in dokazov za utemeljitev sumov storitve kaznivega dejanja zlorabe položaja ali zaupanja pri gospodarski dejavnosti. Predkazenski postopek poteka na podlagi več prejetih prijav, iz katerih izhaja sum domnevnih nepravilnosti pri postopku prodaje družbe iz okolice Domžal. Pridržan ni nihče,« je pojasnila Maja Ciperle Adlešič, predstavnica za odnose z javnostmi na PU Ljubljana.

Včerajšnje hišne preiskave so potekale na lokacijah Heliosa na Količevem, Belinke v Črnučah in Kemostika v Kamniku. »Policijske preiskave so še vedno del predkazenskega postopka v zvezi s prevzemom Heliosa s strani Ringa leta 2014, ki poteka že več let,« so razložili v Heliosu in zagotovili, da v celoti sodelujejo s preiskovalnimi organi in jim zagotavljajo vse zahtevane podatke in informacije. »V družbi Helios si želimo, da se preiskava čim prej uspešno zaključi,« so poudarili. Kriminalisti naj bi po nekaterih informacijah obiskali tudi nekdanja vodilna v Heliosu – dolgoletnega predsednika uprave Uroša Slavinca in njegovega naslednika Aleša Klavžarja.

Že januarja je portal Siol.net navedel, da kriminalisti preiskujejo okoliščine prodaje domžalskega Heliosa avstrijskemu holdingu Ring International v letu 2014, med osumljenimi pa naj bi bili nekdanji člani uprave Heliosa, tudi Uroš Slavinec in Aleš Klavžar. Policija naj bi preiskovala domnevno sporno delovanje uprave Heliosa v obdobju, ko se je za družbo začel zanimati avstrijski kupec. Uprava domžalskega podjetja naj bi namreč še pred izpeljanim prevzemom s strani Ringa sprejela več vprašljivih ukrepov v korist bodočega kupca, mednje naj bi sodila tudi zastava vsega premoženja Heliosa brez soglasja in vednosti tedanjih lastnikov in nadzornega sveta, s čimer naj bi Ringu v resnici omogočili najem posojila za financiranje prevzema družbe. Ring International Holding je postal lastnik 78-odstotnega deleža Heliosa konec maja 2014, približno dve leti kasneje je nastala Skupina Helios, eden vodilnih proizvajalcev premazov v Evropi, ki jo je Ring decembra lani prodal japonskemu podjetju Kansai Paint in pri tem menda dobro zaslužil.

Okoliščine nesreče še preiskujejo

Domžale – Ljubljanski prometni policisti so v sredo okoli 18.30 ure v križišču Slamnikarske, Kopališke in Karantanske ceste v Domžalah obravnavali prometno nesrečo, v kateri sta bila udeležena mladoletni voznik skiroja in voznica manjšega srebrnega vozila, ki se je na kraju ustavila, ponudila pomoč mladoletniku, nato pa odpeljala naprej. Policija prosi vse, ki bi karkoli vedeli o okoliščinah prometne nesreče, oz. udeleženo voznico, da podatke sporočijo na najbližjo policijsko postajo, Postajo prometne policije Ljubljana (01/583 88 20) ali pokličejo na interventno številko 113 oziroma anonimni telefon 080 1200.

Tržičanu odredili pripor

Kranj – Kranjski policisti so ta teden zaradi tatvine denarja obravnavali Tržičana. Dejanje jim je v torek naznanila oškodovanka, ki je po srečanju s sumljivim moškim v pisarni lokalnega društva preverila vsebino svoje denarnice, ki jo je odložila na mizo, in ugotovila, da ji manjka denar. Pohitela je za moškim in ta ji je denar tudi vrnil. Policisti so ga kasneje izsledili, po zaslišanju pa so ga s kazensko ovadbo privedli k preiskovalni sodnici. Ta je za Tržičana, ki je bil že večkrat obravnavan zaradi premoženjskih deliktov, odredila pripor.

Vinjena za volanom

Škofja Loka – V Škofji Loki sta v sredo z osebnimi avtomobili trčila voznik in voznica, ki je z avtomobilom v nepreglednem ovinku zapeljala na nasprotno smerno vozišče, preizkus alkoholiziranosti pa je pri njej pokazal še rezultat 0,98 mg/l alkohola. Policisti so povzročiteljici odredili še strokovni pregled.

Trupelca ne bodo izkopali

Na nadaljevanju sojenja Mirzanu Jakupiju in Sandi Alibabič za smrt dveletne deklice je sodnica opozorila, da bo ob naslednji kršitvi prepovedane komunikacije med obdolženima posegla po ostrejših ukrepih. Sodišče ne bo odredilo izkopa dekličinega trupelca, kar je predlagala obramba.

Andraž Sodja

Kranj – Pred kranjsko okrožno sodnico Mileno Turuk sta ta teden znova sedla Jeseničana Sanda Alibabić in Mirzan Jakupi, ki ju obtožnica bremeni storitve več kaznivih dejanj, med drugim tudi zanemarjanja otroka in surovega ravnanja ter povzročitve posebno hude telesne poškodbe, zaradi katere je pred dobrim letom umrla dveletna deklica Arina. Sodnica Milena Turuk je na obravnavi Alibabičevi sporočila, da je bila s strani Jakupija obveščena o kršitvi sodne prepovedi komuniciranja med obtoženima, saj mu je 21. junija z Jesenic, torej najverjetneje preko družinskih članov, poslala pismo. Na opozorilo, da bo v primeru, če se bo nedovoljena komunikacija nadaljevala, sodišče poseglo po strožjih ukrepih od prepovedi obiskov do zaprtja obiskov za stekleno steno, je Alibabičeva v joku obljubila, da bo prepoved upoštevala, ker noče izgubiti stika s preostalimi otroki.

Alibabičeva je sicer po prejetem opozorilu sodnice zatrdila, da je do kršitve prišlo tudi z nasprotne strani preko Jakupijevega bratranca v Celju. Jakupi je dodal, da je komunikacija potekala tudi prek Sandine družine, da je tako dobil tudi fotografijo otroka, ki ga je rodila v priporu.

Obdolžena Alibabičeva je sodnico tokrat še sama zaprosila za premestitev v hišni pripor, čeprav so podobno prošnjo njene zagovornice Darje Roblek in pritožbo na zavrnitev že zavrnili tudi na višjem sodišču. Alibabičeva je v prošnji navedla, da njen nekdanji partner slabo skrbi za njune tri preostale otroke, a je sodnica na protest tožilke prošnjo hitro zavrnila, o domnevni slabi skrbi za otroke pa bodo obvestili Center za socialno delo na Jesenicah.

Sodnica je tudi zavrnila vse dodatne dokazne predloge iz prejšnje glavne obravnave, med drugim tudi zahtevo zagovornice Alibabićeve za ekshumacijo trupla, saj jo je ocenila za skrajno in nesorazmerno. Za razjasnitev domnevnega zloma dveh reber, ki naj bi jih več mesecev pred smrtjo utrpela Arina, pa je bila imenovana dvočlanska komisija Medicinske fakultete Univerze v Ljubljani, ki bo ocenila zloma in zadebelitve na kosteh, ki sta jih zdravnika na otroški travmatologiji na rentgenskih posnetkih videla, takega mnenja pa ne deli strokovni izvedenec Lah.

Sanda Alibabić bi rada v hišnem priporu skrbela za svoje preostale otroke. / Foto: Gorazd Kavčič

Na zadnji obravnavi so si ogledali tudi fotografije poškodb na pohištvu v stanovanju na Slovenskem Javorniku, kjer se je pred več kot letom dni zgodil tragični dogodek. Fotografije, ki so jih posneli policisti v izpraznjenem stanovanju, kažejo poškodbo na podboju vrat otroške sobe in poškodbo stranice televizijske omare, kamor naj bi po izpovedbah Sande Alibabić njeno hčer potisnil Jakupi. Za zaprtimi vrati so prebrali še izvedenska mnenja izvedencev psihologije za oba obtožena, zato njihove ugotovitve niso znane.

Sojenje se bo predvidoma nadaljevalo 14. avgusta.

Šternu posojala tudi »Bitcoinovca«

Aleš Štern, domnevna žrtev izsiljevanja s strani Metija Plave, si je denar izposojal tudi od ustanoviteljev Bitstampa Damijana Merlaka in Nejca Kodriča, s katerima je tedaj tudi odkupil KŽK Kranj.

Simon Šubic

Kranj – Med posojilodajalci šenčurskemu kmetu Alešu Šternu, od katerega naj bi Meti Plava iz Preddvora po zatrjevanju kranjskega tožilstva v letih 2011–2016 izsilil kar 1,6 milijona evrov, sta se znašla tudi ustanovitelja Bitstampa Damijan Merlak in Nejc Kodrič, ki sta si premoženje ustvarila z osnovanjem borze za trgovanje z virtualno valuto bitcoin, zato se ju je oprijel tudi vzdevek Bitcoinovca. Merlak je ta teden tudi pričal na dolgotrajnem sojenju, ki je na kranjskem okrožnem sodišču zaradi pripora obdolženega Metija Plave potekalo kljub sodnim počitnicam. Spregovoril je predvsem o nekdanjem poslovnem sodelovanju z oškodovancem Šternom, medtem ko Plave po lastnih besedah sploh ne pozna.

Merlak je povedal, da je Aleša Šterna spoznal leta 2014, ko je ta pristopil do Nejca Kodriča, s katerim sta se že od prej poznala, in predlagal, da skupaj odkupijo KŽK Kranj, kar se je oktobra tega leta preko družbe Agro Gorenjska, ki so jo v ta namen vsi trije ustanovili, tudi zgodilo. Merlak in Kordež sta financirala tri milijone evrov vreden posel, Šternu pa je bilo zaupano vodenje KŽK-ja. »Po pol leta se je ugotovilo, da se stvari ne vodijo tako, kot je treba, Štern je z računa podjetja zase tudi dvignil 58 tisoč evrov, zato smo končali naše sodelovanje, tako poslovno kot prijateljsko. Midva s Kodričem sva ostala sama s podjetjem, katerega edini lastnik pa sem zdaj jaz.« Kot je še pojasnil, naj bi Štern ponarejal tudi listine, antidatiral poroštva nekaterim podjetjem, kmetje naj bi mu na roke plačevali za najem zemlje, zato so ga tudi kazensko ovadili. »O tem smo se tedaj vsi trije precej na osebnem nivoju pogovarjali, Štern je bil zelo dobro seznanjen z najinim stališčem. Tedaj je tudi prišlo na plan, komu vse je bil dolžan. To se je sicer trudil skrivati in ni takoj priznal,« se spominja Merlak, ki je sicer Šternu, ko so še bili poslovni partnerji, tudi sam posodil skupaj nekaj čez sto tisoč evrov, za kar je kasneje na sodišče vložil zahtevo za izvršbo.

Kot je pojasnil, je tedaj domneval, da je Štern potreboval denar, da bi izplačal investitorje v Thorex, ki jih je pred tem sam privabil v sistem. »Če bi že na začetku vedel, da je bil promotor Thorexa, sploh ne bi šel z njim v posel. To so namreč piramidne sheme iz Šenčurja,« je še dejal Merlak, ki pa je priznal, da ne pozna nikogar iz Thorexa, ki bi mu bil Štern dolžan. »Niti ne vem, če je komu kaj dolžan, to so bile moje domneve,« je poudaril. Na zaslišanju v sodni preiskavi pred letom dni je sicer Šterna opisal kot prevaranta in nakladača, »ki vse tako zavije in obrne, da izgleda verjetno, ko pa prideš domov, pa ugotoviš, da te je spet naplahtal«.

Po izločitvi iz družbeništva Agra Gorenjske je Štern še vedno izražal interes, da bi sam kupil KŽK, imel je tisoč in en scenarij, na kakšen način, je dodal Merlak, ki ga je Štern v zvezi z nakupom nazadnje kontaktiral pred približno dvema tednoma. »Ne vem, kako misli to izvesti. Očitno ima spet nekega partnerja,« je povedal sodnici Marjeti Dvornik. »Kupcev za KŽK imamo tudi sicer veliko, nihče pa nima denarja. Tudi Štern ga lahko še danes kupi in odnese, le plača naj ga po pametni ceni,« je pristavil.

Štirideset let od potresa

V nedeljo je minilo štirideset let, odkar je potres z epicentrom v bližini Preddvora povzročil preplah med prebivalstvom in tudi veliko gmotno škodo.

Cveto Zaplotnik

Sedemdeseta leta prejšnjega stoletja so na Slovenskem zaznamovali trije večji potresi. Junija leta 1974 je močan potres sedme stopnje po Evropski potresni lestvici (EMS) prizadel Kozjansko, predvsem Šmarje pri Jelšah in Šentjur, skupno pa je bilo na prizadetem območju poškodovanih okoli 5300 zgradb in prizadetih več kot 15 tisoč ljudi. Potresi, ki so v maju in septembru leta 1976 prizadeli severovzhodno Italijo, predvsem Furlanijo, so imeli grozljive posledice tudi v severozahodni Sloveniji, kjer sicer smrtnih žrtev ni bilo, a nastala je ogromna gmotna škoda, tako v Posočju kot v drugih krajih. Na Gorenjskem so bile posledice najhujše v Bohinju, kjer je potres dosegel med šesto in sedmo stopnjo po Evropski potresni lestvici.

Ob trinajsti uri in trinajst minut

Manj kot leto dni po potresih, ki so razdejali Posočje in povzročili škodo tudi v drugih krajih severozahodne Slovenije, so se tla na Slovenskem ponovno močno stresla, tokrat na Gorenjskem. Potresni sunek z magnitudo 4,6 in žariščem osem kilometrov globoko je nastal 16. julija 1977 ob 13. uri in 13 minut. Na območju žarišča je dosegel med šesto in sedmo stopnjo po Evropski potresni lestvici. Epicenter je bil v bližini Preddvora, potresni valovi pa so poleg zahodne in osrednje Slovenije zajeli tudi zahodno Italijo in jugozahodno Avstrijo, predvsem Koroško. Potres je poleg preplaha med prebivalstvom povzročil tudi veliko gmotno škodo. Gorenjski glas je takrat v svojem prvem poročanju o potresu v članku z naslovom Razpoke grozijo zapisal, da je potres najbolj prizadel območje krajevnih skupnosti Tenetiše, Trstenik, Goriče in Bela, kjer naj bi bilo zaradi potresa razpokanih več kot polovica vseh stavb, na območju krajevne skupnosti Bela pa celo dve tretjini. Najbolj so bile prizadete starejše hiše in gospodarski objekti, podrlo se je tudi veliko dimnikov. »Čeprav ni bilo panike med ljudmi, se je več kot dvajset družin odločilo, da spijo na senikih, v trdnejših hišah sosedov in celo v avtomobilih,« je zapisal Gorenjski glas in dodal, da si je prizadete objekte že dan po potresu ogledala komisija občinskega štaba civilne zaščite, ki je ugotovila, da so v petih hišah stanovalci močno ogroženi – Gregorčevi v Tenetišah, Teranovi na Trsteniku, Valjavčevi v Žabljah ter Košnjekovi in Rozmanovi na Spodnji Beli. Komisija je tedaj tudi odločila, da ni mogoče uporabljati cerkev na Trsteniku in v Goričah, dokler strokovnjaki ne ugotovijo, kako ju je mogoče zavarovati, prepovedala je zbiranje in zvonjenje v cerkvi na Srednji Beli, poškodovana je bila tudi cerkev v Preddvoru. V začetku avgusta je imel kranjski izvršni svet že bolj natančno – a še ne dokončno – poročilo o škodi: skupno je potres v dvanajstih krajevnih skupnostih tedanje (velike) kranjske občine prizadel 286 stanovanjskih in drugih objektov, od tega so jih strokovnjaki 29 predlagali za rušenje in 182 za zahtevno popravilo z vezmi in injekcijami v razpokah.

Iz potresne zgodovine na območju današnjih meja Slovenije je znanih osemdeset potresov z žarišči v Sloveniji in pet z žarišči v sosednih državah, ki so na območju Slovenije dosegli vsaj šesto do sedmo stopnjo po Evropski potresni lestvici. Kar petnajst takšnih potresov je bilo na območju Ljubljane, nekaj pa jih je bilo tudi na Gorenjskem: leta 1857 v Davči, leta 1869 v Radovljici ter 1879. in 1899. leta v Škofji Loki. Zadnji tak potres je bil 1. novembra 2015 na Gorjancih.

Francka Rozman (v ozadju po potresu zgrajena nova hiša) se potresa izpred štirideseth let še dobro spominja.

Tedanja jugoslovanska agencija Tanjug je zapisala, da je energija, ki se je sprostila ob potresu na območju med Kamniškimi Alpami in Karavankami, imela enako rušilno moč kot dvesto ton eksploziva. Enako močan potres naj bi isti kraji doživeli tudi leta 1906.

Po potresu se je začela solidarnostna akcija zbiranja denarja za prizadete na posebnem računu, kranjska podružnica tedanje Ljubljanske banke je namenila prizadetim posojila z odplačilno dobo deset let in po 2-odstotni obrestni meri, v nekaterih podjetjih so se v korist prizadetih odpovedali enodnevnemu zaslužku, občina je posredovala pri trgovcih z gradbenim materialom, da so prizadeti v potresu lahko hitreje prišli do cementa za gradnjo oziroma obnovo objektov ...

Iz prikolice v novo hišo

Med domačijami, ki jih je potres najbolj prizadel, je bila tudi Karvova s Spodnje Bele. Francka Rozman, ki gospodari na kmetiji, se potresa še dobro spominja. »Ustrašila sem se, kot še nikoli v življenju. Moja najstarejša hči Tina, ki je letos spomladi dopolnila štirideset let, je bila takrat stara približno tri mesece. Ko sem jo v hiši dojila, se je naenkrat zatreslo, pravzaprav se mi zdelo, kot da je vzvalovilo gor in dol. Pomislila sem na eksplozijo. Pokadilo se je in s stropa se je vsul omet. S telesom sem zaščitila Tino in nato z njo v naročju planila ven. Ko sem šla potlej nazaj še po njena oblačila, se je še enkrat zatreslo. V hišo nisem več upala, najprej smo nekaj časa spali pri sosedu, nato nam je občina zagotovila prikolico, v kateri smo prebili zimo,« je povedala Francka in dodala, da je v vsem slabem vedno tudi kaj dobrega.

»V stari hiši so zevale tudi dva centimetra široke razpoke, o obnovi nismo razmišljali, saj smo se že pred potresom pripravljali na gradnjo nove hiše. Za to smo nabavili že opeko in si zagotovili potrebni les, potres je gradnjo samo še pospešil. Še isto leto smo začeli gradnjo, občina je zagotovila, da smo 'potresniki' imeli prednost pri dobavi cementa in drugega gradbenega materiala. Za gradnjo smo dobili za tedanje čase ugodno posojilo, to nam je bilo v veliko pomoč, tudi odplačevanje posojila nam ni bilo v breme, saj je visoka inflacija močno zmanjšala vrednost obrokov. Jeseni prihodnje leto smo se že vselili v novo hišo,« je dejala Francka in poudarila, da je bilo na potresnem območju veliko hiš obnovljenih in tudi veliko zgrajenih na novo. »Če je bila to dobra plat potresa, je manj prijetna ta, da je strah ostal. Vsakič, ko slišim za potres, se spomnim 'našega' iz leta 1977.«

Osebnosti

Nika Rant z Zalega Loga je na trgovski akademiji v Celovcu en letnik celo preskočila. **Stran 18**

Pogovor

Tadej Medved, »diamantni« maturant in naravoslovec, ki ima rad tudi jezike ... **Stran 19**

Obletnice

Na turistični kmetiji Košir so pred 115 leti v knjigo gostov vpisali prvo gostjo. **Stran 20**

Od petka do petka

Zunanji minister Karel Erjavec opozarja, da enostranska ravnanja Hrvaške v Piranskem zalivu pomenijo neposreden poseg v suverenost Slovenije in šengna. / Foto: Gorazd Kavčič

Foto: Gorazd Kavčič

Hrvaški je od srede dodeljena izjema pri uporabi imena teran za označevanje sorte grozdja, ne pa tudi vina.

Spomenik vsem žrtvam vojn in z vojnami povezanim žrtvam naj bi nagovarjal k miru in spravi, a je že takoj spet razdelil slovensko politiko. / Foto: Gorazd Kavčič

Koalicija tudi o arbitraži

Zunanji minister Karel Erjavec je predlagal, da o pomnožitvi hrvaških incidentov v Piranskem zalivu po razglasitvi arbitražne odločbe obvesti podpredsednika Evropske komisije Fransa Timmermansa.

Simon Šubic

Erjavec bi pisal Evropski komisiji

Koalicijski partnerji so pred včerajšnjo sejo vlade razpravljali o implementaciji arbitražne razsodbe in enostranskih dejanjih Hrvaške v Piranskem zalivu. Zunanji minister Karel Erjavec si je obetal celo pooblastilo koalicije, da o kršitvah Hrvaške obvesti podpredsednika Evropske komisije Fransa Timmermansa. Kot je dejal, je bilo po odločitvi arbitražnega sodišča o meji med Slovenijo in Hrvaško 52 incidentov enostranske narave oziroma kršitev morske meje, ki jo je določilo arbitražno sodišče. Takšna enostranska dejanja so po njegovem mnenju neposreden poseg v suverenost Slovenije in suverenost šengna. Počasi se daleč pride, pa se je na Erjavčeve besede – Erjavca je podprl tudi predsednik SD Dejan Židan – odzval predsednik državnega zbora Milan Brglez. Po Brglezovem mnenju Slovenija ne bi smela imeti dvojne zunanje politike in bo vlada lahko aktivno in legitimno delovala ter udejanjala arbitražno razsodbo šele, ko bo parlamentarni odbor za zunanje zadeve potrdil načrt ali okvirno časovnico implementacije arbitražne razsodbe. Zavedati se je treba, da udejanjanje arbitražne razsodbe trenutno podpira Evropska unija pa tudi države članice, ob nepremišljenih dejanjih pa bi nam podporo lahko odtegnile, je še opozoril Brglez in dodal, »da ne smemo iskati volilnih glasov na temah, ki so nacionalnega pomena«. Predsednik republike Borut Pahor pa, za mnoge presenetljivo, razmišlja, da ne bi zavrnil možnosti novega dvostranskega dogovora, če bi se »izkazal kot nujen za mirno implementacijo arbitražne sodbe in bi se o tem dogovorili obe vladi po tehtnem premisleku z obema parlamentoma«. Po njegovem mnenju je sicer »Hrvaška razumela, da je pošteno, če sporazum, ki ga je podpisala, spoštuje«, in bo tudi prej ali slej ugotovila, da mednarodna skupnost želi, da se to vprašanje enkrat za vselej reši in da ni druge rešitve, kot da spoštuje mednarodno pravo.

Hrvaški dodeljena izjema glede terana

V sredo je začel veljati delegirani akt za dodelitev omejene izjeme Hrvaški pri uporabi imena teran, čemur pa Slovenija nasprotuje in napoveduje, da bo do konca avgusta vložila tožbo proti Evropski komisiji. Delegirani akt Hrvaški dovoljuje, da ime sorte grozdja teran uporablja izključno za vino z zaščiteno označbo porekla Hrvatska Istra pod pogoji, da bosta naziva Hrvatska Istra in teran na istem vidnem polju ter da bo napis teran manjši. Poleg tega je mogoče vina Hrvatska Istra, proizvedena pred uveljavitvijo akta, prodajati do izčrpanja zaloge, tudi če ne spoštujejo pogojev za označevanje. Evropska komisija ob tem zatrjuje, da je teran še vedno zaščiten kot izključno slovensko vino in da pogoji za označevanje zagotavljajo, da potrošniki ne bodo zavedeni. Slovenija na drugi strani poleg negativnega učinka za slovenske proizvajalce terana opozarja tudi na nepregledno delovanje komisije, ki da je tudi prekoračila svoje pristojnosti. Kmetijski minister Dejan Židan kot posebej problematično poudarja dejstvo, da Evropska komisija z delegiranim aktom legalizira obstoječe nezakonito označevanje proizvodov in za nazaj legalizira kršitve pravnega reda EU.

Spomenik miru in sprave

Pred tednom dni so na Kongresnem trgu v Ljubljani odkrili osrednji državni spomenik vsem žrtvam vojn in z vojnami povezanim žrtvam, s katerim se po besedah predsednika republike Boruta Pahorja slovenski narod vzpostavlja kot zrela nacija. Spomenik nagovarja k miru in spravi, znotraj naroda in z drugimi, je poudaril. Ob začetku slovesnosti je državna delegacija k spomeniku položila venec. Poleg Pahorja so jo sestavljali tudi predsednik državnega zbora Milan Brglez, premier Miro Cerar in predsednik državnega sveta Mitja Bervar, načelnik generalštaba Slovenske vojske Andrej Osterman in namestnica generalnega direktorja policije Tatjana Bobnar. Po državnem delu prireditve je s kratkim kulturnim programom sledila molitev za žrtve, ki jo je vodil ljubljanski nadškof metropolit Stanislav Zore. Postavitev spomenika je sicer določila novela zakona o vojnih grobiščih leta 2009. Na njem je zapisana prva kitica pesmi Otona Župančiča, posvečena narodnim herojem, ki jo je pesnik v rokopisu iz leta 1949 zapisal v obliki: »Domovina je ena / nam vsem dodeljena, / in eno življenje, / in ena smrt.« Postavitev spomenika je državo stala skoraj 1,25 milijona evrov. Na simbolno vlogo spomenika večina parlamentarnih strank gleda pozitivno, zelo kritični pa so do njega v Levici in SDS. Predsednik SDS Janez Janša mu je tako pripisal »novo izkrivljanje resnice«, poslanka Levice Violeta Tomić ga je označila za »spomenik političnega oportunizma«.

Slovenci v zamejstvu (569)

Kmetje v Šentpetru, slikarji v Svečah

Jože Košnjek

med sosedi

V nedeljo, 23. julija, bosta na Koroškem dve tradicionalni in odmevni prireditvi, ki ju organizirajo slovenske organizacije. Prva bo tradicionalni Kmečki praznik v konventu šolskih sester oziroma v Višji šoli za gospodarske poklice v Šentpetru pri Šentjakobu. Tradicionalno praznovanje je nekaj let tudi srečanje predvsem slovenskih kmetov iz Koroške, Slovenije, Italije, Madžarske in Hrvaške. Organizira ga Skupnost južnokoroških kmetov, ki je pomembna organizacija kmetov na južnem Koroškem in članica Koroške kmetijske zbornice, v kateri ima štiri mandate. Kmečki praznik se bo začel ob 11. uri z mašo in kosilom, ob 14. uri pa nadaljeval s kulturnim in družabnim programom. Podelili bodo tudi priznanja kmetom za najbolje ocenjene kmetijske pridelke. V kulturnem programu bodo sodelovali mešani pevski zbor Bilka iz Bilčovsa, tamburaški orkester iz Loč in ansambel Podjelovški glas. Organizatorji pričakujejo tudi letos obiskovalce z Gorenjskega!

Druga prireditev bo že 36. Slikarski teden v galeriji Gorše v Svečah / Suetschachu v Rožu. Začetek bo ob 18. uri, za glasbeni dodatek pa bo poskrbel Erik Asatrian. Druženje umetnikov bo končano v soboto, 29. julija, ob 18. uri. Tudi letos bodo del slikarskega tedna ustvarjalne delavnice, tokrat o barvanju tekstila z naravnimi barvami. Vodila jih bo Timna Weber, modna in tekstilna oblikovalka. V Sveče bodo letos prišli slikarja Simona Čudovan in Mitja Ficko iz Slovenije, iz Avstrije slikar Franz Yang Močnik, slikarka in grafičarka Elke Maier ter kipar Georg Planer, iz Italije pa slikar Alberto Storari.

V ponedeljek, 24. julija, bo prišla v Mladinski center na Rebrci / Rechberg pri Železni Kapli prva skupina udeležencev tradicionalnega Tedna mladih umetnikov. Skupaj jih bo 60, saj prostor ne omogoča številnejše udeležbe, čeprav je za teden, ki se ga lahko udeležijo mladi, stari od šest do dvanajst let, veliko zanimanje, tudi med nemško govorečimi. Druga skupina bo začela svoj program v ponedeljek, 31. julija. Organizatorja Tedna mladih umetnikov sta Mladinski center Rebrca, ki ga vodi kapelski župnik Poldej Zunder, in Krščanska kulturna zveza iz Celovca.

Še dogodek iz Kanalske doline v Italiji. V cerkvi svete Doroteje v Žabnicah / Camporossu je bil sinoči, 21. julija, prvi koncert iz cikla Melodije na vasi/Melodie in paese. Njegov organizator Združenje don Mario Černet ima v načrtu še nekaj takih koncertov.

Na lanskem kmečkem prazniku v Celovcu v športnem parku SAK je sodelovala tudi folklorna skupina s Hrušice.

Po svetu

Kaj pa seks turizem?

Bog ne daj, da bi skušal bralce našega častivrednega časopisa zavajati v to vrsto turizma. A dejstvo je, da ta je in da je celo v razmahu. Je pač tako: eni gredo na morje, drugi v gore, tretji pa tja, kjer so na voljo »tiste reči« ...

Miha Naglič

Deset top destinacij

Že pred leti so »strokovnjaki« za te reči izbrali deset top destinacij za seks turizem. Pa si jih na kratko oglejmo. Prva: Bangkok, Tajska. »Ko ljudje pomislijo na seks turizem, jim najprej na misel pride Tajska. Turisti povsod po barih lahko najdejo natakarice, ki so obenem tudi gogo plesalke ter ponujajo seksualne usluge. Če želi obiskovalec takšno dekle odpeljati v sobo, mora najprej plačati takso baru, nato pa še njej za uslugo.« Druga: Nye County, Nevada. »Nye County je le dve uri vožnje od Las Vegasa, kjer so turistom na voljo atraktivni bordeli z licenco. Nevada je edina ameriška država, v kateri so prostitucijo legalizirali. Ker je mesto Nye County blizu svetovno znanega središča iger na srečo, so javne hiše zelo dobro obiskane. Posel najbolj cveti v hišah The Chicken Ranch in Sheri's Ranch.« Tretja: Carson City, Nevada. »Seks turizem je razvit tudi v glavnem mestu Zahodne Nevade, kjer je javna hiša The Love Ranch. Ta je od znanega bordela MoonLite Bunny Ranch oddaljena samo nekaj kilometrov.« Četrta: Queensland, Avstralija. »Ena od najboljših destinacij v industriji seksa je nedvomno tudi avstralski Queensland. Tam so javne hiše legalne in zakonsko urejene. V regiji deluje več kot 25 bordelov.« Peta: Victoria, Avstralija. »Bordeli in posebne agencije za spremstva so v avstralski državi Victoria legalni. Na tem območju deluje 95 javnih hiš z licenco ter okrog 2000 manjših seks podjetij.« Šesta: Manila, Filipini. »Podobno kot na Tajskem lahko turisti tudi na Filipinih najdejo v barih dame za spremstva. Dekleta na majicah nosijo napis 'badgirl', kar pomeni, da se redno testirajo na vse spolno prenosljive bolezni.« Sedma: Amsterdam, Nizozemska. »Amsterdam spada med najbolj liberalna mesta na svetu. Prostitucija je legalna, vsakodnevna in dobro regulirana. Četrt rdečih luči De Wallen uvrščajo med vrhunske destinacije za seks turizem. Prodajalke ljubezni svoje stranke po navadi čakajo v izložbah, coffee shopih in na drugih javnih mestih. Tudi homoseksualna prostitucija je dobro razvita in dostopna.« Osma: Švica. Kaj! Švica? Ja. »Švicarski bordeli z licenco veljajo za najprestižnejše in najbolj diskretne na svetu.« Deveta: Praga, Češka. »V Pragi je prostitucija v razcvetu. Veliko deklet ponuja svoje storitve preko oglasov in časopisov. Bordeli so legalni, kljub temu pa v mestu deluje še več kot 10.000 samostojnih prostitutk.« In še deseta: Kanada. »Kanada je kot destinacija za seks turizem v prvi vrsti primerna za tiste, ki si želijo diskretnosti. Bordeli nimajo licenc, zato pa je prostitutkam dovoljeno, da si stranke iščejo na javnih mestih. Turisti se za srečanja najlažje dogovarjajo preko telefona ali interneta.« (Vir: 24ur.com)

Svetovna prestolnica seksa

To naj bi bilo tajsko mesto Pattaya, »mesto greha«. »Tu ženske oblegajo tujce in jim ponujajo spolne storitve za 2000 bahtov (60 dolarjev). Spet druge so postavljene v vrsto in oštevilčene, da stranke lahko izbirajo kot v mesnici. Maserke v oprijetih mini krilih ponujajo masaže s 'srečnim koncem', ki nimajo ničesar skupnega s srečnimi območji, ki jih propagirajo oblasti. 'Vsi si skušamo tu samo služiti svoj kruh,' je za Reuters povedala 35-letna ženska iz vasi v osrednji Tajski, oštevilčena s številko 136. 'Raje bi bila natakarica, a potem ne bi mogla poslati svojih otrok v šolo, pa si želim, da bi imeli boljšo prihodnost od te.' ... Spolni turizem se je v Pattayi začel že v 70. letih, ko so se v to letovišče južno od Bangkoka na oddih zatekali ameriški vojaki med vietnamsko vojno. A prostitucija na Tajskem je prav tako tudi v Bangkoku in nekaterih drugih letoviščih. Po podatkih Združenih narodov iz leta 2014 je na Tajskem več kot 120 tisoč spolnih delavk, po nekaterih podatkih pa je ta številka še enkrat večja. Poleg tega niso vse ženske, ki so plačane za spolne storitve, prostitutke za polni čas in meje so pogosto zabrisane. Glede na to, da je na Tajskem minimalna dnevna plačna postavka 305 bahtov (8,8 dolarja), je priložnost zaslužiti nekajkrat več od tega seveda mamljiva, še posebej za dekleta iz revnih slojev.« Ta vrsta »turizma« torej ne temelji le v pohotnosti te vrste turistov, ima tudi svojo socialno osnovo. (Vir: MMC RTV SLO)

Love land

Tajski turistični delavec pred odprtjem novega erotičnega parka na južni obali: »Želimo si, da bi se ljudje zaljubili v Tajvan, pa tudi, da bi se zaljubili med obiskom Tajvana. Upamo, da bomo s parkom pritegnili ljudi na vseh stopnjah ljubezni. Zato načrtujemo celo 'Izgubljeni paradiž' za tiste strtega srca.« Mu verjamete?

Četrt v Bangkoku (»red light district«), kjer se dobijo »tiste reči«. / Foto: Wikipedija

Plaža v tajskem mestu Pattaya, ki velja za »svetovno prestolnico seksa«, sredi junija 2017. / Foto: Wikipedija

V razvitejših delih sveta proti seks turizmu že protestirajo. Na sliki pripadnice gibanja Femen v Ukrajini: »Ukrajina ni bordel!« / Foto: Wikipedija

Sedemdeset let Gorenjskega glasa

Prva številka na štirih straneh

Jože Košnjek

Za Gorenjski glas in za vse, ki smo bili ali smo še na katerikoli način povezani z njim, je letošnje leto praznično. Oktobra leta 1947 je začel izhajati časopis Naše delo, glasilo okraja Kranj. Pod tem imenom je izhajal do konca septembra leta 1948, ko se je preimenoval v Gorenjski glas, v glasilo takratnega Okrajnega odbora Osvobodilne fronte Kranj. Od tega leta naprej izhaja časopis neprekinjeno. Zato imamo leto 1947 za rojstno leto Gorenjskega glasa.

Seveda se je tudi pred tem letom v gorenjskem časnikarstvu in tiskarstvu dogajalo marsikaj. Januarja leta 1900 je začel izhajati politični in gospodarski list Gorenjec. S prekinitvijo je izhajal do začetka vojne aprila leta 1941. Leta 1937 je začela izhajati Sobota, »borben, polemičen in radikalno napreden list«. Leta 1940 je ugledala beli dan prva številka Mladine, polmesečnega lista za slovensko mladino. Tako Gorenjca kot Mladino je tiskala tiskarna Sava v Kranju, ena od bolj znanih kranjskih tiskarn. Avgusta leta 1944 je bila v partizanski tiskarni Donas natisnjena prva, za nekatere rojstna številka Gorenjskega glasa. Natisnjeni sta bili še dve številki, potem pa je Gorenjski glas kot glasilo pokrajinskega odbora Osvobodilne fronte za Gorenjsko prenehal izhajati. Od februarja do maja leta 1945 je izhajal tudi domobranski časopis Gorenjec. Tiskala ga je Gorenjska založba v Kranju, v katero se je preimenovala kranjska podružnica celovške tiskarne. Leta 1947 je potem izšel naš predhodnik, Naše delo. Natisnila ga je tiskarna Sava. Z njim se je začela uspešna, sedemdeset let trajajoča zgodba Gorenjskega glasa. Njej bomo do konca leta namenjali poseben prostor. Hvaležni smo vsem, ki so doslej popisovali našo zgodovino. Gospa Irena Jenko je v diplomskem delu opisala nastanek in prva leta izhajanja našega časopisa ter tudi nastanek Gorenjskega tiska. Ob pomembnejših jubilejih pa smo se svoje zgodovine spomnili tudi sami in tako marsikaj zanimivega ohranili za današnji čas.

Prva številka Gorenjskega glasa, takrat glasila Okrajnega odbora Osvobodilne fronte Kranj, je izšla 1. oktobra leta 1948. Bralci so morali za štiri časopisne strani plačati dva dinarja. Prevladovali so članki, primerni tistemu času. Odgovorni urednik je bil Marjan Telatko - Martel. Dejansko je bil prvi kranjski povojni poklicni časnikar. Pokojni Črtomir Zorec, prešernoslovec in srčni dolgoletni kronist gorenjskih dogodkov, je o njem zapisal: »Po naravi je bil silak, sicer pa preprost človek in dobričina. Znal si je pridobiti manjši krog sotrudnikov, med njimi tudi mene.«

V prvi številki so bile v Uvodni besedi zapisane tri naloge novega časopisa: pojasnjevanje političnih nejasnosti in osvetljevanje špekulantskih namenov, razvijanje kritike in samokritike in kulturno poslanstvo lista. Zato pozivamo vso delovno ljudstvo našega okraja, naj se oklene novega glasila kot sredstva, ki nas vodi v lepšo bodočnost, so še zapisali.

Gorenjski GLAS
GLASILO OKRAJNEGA ODBORA OF KRANJ
Uvodna beseda
Proletna zbirovanje delovnega ljudstva proti atomskim bombnikom

Naslovnica oziroma glava prve redne številke Gorenjskega glasa s prvega oktobra leta 1948

Prva številka Gorenjskega glasa je bila brez fotografij. Prav tako tudi druga, ki je izšla 16. oktobra leta 1948. Tudi ta je obsegala štiri strani. Večina člankov je bila nepodpisanih. Le pod nekaterimi so bile začetnice imen in priimkov. V prvi številki J. O., I. Š., O. J. in Š. K., v drugi pa Vida Šimec, U. R. in M. V obeh številkah je bil objavljen podlistek takratnega politika Andreja Brovča Postanek in zgodovina KP v Kranju.

Osebnosti

Šestkrat medla, potem je pa nedelja

S Francko Benedik, dialektologinjo, ki je svoj čas službovala v Znanstvenoraziskovalnem centru SAZU, sva se srečali zaradi loške medle. Pravzaprav samo medle, kajti pridevnik loška je po njenem nepotreben in naj bi ga ne uporabljali. Tako je pomenek tekel o tej in drugih jedeh, značilnih za loško območje, ki jih sogovornica dobro pozna od svojega otroštva naprej, pa tudi o slikoviti loški govorici.

Danica Zavrl Žlebir

Da bi podkrepila svojo pripoved o medli, jo je za naš obisk želela tudi skuhati, a je potem videla, da ji je zmanjkalo »ušena«. Tisto, kar poznam kot proseno kašo, na Loškem namreč imenujejo »ušen«, to je surovina, ko pa je kuhano, je kaša, pravi Francka Benedik. »Ob medli sem zrasla. Jedli smo jo vsak dan za zajtrk. Moja mama, ki je bila doma iz Sore, je dejala: šestkrat medla, potem je pa nedelja,« se spomni svojega otroštva ob medli. Tudi danes jo še rada skuha. Njen recept pa je takle: »Ušen se je dalo kuhat in ko je bil na pol pokuhan, se je vanj zamešala moka, bela ali ajdova, približno v razmerju ena proti tri. Ko je bilo kuhano, se je zabelilo, bodisi z navadno zabelo, z ocvirki, smetano, maslom, tudi z masovnikom.«

Francka lista po turistični publikaciji, v kateri so naštete tudi za Gorenjsko značilne stare jedi, med njimi tudi medla. Kar nekaj pripomb ima napisanih, češ da se ne sklada povsem z resničnostjo, o čemer je tudi že obvestila prof. dr. Janeza Bogataja, ki je sodeloval pri izdaji brošure. Nam pa z veseljem pove, kakšni so pravi recepti za značilne loške jedi. Sok je bila jed, ki je nastala, ko se je v vodo zakuhala moka. Tudi mešta je močnata jed, podobna žgancem, le bolj »pacasta«: iz vode in moke, lahko tudi z malo krompirja. Močnik so bili svaljki, zakuhani na suhi »župi«. Znana je tudi mešanica. Osnova je kislo zelje (ali repa) z dodanim fižolom, krompirjem, ješprenjem, podobna primorski joti. Še nekatere druge jedi, značilne za škofjeloško območje, je mogoče primerjati z jedmi drugih pokrajin. Tudi mimo smojk ne moreva, drobnih repic, ki so se pri kuhi rahlo prismodile. S slednjimi je povezana tudi zbadljivka, ki so jo morali požirati Ločani, če so prišli v kak drug kraj: loška smojka jedla medla dober fšk. Vanjo so zbadljivci povezali kar tri jedi. Francka našteje še nekaj drugih: kašnato repo, »fškovo« čežano (jabolčna čežana s fižolom), godlo (s kašo ali ješprenjem), štruklje ... Štruklji so imenovali tisto potico, ki se je pekla v ravnem modelu, potica pa je bila iz okroglega.

Francka Benedik je poznavalka dialektov, v preteklosti je bila sodelavka Znanstvenoraziskovalnega centra SAZU, sodelovala je pri slovenskem lingvističnem atlasu. Zdaj je že nekaj časa v pokoju in iz domače hiše v Pungertu vsako jutro opazuje in fotografira sončne vzhode. Z dialekti se ukvarja še kot članica komisije (ocenjevalka besedil) pri festivalu viž v narečju, ki ga vsako leto prireja Radio Sora. Pravi, da narečnega besedila ni lahko napisati, pri tem je treba paziti, da se ne mešata narečje in zborni jezik. Namen narečnih viž naj bi bilo ohranjanje narečja pred pozabo, a Francka meni, da bi bil veliko boljši način, če bi starši doma z otroki govorili v domačem narečju, namesto da govorijo »po vrtčevsko in šolsko«. Škofjeloško narečje, iz katerega je tudi magistrirala, je sobesednici še posebej blizu in ga tudi govori. Loško govorico je treba predvsem slišati, da jo začutiš. Besede se nekoliko drugače izgovarjajo kot drugje, Francka nam postreže z nekaj primeri. Bezgovec se na loškem denimo izgovori bezguc. Že prej smo omenili fižol, ki je na Loškem fšk, fržolica (z naglasom na zadnjem zlogu) pa je izraz za vrsto drobnega fižola. Zanimivi so tudi nekateri narečni izrazi: žoki so bile polovične nogavice, ki so pokrivale prste in polovico stopala. S hruškucem (jed iz hrušk in moke) in jabčnkom (jabolčna čežana z zakuhano moko) se spet vrnemo na področje loške kulinarike. Khtati pomeni polivati gostejšo snov (otrokom so pri jedi zabičali: da se ne boš pokhtal, če je denimo jedel medlo), križnk je kos belega blaga, ki so ga uporabljali pri krstu otrok. Martinčk je petrolejka z ročajem, ki se je obesila na voz. Morajna je vrsta omare, obrezk je ogrizek, ki ostane od pojedenega jabolka. Pevcar je mlada jablana. Če je nekaj plovk, pomeni, da je neslano. Pobirušna je drobno sadje, ki ga je bilo treba pobirati. Če so smojke drobne repice, so posmojke neke vrste sani za prevoz lesa (ta se je zadaj vlekel po tleh). Škopa je na manjše kose narezana slama, ki se je mešala med krmo za živali, škopnk pa slama za kritje streh. Takih in podobnih izrazov bi se v Franckini zakladnici še našlo.

Francka Benedik / Foto: Tina Dokl

Na svet gleda drugače

Devetnajstletna Nika Rant z Zalega Loga je bila vsa leta šolanja na Dvojezični zvezni trgovski akademiji v Celovcu odlična, en letnik pa je celo preskočila. Je tudi prejemnica priznanja koroškega deželnega glavarja. Jeseni jo čaka študij arhitekture na Dunaju.

Ana Subic

Zanimanje za tujino in želja po znanju nemškega jezika sta Niko Rant z Zalega Loga po končani osnovni šoli v Železnikih privedla do vpisa na Dvojezično zvezno trgovsko akademijo v Celovcu, kjer je bila izjemno uspešna. Namesto v petih letih je šolanje končala že po štirih, saj je en letnik preskočila, njen uspeh je bil vsa leta odličen, maturo je končala s samimi enicami – torej slovenskimi peticami, za nameček pa se lahko pohvali še s priznanjem koroškega deželnega glavarja. Znanje pa ni edino, kar je dobila v Celovcu, pravi 19-letna Nika in poudarja, da ji je šolanje in bivanje v tujini prineslo tudi nov, bolj odprt pogled na svet ter znanje, kako sprejemati druge kulture, običaje, jezike: »Zdi se mi, da lahko drugače gledam na svet, kar je zelo dobra podlaga za prihodnost.«

K Nikini odločitvi za avstrijsko srednjo šolo je pripomogel tudi njen starejši brat. »Vedel je, da me je od tujih držav še posebej zanimala Nemčija in da bi se rada dobro naučila nemško, zato mi je predlagal, naj ogledam dvojezične šole v Avstriji. Kaj hitro sem se odločila za celovško,« se spominja Nika. Ker je v otroštvu večinoma spremljala le nemške televizijske kanale, ob prihodu v Celovec pred štirimi leti ni imela težav z razumevanjem nemščine, govor in pisanje pa je izpilila kasneje. Tuji jeziki ji sicer zelo ustrezajo; ne nazadnje si je z njihovim znanjem letos prislužila tudi priznanje koroškega deželnega glavarja. »Na deželnem tekmovanju iz tujih jezikov sem dosegla tretje mesto v kategoriji simultane dvojezičnosti. V italijanščini in angleščini sem morala z dvema maternima govorcema govoriti o zdravi prehrani in odprtju eko-trgovine,« je pojasnila in dodala, da bi se rada naučila vsaj še ruski, francoski in norveški jezik.

Nika Rant / Foto: Andrej Tarfila

Nika je lahko ponosna tudi na preskočen letnik, saj naj bi bilo po Koroškem v zadnjih letih le nekaj takih primerov. Ravnatelj jim je že v prvem letniku predstavil nov, modularni sistem, kjer lahko dijaki opravljajo izpite tudi brez prisotnosti pri pouku. Pri tem je poudaril, da teoretično lahko tudi preskočijo letnik. V drugem letniku je tako začela sama predelovati snov iz učbenikov in opravila izpite za tretji letnik, večino še pred poletnimi počitnicami, novo šolsko leto pa je začela v četrtem. Vsa leta je bila odlična. »Že v osnovni šoli sem se navadila, da štirica zame ni dovolj dobra ocena. V ozadju je bila misel, da zmorem več, zato sem se vedno trudila po najboljših močeh. Seveda je sem in tja prišel kakšen neuspeh, a mi ga je s trmo uspelo popraviti. Pri tem ni šlo za dokazovanje pred drugimi, temveč za dokaz sami sebi, česa sem zmožna.«

Šolanje v Celovcu je opisala kot zelo prijetno. »Pri vseh izobraževalnih težiščih na Dvojezični trgovski akademiji je poudarek na gospodarstvu in računovodstvu, pri mojem pa je bil še na informatiki, saj sem obiskovala smer informacijski management in informacijska tehnologija.« Večino snovi se ji je uspelo zapomniti že pri pouku in ob domačih nalogah, sicer pa je njen sistem učenja temeljil na branju.

V razredu je imela nekaj slovenskih sošolcev, a so jo tudi avstrijski vrstniki lepo sprejeli medse. »Zelo rada sem se družila z njimi. Družbe mešanih kultur mi veliko bolj ustrezajo, saj je v njih veliko več tolerance in edinstvenosti,« ugotavlja Nika. Poleg avstrijskega načina življenja je lani poleti imela priložnosti deloma spoznati tudi nemško kulturo, pri čemer ugotavlja, da ji bivanje v tujini zelo ustreza. »Slovenija je premajhna in ljudje se predobro poznajo med sabo. Možnosti preprosto niso za vse enake.«

Nika je letošnje poletne počitnice začela z oddihom na morju, nato pa se je vrnila v Celovec, na štiritedensko prakso na univerzo, kjer pomaga pri statističnih meritvah. Jeseni jo čaka študij. »Na Dunaju bom študirala arhitekturo, natančneje Green Building, ki se osredotoča na trajnostno gradnjo. Veseli me, da sem našla študij, ki se osredotoča na ekologijo in mi ponuja izobrazbo, ki mi bo tudi v osebno veselje,« nam je še zaupala.

Pogovor

Naravoslovec, ki ima rad tudi jezike

Tadej Medved

Med petnajst letošnjih »diamantnih« maturantov v Sloveniji in tri na Gorenjskem se je vpisal tudi Kamničan Tadej Medved, zdaj že nekdanji dijak Gimnazije in srednje šole Rudolfa Maistra Kamnik. Na pogovoru sva se sestala le nekaj ur, preden se je z družino odpravil na potovanje po Mehiki.

Jasna Paladin

Gimnazija in srednja šola Rudolfa Maistra Kamnik je tudi letos upravičila sloves ene najboljših srednjih šol pri nas. Stoodstotni so bili že dijaki na poklicni maturi, kjer so imeli letos rekordno bero zlatih maturantov, kar devet, prav tako so splošno maturo opravili vsi gimnazijci.

Skoraj vsako leto se med gimnazijci najde tudi kakšen, ki osvoji prav vse možne točke in postane »diamantni« maturant, zato imajo na šolskem stopnišču urejeno »steno slavnih«, kamor bodo letos lahko dodali ploščico z novim imenom. Prav pri vseh maturitetnih predmetih je namreč blestel devetnajstletni Tadej Medved iz Kamnika, zdaj že nekdanji dijak naravoslovne gimnazijske smeri.

Ste bili pred zgodnjo jutranjo razglasitvijo rezultatov letošnje splošne mature na spletu kaj nervozni?

»Malo sem pa res bil. Čez konec tedna sicer še ne, v ponedeljek zgodaj zjutraj sem pa kar odlašal s tem, da bi pogledal rezultate.«

A verjetno niste bili nervozni zaradi skrbi, ali boste maturo naredili ali ne. Ne nazadnje ste bili odličnjak vsa štiri leta gimnazije in s številnimi uspehi na tekmovanjih ste zaznamovali to generacijo dijakov.

»Osebno nisem pričakoval, da bom tako uspešen. Niti nisem verjel, da bi bil lahko zlat maturant, kaj šele diamanten, zato je bilo to zame res prijetno presenečenje. Skrbelo me je edino to, da ne bi imel dovolj točk za vpis na izbrani študij biokemije, kjer je bila omejitev. «

Glede na uspeh bi lahko izbrali kateri koli študij na kateri koli fakulteti. Zakaj ste se odločili prav za biokemijo?

»Najprej sem razmišljal o fakulteti za računalništvo, ki me tudi zelo zanima, a sem se kasneje raje odločil za biokemijo, ki mi je bolj pisana na kožo. Zaradi službe verjetno ne bi bil problem ne tu ne tam, bom pa zdaj verjetno študiral z večjim veseljem.«

Glede na to, da tako velikega uspeha niste pričakovali – se vam je matura letos zdela težka?

»Deloma ja. Nekateri predmeti so se mi sicer zdeli precej enostavni, matematika in slovenščina na višjem nivoju pa sta bili že bolj zahtevni. Večinoma pa sem imel pri vseh predmetih kar dober občutek.«

Katere maturitetne predmete pa ste še izbrali?

»Poleg obveznih angleščine, matematike in slovenščine – vse na višjem nivoju – sem izbral še nemščino in kemijo.«

Že to dokazuje, da ste zelo vsestranski, pa tudi hiter pregled šolske spletne strani, kjer izstopate s priznanji za raziskovalne naloge in z najrazličnejših tekmovanj iz znanj – matematike, angleščine, nemščine, fizike ... Imate raje naravoslovje ali jezike?

»Štiri leta sem obiskoval naravoslovno smer naše gimnazije, in tudi sicer se bolj nagibam k naravoslovju, a tudi tuji jeziki mi gredo zelo dobro in so mi všeč.«

Znanja, potrebnega na maturi, se ne da usvojiti čez noč, temu ste se posvečali več mesecev, če ne kar vsa štiri leta. Ste se v zadnjih mesecih za maturo kaj posebej učili?

»Kamniška gimnazija je znana kot zelo dobra in res so nas profesorji skozi vsa štiri leta na maturo zelo dobro pripravili, sploh v zadnjem letniku, pa vseeno sem se veliko učil tudi sam. Od druge polovice maja naprej sem večino svojega časa namenil prav učenju za maturo. Večinoma sem snov predeloval sam, sem pa pomagal tudi nekaterim sošolcem, ki so me prosili za pomoč.«

Ste zaradi odličnih uspehov skozi vsa štiri leta čutili kakšen pritisk, morda s strani profesorjev, da morate biti še posebej uspešni tudi na maturi?

»Seveda so nas profesorji vseskozi spodbujali k uspehom, tudi na maturi, kakšnega velikega pritiska pa nisem čutil. Bolj željo, morda. Pa še to v smislu, da nam želijo, da bi na maturi dosegli tisto, kar smo si zadali sami.«

Pred leti ste bili tudi član Plavalnega kluba Kamnik. Se še vedno posvečate tudi športu?

Med »diamantne« maturante se je letos vpisal tudi Kamničan Tadej Medved, zdaj že nekdanji dijak Gimnazije in srednje šole Rudolfa Maistra Kamnik.

»Res je, a sem treninge plavanja v drugem letniku gimnazije opustil, medtem ko sem trenirati začel že v petem razredu osnovne šole. Plavanje mi v nekem trenutku ni bilo več tako pri srcu, s treningi so v tistem obdobju prenehali tudi nekateri moji prijatelji, poleg tega se je v gimnaziji nabralo kup drugih obveznosti in za vse preprosto ni bilo več časa. A šport mi je kljub vsemu veliko dal. Zdaj imam neprimerno več kondicije kot pred leti in veselje do hoje po hribih in občasnega igranja tenisa. Nisem pa nikdar bil preveč tekmovalen v športu.«

Ste bili pa zato toliko bolj tekmovalni pri preizkusih iz znanj?

»Vedno sem se trudil za dobre ocene in da bi bil odličen, a ne spet tako zelo, da bi se okoli tega vrtelo vse moje življenje. Če bi se moral odločiti, ali sem umetniški, raziskovalni ali športni tip človeka, bi rekel, da sem raziskovalno-umetniški. Zanima me namreč tudi grafična obdelava video posnetkov, ki mi je zelo v veselje.«

Kakšni spomini vam bodo ostali na kamniško gimnazijo?

»Predvsem lepi. Spoznal sem veliko zanimivih in dobrih ljudi, s katerimi želim ohraniti stike tudi v prihodnje, tudi v razredu smo se vsa štiri leta zelo zabavali. Čeprav se vedno – sploh pri določenih predmetih – najdejo tudi kakšni slabši spomini. Po eni strani sem zdaj vesel, da je vse za nami, sploh matura, ki je kar velika življenjska prelomnica, po drugi strani pa mi je že zdaj hudo za srednješolskimi časi, ki se ne bodo več vrnili. K sreči bom nekaj sošolcev in prijateljev srečeval tudi na fakulteti, tako da prehod v novo življenjsko obdobje ne bo tako težak.«

Večkrat radi rečemo, da svet stoji na mladih, od »diamantnih« maturantov pa sploh vsi veliko pričakujejo. Spremljate dogajanje v občini, slovensko politiko in druge aktualne dogodke?

»Verjetno svojim letom primerno. Volilno pravico bom prvič lahko izkoristil na letošnjih jesenskih volitvah in vsekakor voliti nameravam, tudi občinski časopis občasno prelistam, podrobno pa politike ne spremljam. No, za večje dogodke pri nas in v svetu vseeno vem.«

Ste že zaslužili kaj svojega denarja?

»Ne še. Imel sem Zoisovo štipendijo, a to verjetno ne šteje. Letos jeseni nameravam poiskati kakšno delo prek študentskega servisa, saj bodo delovne izkušnje vsekakor dobrodošle.«

Katero knjigo ste nazadnje prebrali?

»Angleško knjigo Patricka Rothfussa The Wise Man's Fear. Večino knjig, in teh je čez leto kar veliko, najraje preberem v angleščini in najbolj mi je všeč znanstvena fantastika.«

Kakšni so vaši cilji za prihodnost?

»Vidim se v farmacevtski industriji, kjer bi se najraje posvečal raziskavam. Verjetno bom vsaj za krajši čas odšel tudi na kak študij v tujino. Drugače pa se bom prepustil toku dogajanj in bom videl, kam me bo življenje pripeljalo. Priložnosti, ki mi bodo prišle na pot, bom skušal kar najbolje izkoristiti.«

Matura je torej za vami, čakajo pa vas verjetno najdaljše počitnice v življenju. Kako jih boste preživeli?

»Že danes zvečer (pogovarjala sva se minuli teden, op. p.) se s starši in sestro odpravljamo na dvotedensko potovanje v Mehiko. Za naprej pa kakšnih večjih načrtov še nimam, a sem prepričan, da me čaka lepo in pestro poletje.«

»Vidim se v farmacevtski industriji, kjer bi se posvečal raziskavam. Verjetno bom vsaj za krajši čas odšel tudi na kak študij v tujino. Drugače pa se bom prepustil toku dogajanj in bom videl, kam me bo življenje pripeljalo. Priložnosti bom vsekakor skušal najbolje izkoristiti.«

Obletnice

Prva gostja je bila Amalie Ribitsch

Turistična kmetija Košir v Kranjski Gori se lahko pohvali z dolgo tradicijo. Pred skoraj natanko sto petnajstimi leti, 23. julija 1902, se je v knjigo gostov vpisala prva gostja, vdova po sodniku Amalie Ribitsch z vnukom Konradom in kuharico. Družinsko tradicijo ukvarjanja s turizmom danes kot četrta generacija Koširjevih nadaljujeta Gabriela in Aleš Košir.

Urša Peternel

Pred 115 leti, 23. julija 1902, se je v knjigo gostov v takratnih Koširjevih sobah za tujce v Kranjski Gori vpisala prva gostja, vdova po sodniku Amalie Ribitsch, ki je iz Laibacha (Ljubljane) pripotovala z vnukom Konradom in kuharico. Tisto prvo knjigo gostov na Turistični kmetiji Košir skrbno hranijo, skupaj s številnimi fotografijami, starimi več kot sto let. Današnja gospodarja Aleš in njegova žena Gabriela sta že četrta generacija, ki ohranja družinsko tradicijo ukvarjanja s turizmom, od leta 2002 v obliki turistične kmetije.

Požar uničil domačijo

Aleš izvira iz znane kranjskogorske družine Koširjevih; njegov dedek Jožef je bil lesni trgovec, v posesti je imel veliko gozdov in žago. Jožefova žena Matilda, Primorka, ki je bila poznana pod imenom Omama, je bila dobra gospodinja in ker je želela kuhati tudi za druge, ji je mož to omogočil. Odprla sta gostilno in začela oddajati tujske sobe, gostišče pa je bilo ves čas dobro obiskano. Po moževi smrti ga je Omama vodila sama, pomagal pa ji je možev brat Lojz in vse bolj tudi sin Jože. O pestri zgodovini Koširjeve domačije pričajo ohranjene fotografije: med gosti je bil denimo celo Ivan Cankar, za domačijo na hribu Trebež je bila zgrajena ena prvih smučarskih skakalnic, Alešev oče Jože na eni od fotografij sedi v jadralnem letalu, ki so ga zgradili domači fantje s pomočjo Stanka Bloudka, med drugo svetovno vojno so pri njih letovali otroci iz Berlina ...

Gabriela in Aleš Košir pred turistično kmetijo v Kranjski Gori. Aleš je domačin, Gabriela pa je pred 28 leti prišla na tečaj smučanja v Kranjsko Goro, in ker se je zaljubila v smučarskega učitelja Aleša, tu tudi ostala. / Foto: Gorazd Kavčič

Fotografija Aleševega očeta Jožeta v prvem jadralnem letalu, ki so ga domači fantje zgradili s pomočjo Stanka Bloudka. Vzletali so s pomočjo gumijaste elastike na pobočju, kjer je danes smučišče.

A na zadnji dan druge svetovne vojne, 7. maja 1945, se je zgodila tragedija. Gostišče je zajel velik požar in večina od treh stavb je pogorela do tal. Družina se je morala začasno naseliti pri sosedih, za preživetje pa sta Alešev oče Jože in mama Marja kmalu začela oddajati sobe. Sčasoma so ponudbo razširili v novo zgrajeni hiši, ko je po letu 1990 vodenje domačije prevzel Aleš z ženo Gabrielo, pa se je lotil gradnje še ene, apartmajske hiše. Leta 2002, ob stoti obletnici prvega vpisa v knjigo gostov, so dobili tudi uraden naziv turistična kmetija z nastanitvijo. Po Aleševih besedah so gozdarska kmetija s 60 hektari gozdov, medtem ko so hlevi za konje in bike zdaj prazni in čakajo na boljše čase.

Ena redkih turističnih kmetij

Danes imajo pri Koširjevih na voljo sedemnajst postelj v treh apartmajih in treh sobah. Gabriela gostom pripravlja zajtrke z domačo hrano: kruhom iz krušne peči, marmeladami iz na vrtu nabranega sadja, domačimi sokovi in pecivom. Mleko in mlečne izdelke ter salame dobijo z bližnjih kmetij. Med gosti prevladujejo tujci: Nemci, Francozi, gostili so celo Mehičane, Avstralce, Novozelandce, Irce ... Kot pravita Gabriela in Aleš, so ena redkih turističnih kmetij v Zgornjesavski dolini, kar pa ju ne preseneča, saj so zahteve države večkrat neživljenjske, predpisi se nenehno spreminjajo, birokracija je velika. Poleg tega njun delovnik ne pozna sobot in nedelj, praznikov in počitnic. Aleš zase pravi, da mora biti tako direktor kot računovodja, čistilec, vzdrževalec, sadjar, veterinar, mora se spoznati na računalnike, govoriti več tujih jezikov ... »To je kar težek poklic in morda je tudi zato v Dolini tako malo turističnih kmetij,« razmišlja Aleš. A kljub temu sta obe hčerki, Vera in Katja, obiskovali turistično šolo in že delata v turizmu, le da izkušnje nabirata na drugi strani Karavank, v sosednji Avstriji. Vera je predlani diplomirala iz turizma na višji strokovni šoli, v diplomski nalogi pa je na imeniten način proučila Turistično kmetijo Košir od njenih začetkov do danes. Tako bo morda družinsko tradicijo že kmalu nadaljevala peta generacija Koširjevih ...

Omama oz. Matilda je kuhala različne dobrote, recepte je zapisala v Kuharici, ki je v lasti Aleševe sestrične. V knjigi je zapisanih več kot tristo receptov, med specialitetami pa so celo žabji kraki.

Prvi vpis v knjigo gostov 23. julija 1902: pri njih je bivala Amalie Ribitsch iz Laibacha (Ljubljane) skupaj z vnukom in kuharico.

V skrbno shranjenih albumih hranijo tudi fotografije prvotne Koširjeve domačije, v sklopu katere so imeli restavracijo in sobe za tujce.

Na robu

Nekateri so žal drugačni, 2. del

Ženski lobiji

Milena Miklavčič

usode

»Žena in tašča sta mi začeli groziti z odvetnikom in da imata zveze in poznanstva, s katerimi me bosta uničili. Z denarjem sem bil zelo na tesnem, saj sem jo na lastno pobudo takoj izplačal. Vrnil sem ji vse, kar je prispevala za nakup opreme v dnevni sobi, kuhinji in za avto.

Potem se je iz bolnišnice vrnil domov še sin in kmalu je začel spraševati, kaj je narobe,« je nadaljeval svojo zgodbo Milenko. Govoril je zelo hitro, moja ušesa so ga komaj dohajala.

»Nakar dobim od odvetnice pismo, v katerem mi ta grozi, da me bo žena tožila, če ji ne izplačam polovice vsote od vrednosti stanovanja. Skočil sem pokonci, kot bi me pičila kača! Tega pa res nisem mogel storiti, saj so ga od firme, v kateri sem se zaposlil kot perspektiven kader, kupili starši, in tudi prepisano je bilo še zmeraj nanje. Žena je to spregledala ali namerno pozabila! Nič nisem odreagiral, a me je odvetnica spet obvestila, da žena razmišlja o samomoru, ker sem tako grd do nje. Brigalo me je.

Začeli so prihajati neznani ljudje, ki so v časopisu videli oglas za prodajo stanovanja, si morete misliti, kakšna drznost! Bil sem prepričan, da se mi sanja, zlasti še, ko so mi nekateri povedali, kako poceni ga menda prodajam. Ženo sem malodane na kolenih prosil, naj bo bolj usmiljena vsaj do otrok, ki so njeni, če že moji niso. ''Nič mi ne pomenijo,'' mi je zabrusila nazaj.

Bilo mi je zelo nerodno, saj so vsi v bloku vedeli, kaj se pri nas dogaja. Opravljali so me, da se je kar kadilo. Ni jim šlo v račun, da sem takšen slabič, da se je lahko neka pokvarjena kurba tako umazano ponorčevala iz mene. V pritličju je stanoval tudi neki policist. Ustavil me je na stopnicah in mi povedal, da me je žena prijavila zaradi nasilja. Grde reči. ''Pa sem zastavil besedo zate, da nisi takšen'', je še dodal. Svetoval mi je, naj bom previden. Ko ženske stopijo skupaj, lahko moškega uničijo. Ne bi bil ne prvi ne zadnji.

Ko se je žena končno spet prikazala, jo je bil sin iskreno vesel, saj je ni videl, odkar mu je sošolec zlomil nos. Osorno ga je poslala v sobo, ker se je želela z menoj nekaj pogovoriti. Sin je sklonil glavo, ramena so se mu začela tresti. V dno srca se mi je zasmilil, vedel sem, da zadržuje jok.

''Nikar ne misli, da te ne bom zjebala,'' je siknila žena. ''Kri boš scal, pa ti ne bo nihče pomagal.'' Prej, preden bi ji sploh lahko kaj odgovoril, me je že brcnila med kolena. Naravnost v jajca. Zatulil sem od bolečine, ona pa se je na glas smejala. Pol ure po njenem odhodu so na vrata potrkali policisti. Trije so bili. Da morajo narediti zapisnik, ker me je žena prijavila, da sem jo tepel. Brez besed sem vstal in spustil hlače na tla. ''Pizda!'' so vzkliknili hkrati. Povabil sem jih na pivo, a so odklonili. ''Pazi se žene, njena odvetnica je od hudiča,'' so mi še svetovali.

Naslednjič me je prijavila, da sem maltretiral in spolno nadlegoval tudi hčerko. Prišla sta dva policista, in ko sta jo videla dobre volje, celo in zdravo, sta na vratih vseeno namerila gumijevko name. ''Če si ji res kaj naredil, te bomo pregonili kot psa.'' Hčerka se je postavila predme in jima ukazala, naj izgineta.

Naslednji dan sem stopil do komandirja, ki je sprejel lažno prijavo. Zagrozil sem mu, da bom vse povedal novinarjem, če me ne bo pustil pri miru.

Potem ko sem vložil tožbo za ločitev, sem dobil za vrat še socialno delavko. Raje ne bi razlagal, s kakšno žensko sem imel opravka. Sploh me ni hotela poslušati! Trdila je, da se v njeni dolgoletni praksi še ni zgodilo, da ne bi bili moški vsega krivi. Zdela se mi je usmiljenja vredna, a sem raje molčal.

Do prvega resnejšega spopada je prišlo, ko na centru za socialno delo niso mogli razumeti, zakaj se je hčerka odločila, da ostane pri meni.

Njena mamica jim je natvezla, da se otroku smilim, ker bolj slabo obvladam gospodinjska opravila, da se bo zato ona žrtvovala zame. Sin pa je bil tako in tako navezan na sestro in ji je samo sledil. Zahteval sem sodnega izvedenca, ki bi dokazal, da so otroci zdravi in da je le njuna mama bolna. Ena od tam prisotnih žensk je vstala in me s povišanim glasom vprašala, ali se mi ne zdi, da s svojim govorjenjem žalim vse ženske.

''Malo mi je mar,'' sem ji odgovoril in si prislužil še eno črno piko.

Sodišče je potem s težavo res sprejelo sklep, da svoje mnenje poda še sodni izvedenec. To me je stalo sto tisoč takratnih tolarjev.

Sodnica pa je ponovno narekovala v zapisnik, kaj vse mora dobiti žena od stanovanja, o otrocih pa ni bilo izrečene niti besedice.

Dvignil sem roko in prosil za besedo, da povem, da sem ženo že v celoti izplačal, a mi ni bilo dovoljeno.

Sodnica se na koncu razprave obrne k meni z besedami, naj se stanovanje pač proda, da ni druge rešitve.

''Kam bom šel z otroki?'' sem jo vprašal.

Ni mi odgovorila.

Sodni izvedenec se je pogovoril s hčerko in sinom.

Zanimivo, sodišče njegovega pozitivnega mnenja ni upoštevalo!

Želel sem, da bi bilo kalvarije čim prej konec, prosil sem sodnico, naj zasliši otroka – in to čim prej. Obljubila mi je, da se bo to zgodilo sredi januarja, vendar ju je poklicala šele junija ...

Potem je bila glavna obravnava, obljubili so mi, da me bodo vendarle pustili do besede. Doma sem se pripravljal, lep govor sem napisal, a mi niso dovolili, da bi ga povedal.

Ženina zloba tudi v naslednjih mesecih ni mirovala. Šla je na socialno, kjer se je pritožila, da ji onemogočam stike z otroki. To sploh ni bilo res! Otroka je nista obiskovala zato, ker jima sploh ni kuhala, ves čas je tudi kričala nad njima, obenem pa njuna ušesa polnila z umazanimi psovkami na moj račun.

Ženina odvetnica je zahtevala, naj me sodišče kaznuje. Sodnica je to potem tudi storila, nekaj dodatne kazni sem dobil še zato, ker sodišča nisem ustrezno ''spoštoval''.

Danes lahko rečem, da sem srečen človek. Imam že štiri vnuke, živim pri hčerki, ker smo stanovanje prodali. Sin je po opravljenem doktoratu ostal v tujini, vsak večer se pogovarjamo po Skypu. Mama z njimi nima nobenih stikov.«

(Konec)

Na Gorenjskem v deželi Kranjski

Življenjska moč Kristine Šuler

Peter Colnar

Kropo sta seveda najbolj zaznamovala fužinarstvo in umetno kovaštvo. Med drugim pa je zanimivo tudi njeno ime oziroma ime hudourniškega potoka Kroparica, ki se izliva v potok Lipnica. Na odseku svojega toka skozi naselje se namreč v deževnih obdobjih peni kakor vrela voda, krop. Po tem je nastalo ime Kropa.

V drugi največji fužinarski hiši v Kropi se je lastniku dveh fužinic ter vigenjcev Benjaminu Šulerju, po domače Šmeli, 17. julija 1866 rodila pesnica Kristina Šuler. Njena mama Hedvika, rojena Potočnik, je bila iz najpremožnejše kroparske hiše, po domače Pri Johanu.

Po osnovni šoli v Kropi je osem let obiskovala samostansko šolo v Škofji Loki, nato pa učiteljišče v Ljubljani. S 14 leti je pod vplivom šole v Škofji Loki začela pisati nemške pesmi, vendar je bila pri Šulerju v Kropi doma slovenščina. Z materjo je doma govorila slovensko. Njen oče je vodil sejni zapisnik Spodnje fužine v slovenskem jeziku, starejši bratje pa so iz šol prinašali slovensko narodno zavest in slovenske knjige.

Kljub temu da je imela na učiteljišču na teden samo eno uro slovenščine, je z lastno prizadevnostjo in branjem pridobila takšno znanje slovenskega knjižnega jezika, da je začela pesniti v slovenščini. Pozneje je šolski nadzornik Fran Levec njo in Vido Jeraj štel za edini učiteljici v svojem okraju, ki govorita pravilno slovenščino. Kristina Šuler je deset let učiteljevala v Bohinjski Bistrici, dve leti v Šmartnem pod Šmarno goro, 23 let na Stari Gori (Sv. Duh) v Slovenskih goricah, leta 1929 pa se je preselila v Ljubljano.

Kljub družinskim težavam ob skrbi za obubožanega oslepelega očeta, za sestro in brata je v Bohinjski Bistrici ob spodbudni slovstveni družbi Frana Saleškega Finžgarja in Vide Jeraj, živela najsrečnejše, najplodovitejše, najbolj obetajoče obdobje življenja. V svet je začela pošiljati svoje pesmi. Poleg nežnih liričnih podob iz narave in izpovedi prekipevajoče življenjske radosti in obupa pričakujoče ljubezni. Njen »vodnik in učenik« pesniški svetovalec A. Medved je menil, da lahko postane »največja slovenska pesnikinja«, vendar se je grdo obregnil ob njene za tiste čase pač nekoliko drzne ljubezenske pesmi.

Ko je leta 1901 izgubila očeta in neporočena rodila hčer Kristo, je odšla na manj ozkosrčno in tedaj manj klerikalno Štajersko. Postala je svetovalka odraslim, zlasti materam. Svoje pesmi je pošiljala v različne revije in časopise. Med obema vojnama se je Šulerjevi svet vse bolj odmikal. Kljub najbridkejši bolečini, ko je bila hči nekaj let zaprta zaradi Informbiroja in je umrla pol leta pred materjo, je vseeno ostala bistra in ustvarjalna. Pesniške zbirke ni izdala nikoli in je zato manj znana, kot bi si zaslužila.

Zanimivi Gorenjci in dogodki tedna iz dežele Kranjske:

- **V Steinachu v Avstriji se je 22. 7. 1876 rodil perutninar Anton Lehrmann. Zaposlil se je v Predilnici v Tržiču. Ustanovil je Prvi kranjski perutninarski zavod. Zveza društev rejcev pasemskih malih živali podeljuje od leta 1983 plaketo Antona Lehrmanna.**
- **Valentin Vodnik je 23. 7. 1811 poslal francoskemu guvernerju Ilirskih provinc posebno spomenico, v kateri je poudaril, da se »jezik Ilircev deli na srbsko in slovensko narečje«.**
- **Cesar Franc I. je 23. 7. 1814 poslal prebivalcem v ilirskih deželah poziv, da mu po porazu Francozov prisežejo ponovno zvestobo.**

GG +

Razgledi

Žaba v žolci

Alenka Bole Vrabec

mizica, pogrni se

Vnukova fotografija v viteški obleki s srednjeveških iger v madžarskem Višegradu me je spomnila na enega najlepših muzejev, kar sem jih kdaj videla. Na bogastvo vezenin iz kraja Mezökövesds čisto na severu Madžarske. Njihova poročna noša z nevestino krono je neverjetna in so jo upodobili tudi na znamkah. Kraj se ponaša s tolikšnim obiljem vezenih vzorcev, ki jih nisem še nikjer zasledila. Polni cvetovi živih barv, prepasice, razkošne bluze in moške srajce ... Ni čudno, da obstaja stara legenda o travniku rož, ki ga je pozimi zahteval turški paša, da bi dekle lahko dobilo v 'zamož' fanta, ki je bil namenjen za janičarja v Carigradu v času, ko so Turki strahovali Evropo. A ta zgodba ima še čas do prvih zmrzali. Precej mlajša je tista iz Miskolca, nedaleč od slovaške meje, ki je kulinarično humoristična. Miskolc je bil v 19. stoletju bogato mesto z izjemno razvito jeklarsko industrijo (danes ima okoli 160.000 prebivalcev), ki je v devetdesetih letih prejšnjega stoletja žal propadla. Vozarji, ki so vozili surovino iz sedanje Slovaške, so se zelo radi ustavljali v Pipa čardi v mestnem središču. Čarda je bila stara, znana po krepki 'košti'. A tistega poletnega dne je šlo v čardi vse narobe. En sam kuhar, en sam natakar. Kuhar ni imel ne golaža ne bograča ne rebrc, ampak napol zmrznjeno žolco. Odnesel jo je v hudo mrzlo klet, da se strdi, medtem ko so vozarji veselo pili. Imel je srečo in smolo obenem. Žolca se je res bliskovito strdila, a pred tem je vanjo skočila žabica, katere sestric je bilo v kleti kar precej, in v hladu otrpnila. Natakar, ki je hite stregel, živalce v žolci ni opazil. V čardi pa je bilo vroče in žolca je postajala mehkejša. Žabica se je začela prebujati, saj je hlad popustil. Si predstavljate gosta, ki mu je tako rekoč za vrat skočila žaba. O groza!!! Nato pa bučen, zelo bučen smeh in dovolj časa, da so vozarji počakali na kaj bolj izdatnega. Od takrat je v navadi madžarski pregovor: »Mežikaš kot žaba v žolci!« Ker je za žolco res prevroče, svetujem jed, ki je poleti priljubljena po vsej Madžarski.

Poletni golaž s papriko

Za 4 osebe potrebujemo: *olje, 1 kg govedine, zrezane na 1,5 cm velike kocke, 2 veliki, grobo zrezani čebuli, 4 stroke česna, 250 g gob; zelo dobre so lisičke, 500 g paprike; 1 rdečo, 1 zeleno, 1 rumeno papriko, vse zrezane na kocke, 3 žlice paradižnikove mezge, 500 ml puste čiste goveje ali zelenjavne juhe, 250 ml suhega rdečega vina, 1 žlico sladke paprike, 1 žlico pekoče paprike, 1 žličko timijana, sol.*

Na kocke narezano meso močno opečemo na olju in ga vzamemo iz ponve. Na maščobi prepražimo na grobo narezane čebulo in nalistan česen. Nato stresemo meso spet v ponev, posujemo s papriko in prepražimo. Dodamo paradižnikovo mezgo, mesno ali zelenjavno čisto juho in po želji tudi vino. Kuhljamo še dve uri, dokler se meso ne zmehča. Pridamo na kocke zrezano papriko in grobo nalistane gobe ter kuhljamo še 20 minut. Solimo po okusu. Pet minut, preden je golaž kuhan, dodamo še svež ali posušen timijan. Ponudimo s slanim krompirjem in žlico kisle smetane na osebo.

Pa dober tek!

Kranj nekoč in danes

Zazidava ob Koroški cesti je potekala na obeh straneh ceste. Na eni strani je bila zgradba Stare pošte z vmesnim prehodom do Gorjančeve hiše, nato pritlične hiše do Poštne ulice in nato do Janševe hiše, ki je predstavljala zaključek stavbnega niza kot vogalna zgradba. Na drugi strani ceste so bile Roossova hiša, stavba sodišča, ki je bila odmaknjena od ceste, nato enonadstropna hiša ter dvonadstropna Majdičeva hiša, ki je bila z vmesnim dvoriščem odmaknjena od poslopja gimnazije. Prečna Poštna ulica je povezovala Koroško cesto z Gregorčičevo ulico. Pri imenu ulic je zanimiv podatek, da so imenovanje ulic in trgov uvedli z občinskim odlokom šele leta 1935. Pred tem se je to območje Kranja imenovalo Savsko oziroma Kokrško predmestje in so bile hiše označene s številkami. Tako se je pred drugo svetovno vojno Koroška cesta imenovala Vidovdanska cesta in v nadaljevanju proti severu Blejska cesta, Gregorčičeva ulica pa je bila Tyrševa ulica. / Avtor: Alojz Premrov

Nove knjige (391)

Arles, večkrat

Miha Naglič

»Seveda se, ko sedim v tujem, a zmeraj bolj mojem prevajalskem središču, najprej – a ne prvič – domislim, da bi bilo treba nekaj podobnega napraviti tudi pri nas: namesto da razsipamo energijo v različne vetrove, bi morali ljudi, ki jih to zanima, pritegniti k nam, jim ponuditi, mnogim zapored in na istem kraju, urejene delovne in bivalne razmere, možnost komuniciranja in informiranja. O tem, o garsonjeri, dveh, ki bi bili vse leto na voljo tujim interesentom in štipendistom, in v njih slovarji in sprotna slovenska beletrija, sem svojčas že razlagal enemu naših više pristojnih kulturnih mož; ni me jemal čisto zares. Pa me v tej misli podpira ne le francoski zgled – za nas bolj poučni in zavezujoči so primeri iz manjših literatur, vzemimo iz finske. (Kolegica Jelka, ki je tja sporočila, da prevaja Kalevalo, je pri priči dobila vabilo, naj kar pride; stroške in organizacijo je prevzela tamkajšnja uradna institucija za širjenje finske književnosti. Kako bi se mi odzvali, če bi nam ne le kak Litovec, ampak, denimo, Američan javil, da bo prevedel celotnega Prešerna?) Ne spregledujem tistega, kar je bilo na tem področju storjeno, ampak zdi se mi veliko premalo in neorganizirano; vlagati bi bilo treba predvsem v tuje prevajalce – ali v redke Slovence, ki jim je dolgo bivanje na tujem še ohranilo čut za oba jezika in ne misliti, da bomo, če bo treba, stvari že postorili doma; to gre enkrat, dvakrat, v načelu pa je popolna iluzija. Dokler stvari ne bojo profesionalno načrtovane in vodene, gmotno pa podprte s širokim, v začetku nemara tvegavim zamahom, bo naše kulturno javljanje v svetu sporadično in slabo odmevno, naše jamrarije v tej zvezi pa seveda neutemeljene in odveč. In redki posamezniki, katerim bo ob osebnih poznanstvih – ki so, kot radi pozabljamo, v načelu dobrodošla in tvorna – uspelo plasirati v tujino svoja dela, bojo namesto veselega odobravanja še naprej deležni zavistnih očitkov o klanovstvu in privatizmu.« (Str. 37–38)

Tako je razmišljal letošnji Prešernov nagrajenec, ko je leta 1989 prvič (pozneje pa še večkrat) gostoval v Mednarodnem središču književnih prevajalcev v mestu Arles v Provansi. Francozi kot velik narod veliko dajo na to, da se njihova literatura prevaja v druge jezike in to dejavno podpirajo. Aleš Berger je tudi v prevajalskih bivanjih v Arlesu (na francoske stroške) postal to, kar je: eden naših najboljših prevajalcev iz francoščine. Tako bi morala tudi naša država narediti več za prevajanje naše književnosti v druge jezike ...

Aleš Berger, Arles, večkrat, Cankarjeva založba, Ljubljana, 2017, 208 strani

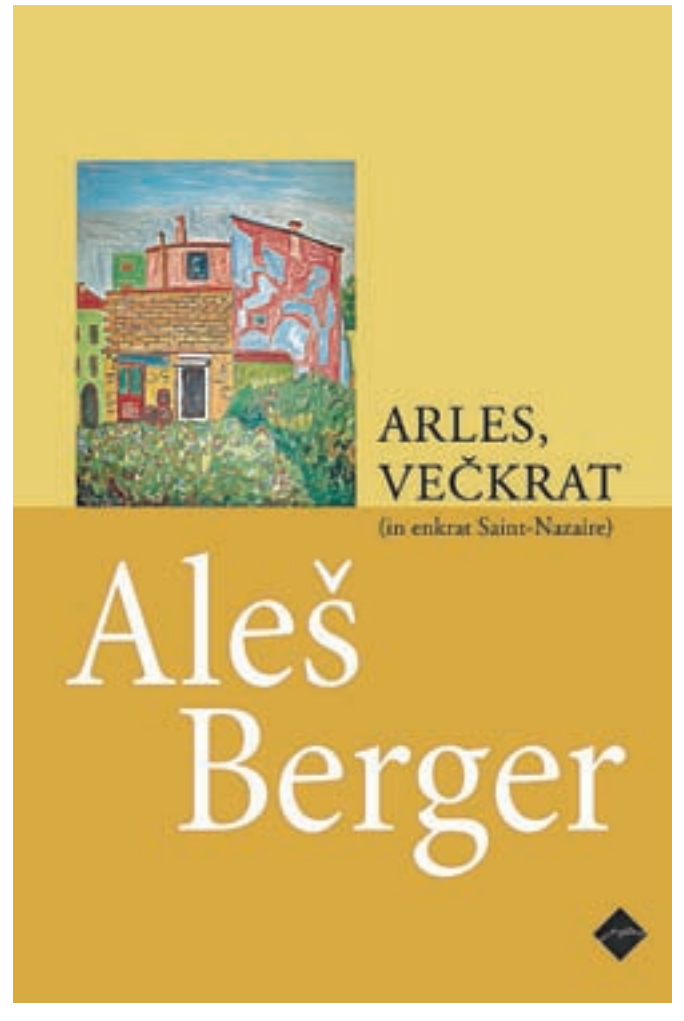

NAJ HARMONIKA ZAPOJE

Zgornje Jezersko je v nedeljo gostilo prireditev, tekmovanje harmonikarjev z naslovom Naj harmonika zapoje. Med tekmujočimi smo videli znane in manj znane obraze. Eni so bili tu prvič, drugi pridejo vsako leto, spet tretji pa oberejo praktično vsa tovrstna tekmovanja po Sloveniji – ali vsaj večino.

Alenka Brun

Godci s »kilometrino«: Ivan Gorenc iz okolice Kranja, Zlato Mohorič iz Idrije, Rajko Mlinar iz Kranja, Jožef Fajdiga iz Ljubljane in Vinko Jensterle iz Kranja

Nekaterih obrazov smo se spomnili iz tradicionalnega srečanja harmonikarjev ob Blejskem jezeru in s Krvavca, marsikdo pa je že glasno razmišljal o udeležbi na naslednjem tekmovanju na Veliki planini. Recimo brata Kastelic, starejši Martin in mlajši Matevž, iz okolice Ljubljane, ki sta na Jezerskem nastopila že tretjič. Na Veliki planini bodo zadonele harmonike 29. julija, tekmovanje organizirajo pa že enaindvajsetič.

Ocenjevalno komisijo so tokrat na Jezerskem ob Planšarskem jezeru sestavljali Anže Šuštar, Lojze Ogorevc in Goti Ferme, nastopilo pa je 22 tekmovalcev, od tega ena tekmovalka. Pomerili so se v treh kategorijah, med njimi je vsaka dala svojega zmagovalca, skupnega ni bilo. Tekmovalci so zaigrali po eno skladbo.

Tanja Vidic Goršak z Radia Veseljak je povezovala celotno dogajanje, nastopajočim zastavila vprašanje ali dva, tako da je tudi občinstvo dobilo občutek, kdo je harmonikar, ki stoji pred njimi, kako harmonika zveni v ženskih rokah, pa je poskrbela simpatična Tinkara Sitar, ki je na Jezersko prišla tudi v družbi očeta Jureta, ravno tako s harmoniko na ramah. Mlada Domžalčanka se harmoniko uči komaj pol leta, nad čimer pa bdi kar njen oče. Oba sta obiskovalce že pod odrom navdušila s svojim »kavbojskim« videzom: klobuk, škornji in frajtonarica.

Družina Kastelic – nastopila sta Martin in Matevž

Eden mlajših tekmovalcev je s ponosom povedal, da mu je »nošo« sešila mami, »nono« pa podaril harmoniko, tako da sedaj veselo vleče meh. Na odru smo lahko prisluhnili tudi Primožu Gnidovcu iz Naklega, ki že ima izkušnjo s harmonikarsko lento gorenjskega prvaka.

Na prireditvi smo srečali tudi Aleša Petka, ki ga boste po novem lahko večkrat videli v Gostišču ob Planšarskem jezeru, saj sta se z njegovo Renato, ki je »ta domača«, odločila, da bosta več na Jezerskem. Aleša se iz preteklosti spomnimo kot enega naših vidnejših barmanov, člana Letečih flaš, ki je s svojo ekipo do nedavnega vodil Jezersko hišo na najbolj znanem gorenjskem golfskem igrišču na Bledu.

Primož Gnidovec

Po končanem tekmovalnem delu se je nedeljsko druženje ob Planšarskem jezeru nadaljevalo ob zvokih ansamblov Galop in Petke ter pevke Tammy.

Tudi vreme je zdržalo, čeprav se je v jutranjih urah kisalo in je najzgodnejše obiskovalce dogajanja zjutraj zeblo – namreč, ob desetih je termometer pri jezeru kazal devet stopinj Celzija ...

Aleš Petek

Tinkara Sitar in njen oče Jure

Divji lovec zvečer v Studencu

Danes zvečer ob 21. uri bodo v Poletnem gledališču Studenec premierno predstavili domačo gledališko igro s petjem Divji lovec. Predstavo je režiral Lojze Stražar, ki je tudi priredil Divjega lovca avtorja Frana Saleškega Finžgarja – delo, ki je nastalo pred natanko 115 leti. Letos pa mineva tudi 55 let od avtorjeve smrti. S predstavo želijo vzbuditi spomin na pisatelja, ki mu je bilo mar za slovenskega človeka, slovensko ljudsko pesem in slovensko besedo, ki jo je visoko cenil in spoštoval. V predstavi sodeluje več kot sedemdeset igralcev in pevcev. Vlogo županove hčerke Majde je režiser zaupal Ani Plahutnik, sina Kočarice Janeza pa igra Primož Krt. Premieri bodo v juliju sledile še štiri ponovitve, avgusta jih načrtujejo osem. Predstava traja 95 minut in ima en odmor.

HUMOR, HOROSKOP

Lahko se udeležite tečaja vedeževanja.
Naročniki Gorenjskega glasa izkoristite popust v višini 10 %. Za več informacij čim prej pokličite Tanjo na tel. št.: ***040 514 975***
Gorenjski Glas
www.gorenjskiglas.si

HOROSKOP

TANJA IN MARICA

Oven (21. 3.–21. 4.)

Spremljal vas bo občutek sreče, saj se trenutno počutite, kot da je končno vse v vašem življenju na pravem mestu. Pazite, da bližjemu ne razkrijete vseh svojih misli, saj se lahko zgodi, da jih zaradi lastne obratne situacije napačno razume.

Bik (22. 4.–20. 5.)

Vzeli si boste nekaj časa samo zase in prav je, da se tega lotite brez slabe vesti. Oddih na morju, rekreacija ali dolg pogovor s prijateljem vam bo prijal. Vse bo dobro. Ne razmišljajte o preteklosti, živite za danes in pustite se razvajati.

Dvojčka (21. 5.–21. 6.)

Pred vami je organizacija dogodka, kjer se boste zelo dobro odrezali. V središču pozornosti se počutite kot doma in pohvale za odlično izvedbo vam bodo dobro dele. Pazite na finance, saj zadnje čase denar kar beži od vas.

Rak (22. 6.–22. 7.)

Navezanost, ki jo čutite do partnerja, je zadnje čase prevelika in lahko se zgodi, da se bo počutil utesnjenega v partnerski zvezi z vami. Ustavite se za trenutek in dobro premislite, kako naprej. Čaka vas res lepo presenečenje.

Lev (23. 7.–23. 8.)

Zaradi slabega mnenja o določeni osebi ste se izogibali družbi, ki vas vabi medse. Spoznali boste svojo zmoto in uživali v prijetnem druženju. Pazite na zdravje v vročih dneh. Na splošno vas čakajo samo lepe stvari, zato se le sprostite.

Devica (24. 8.–23. 9.)

Te dni boste nekoliko nervozno naravnani, zato je najbrž najbolje, da svoje mnenje in nasvete obdržite zase. Včasih lahko z molkom naredite več dobrega, kot bi si mislili. Doma boste začutili, da ozračje ni več tako, kot ste bili prej navajeni.

Tehtnica (24. 9.–23. 10.)

Mogoče ste v naglici izrekli nekaj težkih besed, za katere dobro veste, da jih ne bi smeli. Še vedno imate čas, da si olajšate vest in prijatelju obrazložite celotno situacijo s svojega vidika. Ugotovili boste, da imate s partnerjem podobno vizijo za prihodnost.

Škorpijon (24. 10.–22. 11.)

Delo vas utruja in prostega časa imate zelo malo. Vendar vaša zagnanost bo kmalu poplačana, saj boste za svoj trud prav kmalu nagrajeni. Nikar ne bodite tako presenečeni, saj dobro veste, da ste resnično dali vse od sebe.

Strelec (23. 11.–21. 12.)

Če bi se končno naučili malo potrpežljivosti, bi spoznali, da se vsaka vrata enkrat odprejo, vsako srce omehča in da je mogoče prav vse, če smo le vztrajni. Ko bo že več kot očitno, boste le spregledali in se nasmejali.

Kozorog (22. 12.–20. 1.)

Vaše razpoloženje bo iz trenutka v trenutek nihalo in že sami sebi boste šli pošteno na živce. Ko boste šli dva koraka naprej, bo narejen tudi korak nazaj. Sreča se skriva v majhnih paketih in ni nujno, da je zavezan s pentljo.

Vodnar (21. 1.–19. 2.)

Z mislimi boste že na dopustu in le to vas bo držalo pokonci. Delo vas bo priganjalo in tudi neke stare zadeve boste morali še poravnati. Kot ponavadi boste sami sebi preveč naložili in se kasneje spraševali. No, ja ...

Ribi (20. 2.–20. 3.)

V tem tednu boste kar nekaj pomembnih stvari postavili na stranski tir in ne boste se ukvarjali z mislijo na posledice. Pomembna vam bo samo ljubezen in vse, kar je z njo povezano. Obeta se vam veliko romantičnih trenutkov.

TA JE DOBRA

Indijanska
Turist iz Evrope se na potovanju po Ameriki ustavi v mestecu in vstopi v bar. Sede za mizo, naroči kavo in si prižge cigaro. Med opazovanjem ljudi v lokalu spušča oblačke dima. Nenadoma k njemu pristopi Indijanec in mu zagrozi: »Še eno tako pripombo, pa ti potegnem skalp z glave!«

Nepremičnine
V mestu sta se srečali prijateljici in ena je ogovorila drugo: »Slišala sem, da si se poročila. Si srečna v zakonu?«
»Kje pa! Moj mož je impotenten. Ne more ne seksati ne imeti otrok.«
»Pa tega nisi vedela že prej?«
»Pred poroko je sicer večkrat govoril o nepremičnini, toda jaz sem mislila, da ima hišo ali pa vikend.«

Kako poskrbeti za kariero
Obstajajo tri metode, kako najhitreje poskrbiš za svojo kariero, in sicer: oralna – pogovoriš se s politikom; analna – lahko mu lezeš v rit, vaginalna – poročiš se z njegovo hčerko.

Bralne in volilne navade
Dva intelektualca se pogovarjata:
»A si bral Idiota?«
»To ne, sem ga pa volil.«

Kaj je že kenguru?
Haso: » Mujo, si bil kdaj mornar?«
»Seveda sem bil!« ponosno odvrne Mujo.
»Ali si bil kdaj v Avstraliji?“
»Seveda!«
»Pa si videl kenguruja?«
»Seveda sem ga videl!«
»Kako pa je videti?«
»Ja, riba kot riba pač!«

LAŽJI SUDOKU

8	2						4	
9		3			7			8
7		4			8			
3		2		5		7	6	
			4		6			
	4	6		8		2		9
			8			9		3
2			9			1		6
	7	9					8	

Rešitev:

8	2	5	9	3	1	6	4	7
9	6	3	4	2	7	5	1	8
7	1	4	6	5	8	3	9	2
3	9	2	1	5	4	7	6	8
5	7	8	4	2	6	1	3	9
1	4	6	7	8	3	2	5	9
4	8	1	5	9	2	7	6	3
6	3	7	8	4	9	5	2	1
2	5	9	3	6	1	4	8	7

TEŽJI SUDOKU

4	9		6					
6		2			5			
	7	5				8		2
	4			6			2	
		7				4		
	5			2			1	
8		6				7	9	
			3			2		8
					7		4	

Rešitev:

5	2	9	8	1	7	3	4	6
8	3	6	2	5	4	7	9	1
7	1	4	3	9	6	2	5	8
6	5	8	4	2	9	6	1	7
3	9	7	5	3	1	4	8	9
2	6	1	7	6	8	5	2	3
9	4	5	9	4	3	8	6	2
1	7	3	1	7	5	9	3	4
4	8	2	6	8	2	1	7	5

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravila P. F.

NAGRADNA KRIŽANKA

Gostilnica in Picerija Jerca

Ob vznožju Šmarjetne gore, ob uvozu za Besnico nasproti bivšega Tekstilindusa naletite na prijetno Gostilnico in picerijo Jerca. Tam vas bomo prijazno postregli ob delavnikih dopoldne s petimi različnimi malicami, vrsto različnih pic, solat, testenin, zrezkov in sladic. Gostilnica je odprta vsak dan, ob nedeljah pa vam nudimo tudi nedeljska kosila.

Lokal je v prijetni senci in ima lep otroški kotiček z igralno hišico.

Kvalitetna hrana in dobre porcije vas bodo prepričale, da se boste radi vračali. Hrano pa vam vsak dan lahko tudi dostavimo, pokličite na 0590 220 24 ali 0590 420 91.

SESTAVIL: F. KALAN	NASAD MALIN	POŠKODBA TKIVA ZARADI UDARCA	KRMNA RASTLINA	POŽERUH	KARMEN STAVEC	PODOBA GOLEGA TELESA	LASTNOST SIVEGA	OZIRANJE	PRIPADNIK NARODA V ŠPANIJI	ŽRTVENIK	TITAN	ZUNANJI DEL IGRIŠČA	GORENJSKI GLAS	NAŠ METALURG (CIRIL)	POLDRAG KAMEN	FORMA V ŠPORTU	ITALIK	NATRIJ	PRIPO-VEDNO PESNIŠTVO	DEL RELACIJE	REKA V GRČIJI	AMERIŠKI KOŠARKAR (MICHAEL)	NEGATIVNI IONI
MESTO V PREKMURJU						8							OBRAT ZA RAFINI-RANJE										
ZALIV V INDIJSKEM OCEANU PRI JEMNU													ARG. POLITI-ČARKA (E. P.) / NAROD NA KAVKAZU							10			
VISEČE ŽIVALSKE USTNICE			11		AMERIŠKI PLES / VETRNI JOPIČ						SKLADBA ZA KLAVIR / PETERO-GLASNO SOZVOČJE							SODOBNIKI KELTOV / OBREŽJE					
SULTANOV PISMENI RAZGLAS						SILOVIT VIHAR / DEDALOV SIN						POLJSKA REKA / TROPSKI SADEŽ		15		TRAVNIK OB VODI / ZID					DAVID OJSTRAH / ZMAGA PRI ŠAHU		
NEZNANEC			JANEŽ PO LATINSKO / MAVČAR					DRŽAVNIK KOSIGIN	AM. IGRAL-KA (JULIA) / NOTRAN-JOST	3							FILMSKI LIK / PREVAL NA RADOHI						
IRSKI PLES				SESTAVINA V BENCINU / DRŽAVA V ZDA						NADZEMNI DEL KORENJA / OGOREK				DIVJA RACA, OTVA					EVROPSKA OTOČNA DRŽAVA	PEVKA FRECE / PLAT KNJIGE			
BLOM-DAHLOVA OPERA							PREBIVALCI ŠKOFJE LOKE (ŽARG.)							ŠTVAREN ČLOVEK / LATENSKA DOBA								FIZIKALNA KRIVULJA	ČETRTA DIMENZIJA
DESETNIK				13			MORALA						NAŠ DRAMATIK (ANTON TOMAŽ)				6				AVGUST ČERNIGOJ / ST. ENOTA ZA DELO		
GORENJSKI GLAS	MODEL VOZILA RENAULT	MOŠKI SUKNJIČ / TEŽKO DELO					DVOŽIVKA / MESTO V ROMUNIJI		18				FENIČANSKA BOGINJA / VRH V JULIJCIH					DAN V TEDNU / MED			2		
GARJE					STARI GERMANI / MATEMATIČ-NI UČBENIK					ORGANSKO VEČANJE / ČEŠKA PRI-TRDILNICA					SAMICA RAKA	OTROŠKA GLISTA, ASKARIDA							
PTIČ PEVEC	4					DIRIGENT FIRŠT / BAMBUSU PODOBNA TRSTIKA						KATRAN / SANJE, SPANJE				GORSKI VZPON	LUKA V TANZANIJI / ORANJE (STAR.)						JUDOV SIN
ERIC BURDON			GLASBENIK SMODE / TROPSKI KUŠČAR								ČLAN SENATA / GL. MESTO FILIPINOV		17						SLIKAR ŠUBIC	SREBLJAJ	BRANE OBLAK / KRAJ PRI POREČU		
NAŠ PISATELJ (ANTON)								VRHNJE OBLAČILO	PREROŠKO ZNAMENJE / POLITIČNO ZATOČIŠČE					POKRAJINA V AZIJI / SL. OPERIST (MARKO)			7						
IGRALKA RINA				PONEVERBA / KRAJ PRI PODČE-TRTKU			20			PESNIŠKA FIGURA / LESEN PLUG								DURI					
DAVEK OB UVOZU BALAGA							GORSKI ZRAK / MESNA JUHA			12		TEKMEC / BIVALIŠČE MRTVIH, NAVJE						TV ZASLON					14
AMINOPIRIN ANIARA AVANTURIN KURDISTAN NONAKORD	ŠPORTNIK, KI DRSA NA LEDU	ZDRAVILO ZOPER VROČINO / NEMORALA											NICOLE KIDMAN / SKUPINA PTIC V LETU										
ŠVEDOV SOSED					19	RUSKO BRENKALO / VISOKA DRUŽBA							1										
RUDOLF MAISTER			NAOČARKA / GOSTIŠČE S PRENO-ČIŠČI					PROVINCA V ŠPANIJI	VULKANSKI IZMEČEK / ČISTILO ZA OBRAZ					AMERIŠKI PISATELJ (CLIFFORD)	MESTO V ITALIJI								
ZABAVIŠ-ČNI DEL LONDONA					GR. MUZA POEZIJE / SLAVKO KOTNIK						FILMSKI VESOLJČEK	IGRALEC CRUISE / NAŠ PADALEC (BRANKO)											
ROMUNSKI TERENEC				STOJALO / HRVAŠKA NAFTNA DRUŽBA						BRAZILSKI PISATELJ (JORGE) / STAR SLOVAN		16											
SUROVINA ZA KAVČUK							KRONIKA, LETOPIS / ROBERT REDFORD						EMIL NOLDE / IRENA AVBELJ										
NOVINARKA BATISTA ŠTADER				9	NAŠ DRAMATIK (E. F.)																		
LUKA V KOLUMBIJI					KRILO POSLOPJA			5			SERVIRNI PLADENJ												

Nagrade: 1-krat malica, 1-krat pica, 1-krat nedeljsko kosilo

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do srede, 2. avgusta 2017, na Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Bleiweisovi cesti 4.

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	

KOCKA IN D.O.O., DELAVSKA 65, KRANJ

DRUŽABNA KRONIKA

LEPA DEKLETA

World top model Slovenije (WTMS) 2016 in lastnica licence WTMS 2017 Diana Čonč in Kaly Kolonič sta v Ljubljani predstavili finalistke za World top model Slovenije 2017. Gre za projekt, namenjen modi, glamurju in novim trendom v lepotni industriji.

Alenka Brun

Soorganizatorki dogodka Kaly Kolonič tovrstni projekti niti malo niso tuji: »Skrajni čas je bil, da se tudi Slovenija postavi na zemljevid mode. Navsezadnje imamo pri nas izredno lepa dekleta, ki s svojim videzom in izvrstnimi merami ustrezajo merilom trenutne modne industrije, in prav je, da se jim ponudi priložnost. Korak naprej, da bo WTM dobil letos tudi predstavnico Slovenije, pa je naredila manekenka Diana Čonč, ki se je lansko leto udeležila castinga v tujini – in brez njene iniciative do tega projekta v Sloveniji ne bi nikoli prišlo.«

Junija je žirija izbrala enajst deklet, ki ustrezajo kriterijem, v začetku julija pa so jih predstavili javnosti na odprtem fotografiranju v Ljubljani. Dekleta so večinoma iz Maribora in Ljubljane, nas pa je pritegnilo ime Tara Bergant, saj smo Gorenjci zanjo že slišali: sodelovala je na zadnjem izboru za top najstnico, drugače pa je rojena Škofjeločanka. Do začetka jeseni bo znana zmagovalka, ki bo Slovenijo predstavljala v Budimpešti, kjer se bo potegovala za dvesto tisoč evrov vredno pogodbo agencije Major model management za delo v Milanu, Parizu in New Yorku.

Zanimiv lepotni koncept pa so na TV3 vpletli v kviz Izberi ali poberi, ki ga vodi Žan Papič. Nastopajoči namreč ugibajo pravo besedo s pomočjo črk, pri tem pa jim pomagajo angeli, v katere so se prelevile kandidatke za miss universe Slovenije 2017.

Laško pa je obiskala nihče drug kot Samantha Fox. Meter in petinpetdeset centimetrov visoke pevke, ki ima danes 51 let, se starejša generacija spominja po hitu Touch me in seveda bujnem oprsju. Pravzaprav velja za pravo ikono: je najbolj fotografirana ženska osemdesetih let. Nastopila je na odru festivala Pivo in cvetje in publike pod odrom ni manjkalo.

Omenjeni hit je lani priredila domača skupina San Di Ego, tako smo ga lahko slišali v njihovi in Samanthini izvedbi. Pevka veliko nastopa, kmalu pa bo izšla tudi njena knjiga.

Jan Plestenjak pa predstavlja novo pesem Jaz že vem zakaj, ki je sicer nastala na podlagi povabila, da bi nova televizijska serija Reka ljubezni dobila uvodno pesem. Serija bo na sporedu jeseni, v Janovem videospotu pa nastopata tudi glavna igralca serije Lara Komar in Tadej Pišek.

Žan Papič / Foto: TV3

Kaly Kolonič in Diana Čonč / Foto: arhiv organizatorja (Luka Rebol)

Finalistke World top model Slovenija 2017 in Kaly Kolonič, ki pri izboru sodeluje tudi kot voditeljica / Foto: arhiv organizatorja (Luka Rebol)

Samantha Fox še vedno veliko nastopa. Prejšnji teden je gostovala na prireditvi Pivo in cvetje. / Foto: Andrej Tarfila

V Janovem videospotu nastopata tudi glavna igralca serije Lara Komar in Tadej Pišek. / Foto: Menart

VRTIMO GLOBUS

Poslovil se je zvezdnik Misije nemogoče

Martin Landau, z oskarjem nagrajeni igralec, je umrl zaradi nepričakovanih zapletov po kratkotrajni bolezni. Star je bil devetinosemdeset let. Vsestranski hollywoodski zvezdnik je zaslovel z vlogo v filmu Sever-severozahod, za vlogo v filmu Ed Wood pa je leta 1994 prejel oskarja. Za seboj je zapustil dve hčerki, vnukinji in nekdanjo soprogo ter spremljevalko Gretchen Becker.

Jessica Alba bo tretjič mamica

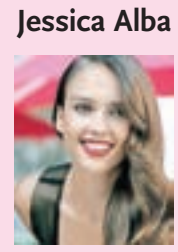

Jessica Alba bo pri šestintridesetih letih postala tretjič mamica. Novico je s prikupno fotografijo, na kateri v roki drži balon številke tri oznanila na Instagramu. »Cash Warren in jaz bova kmalu manjšina naše družine. Dojenček na poti,« je zapisala igralka, ki ima z možem že devetletno Honor in petletno Haven. Par se je spoznal na snemanju filma Fantastični štirje leta 2004 in se poročil štiri leta kasneje.

Z zlomljeno nogo pristal v bolnišnici

Ryan Phillippe (42) se je s fotografijo iz bolnišnice svojim oboževalcem zahvalil za njihovo skrb in lepe želje. Kot je sporočil, si je v nenavadnem spletu okoliščin, ko je dan preživljal z družino, zlomil nogo. Kaj točno se je pripetilo, ni znano, je pa sporočil, da je noga grdo zlomljena, zato so zdravniki že opravili kirurški poseg. »Kmalu bom spet na nogah,« je zapisal igralec.

DMX naj bi utajil davke

Raper, znan pod umetniškim imenom **DMX (46),** mora plačati kazen, ker naj bi utajil za milijon sedemsto tisoč dolarjev davkov. Glasbenika so iz tega razloga priprli, vendar je bil proti varščini v višini petsto tisoč dolarjev že izpuščen na prostost. Davkov naj ne bi plačeval že od leta 2002. Na sodišču se je zagovarjal kot nedolžen.

Tanja Vidic Goršak je povezovala nedeljsko prireditev oziroma tekmovanje Naj harmonika zapoje na Jezerskem. Dekle je že enajst let del ekipe Radia Veseljak, doma pa je iz Domžal. / Foto: A. B.

NAGRADNA KRIŽANKA

GORENJSKI GLAS	OBRAT (KNJIŽNO)	MODEL VOZILA FIAT	DEL POHIŠTVA	RAVNILO (ZASTAR.)	PAMET	BUKOV PLOD	PRIPADNIK EDOMITOV	POSODA ZA ZALIVANJE VRTA
PLAČILO ZA DELO	12							
GRŠKA BOGINJA LOVA, ARTEMIS				5				
DEL NJIVE, LEHA					RONALD / NAŠ DIRIGENT (SAMO)			22
BOLJŠI KOZAREC						MARIO GALUNIČ / POMLADNA CVETLICA		
RAFAEL NADAL			TITANOV DIOKSID / SOSEDJE ŠKOTOV					
GRŠKA ČRKA				GRŠKA ČRKA / OZEK KOS TKANINE				
TRDA KOVINA (Ta)		11					UDAREC (ŽARG.)	PEVEC HRIBAR
GORENJSKI GLAS	ZUNANJI DEL HIŠE	GRDIN, GRDEŽ / BREZVLADJE					16	
SVITEK TEKSTILA					ORIENTALSKA KRČMA / AM. PISEC (ERNEST)			
DODATEK K POGODBI						TOMAŽ DOMICELJ / SLIKAR MAVER		
NERESNICA				REŽISER KUSTURICA / GRŠKI MIT. RAZBOJNIK				
PEVKA OBERŽAN				18				17
OLIVER HARDY			SLIKARSKA TEHNIKA / OBČINSKI VODITELJ					
NIŽAVJE							HORMON SREDICE NADLEDVIC	BODEČ PLEVEL
SPODNJI DEL VRATNE ODPRTINE	TISOČAK / NAŠ JEZIKOSLOVEC (FRAN)		3		RT V ŠPANIJI / ILUSTRACIJA			
19						DANIEL SHARMAN / SKAND. MOŠKO IME		
BLOMDAHLOVA OPERA / HOMERJEV EP								
				AVTOR MIKLOVE ZALE (JAKOB)				
			GORSKA ROPARSKA PTICA	IGRALEC AFFLECK / AM. IGRASLKA (ABBE)	4			JUŽNOAMERIŠKI INDIJANCI
VEČJE GODALO / ZELENICA V PUŠČAVI						AMERICIJ / 3600 SEKUND		
					IGRALKA FURLAN / ALENKA MIRT			
	NEKDANJI RIMSKI SREBRNIK							
6	STARI GERMANI						24	

SESTAVIL: F. KALAN	MANJŠE PIHALO	NAŠ SKLADATELJ (ANTON)	ARALSKO JEZERO	NAŠ PESNIK (IVAN)	FILOZOFSKA BIT	NEDA GAČNIK	BARVA IGRALNIH KART	JADRANSKI OTOK	GORENJSKI GLAS	VELIKA KAMNITA GMOTA	MUSLIMANSTVO	NATRIJEV HIDROKSID	GANSKI DIPLOMAT (KOFI)	KLUBSKA ZASTAVA / ENAKI ČRKI
ANDALUZIJSKI PLES									AMERIŠKI PEVEC IN IGRALEC (FRANK)					
V GRLU TVORJEN GLAS						13			ALKALOID V OPIJU / POPOTNA TORBA	10				
PREDUJEM						ŠP. SLIKAR (FRANCISCO) / IGRALKA BASINGER								ZADETEK PRI NOGOMETU / MESTO V ZDA
PRITOK MORAVE V SRBIJI					ZAVOD ZA VZREJO KONJ / PEVKA KRAJNČAN									
TITAN			GLAVNI ŠTEVNIK / BIOLOG HODALIČ				REKA V MJANMARU, IRRAWADDY	PUBLICIST RUGELJ / KOŠARKAR LAKOVIČ				14	PLETENA POSODA / MESTO V KASTILIJI	
VEDA O ZGRADBI TELESA		8						2		ČASTNIK KRALJA DAVIDA	STARA JAP. PRESTOLNICA			
KSANTAMIN LARINGAL RIBALTA SETON SKIRON	ABORTIV	VEČNO MESTO / KARAGEN				MESNA OBARA / IBSENOVA DRAMA					PARADIŽ	KMEČKO VOZILO / SEVER (ANGL.)		
POTOMEC				TOLSTOJEV ROMAN / PLAT V KNJIGI										
PRESNAVLJANJE									MALIK				20	ČRTALO
LOJZE SLAK			TEŽA OVOJNINE / ANTIČNO MESTO,URFA				21	NAJVIŠJI VRH V PIRENEJIH	PESNITEV OTONA ŽUPANČIČA / TENISAČ ČILIĆ					
AMERIŠKA PLOŠČINSKA MERA			7		ANG. GLASBENIK (A. A.) / KRAVJI ORGAN								IRIDIJ / NAŠE GOROVJE	
NAŠ MATEMATIK (IVAN)						HRVAŠKA NAFTNA DRUŽBA / CIMA				NEZNANEC	BIVŠI SMUČAR ENN / LUKA V IZRAELU			
ADRESAR	23						PESNICA MUSER / ROBERT TAYLOR					IGRALEC MARVIN / RIKO DEBENJAK		
IZRASTEK NA GLAVI				LEVSTIKOV LITERARNI JUNAK										
MESTO NA SAHALINU V RUSIJI				GLASBENIK JOHN		1				BRITANSKA PEVKA		15		

LITERARNI JUNAK LUPIN
9

1. nagrada: nočitev z zajtrkom za dve osebi v Domžalskem domu na Mali planini, nagrado prispeva Domžalski dom na Mali planini.
2. nagrada: kosilo za dve osebi v Domu v Kamniški Bistrici, nagrado prispeva Dom v Kamniški Bistrici.
3. nagrada: trnič, nagrado prispeva Kmetija Pr'Gabršk.

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do srede, 2. avgusta 2017, na Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Bleiweisovi cesti 4.

1	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23	24

ZAVOD ZA TURIZEM, ŠPORT IN KULTURO KAMNIK, GLAVNI TRG 2, KAMNIK

KINOSPORED

KOLOSEJ DE LUXE, KRANJ (CENTER)

Sobota, 22. 7.
14.30, 16.30, 18.30, 20.30 DUNKIRK
18.45 ZGODOVINA LJUBEZNI
21.10 VOJNA ZA PLANET OPIC
16.20 SPIDER-MAN: VRNITEV DOMOV
14.20 AVTOMOBILI 3, sinhro.
15.45, 20.10 OBALNA STRAŽA
17.50 PIRATI S KARIBOV: SALAZARJEVO MAŠČEVANJE
13.50 MALI ŠEF, sinhro.

CINEPLEXX, TUŠ, KRANJ

Sobota, 22. 7.
18.00, 20.10, 22.20 DUNKIRK
17.50, 20.30 VOJNA ZA PLANET OPIC
19.40 VOJNA ZA PLANET OPIC, 3D
15.30 DRUŽINSKA BANDA
14.00, 18.40, 21.15 SPIDER-MAN: VRNITEV DOMOV
16.40 KLETNA RULETA
16.00 DEKLIŠKA NOČ
14.20, 16.30, 17.30 AVTOMOBILI 3, sinhro.
13.30, 15.40 AVTOMOBILI 3, 3D, sinhro.
18.30, 22.25 OBALNA STRAŽA
20.50 PIRATI S KARIBOV: SALAZARJEVO MAŠČEVANJE
13.50 MALI ŠEF, sinhro.

KINO SORA, ŠKOFJA LOKA

Petek, 21. 7., in sobota, 22. 7.
20.30 DUNKIRK

Nedelja, 23. 7.
20.00 DUNKIRK

Organizatorji filmskih predstav si pridržujejo pravico do spremembe programa.

Gorenjski kosci uspešni na tekmovanju v Nemčiji

Kranj – Slovenski kosci in kosice so se v nedeljo v mestecu Neubeuern na Bavarskem v Nemčiji udeležili izbirne tekme nemških koscev in kosic za nastop na evropskem prvenstvu, ki bo od 18. do 20. avgusta v Ingenbohlu v Švici. Poleg gostiteljev in koscev iz Slovenije so nastopili še Avstrijci. Slovenski kosci, še posebej pa gorenjski, so v najtežji moški, kraljevi kategoriji, v kateri se je pomerilo sedemintrideset koscev, pokazali, da so za evropsko prvenstvo že dobro pripravljeni. Roman Krek, doma z Jame pri Kranju, je bil v tej kategoriji tretji, Matej Pibernik iz Imenja pri Moravčah je bil četrti, Jože Oblak iz Zaloga pri Goričah deseti, Miha Čarman, prav tako z Jame, pa enajsti. Pomerilo se je tudi petnajst žensk, Sabina Čarman z Jame je bila osma. Letošnje državno prvenstvo v ročni košnji se bo zaključilo 29. julija v Moravčah, kjer se bo predstavila tudi celotna ekipa koscev in kosic, ki bo 18. avgusta odpotovala na evropsko prvenstvo v Švico.

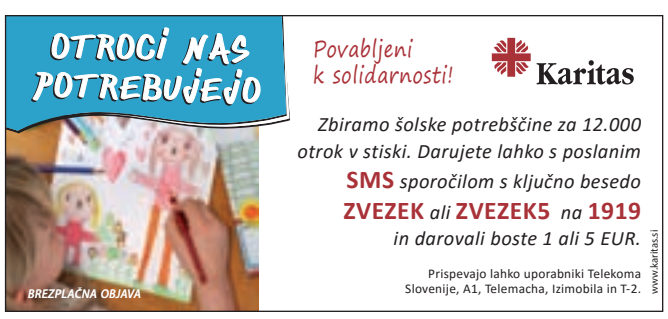

Najraje je kar Janez

Njegovo polno ime je Janez Ismael Armand Ropret. Mama Leila je Francozinja alžirskih korenin, oče Jaka Ropret je Tržičan. Družina živi v Parizu, Janez Ismael Armand pa je v Sloveniji ravno zaključil mladinsko poletno šolo slovenščine. Zaključne prireditve se je udeležil tudi njegov dedek, legendarni pevec Janko Ropret.

Suzana P. Kovačič

Tržič – Zakaj ima kar tri imena, je Janez Ismael Armand pojasnil: »Mama in oče sta se odločila, da bova z mlajšim bratom Maëlom Mihom Saidom glede na njuno poreklo imela več imen: slovenskega, alžirskega in francoskega. Ampak najraje sem Janez in tudi v Franciji uporabljam samo to ime.« Janez je v petek v Ljubljani zaključil 14-dnevno mladinsko poletno šolo slovenščine, ki jo je izvedla Filozofska fakulteta v Ljubljani, sofinancirala pa ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport in Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu. »Kot otrok sem več govoril slovensko doma z očetom, pogosto smo bili tudi na počitnicah v Sloveniji. Sčasoma sem jezik kar pozabil, imel pa sem veliko željo ga osvežiti. Že lani smo se doma pogovarjali o tem, da bi obiskal poletno šolo slovenščine,« je povedal. Sedemnajstletniku se je želja uresničila, najprej naj bi bila šolnina za poletno šolo slovenščine darilo njegove tete Neže, a je dobil štipendijo Urada Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu. Janez ni usvojil samo nekaj slovnice in krepil besednega zaklada, ampak je šola s svojim raznovrstnim programom ponudila spoznavanje zgodovine in kulture Slovenije, tudi z izleti. Janez je prepričan, da je slovenski jezik eden težjih evropskih jezikov, se mu pa zdi zelo zanimiv in bogat jezik. Poletna šola slovenščine je bila tudi zabavna, ne nazadnje se je je udeležilo kar 121 mladih, ki so prišli še iz Argentine, Italije, Kanade, Makedonije ...

Lepa narava, lepa dekleta in dobra hrana

Janez ima deželo svojega očeta zelo rad. Pravi, da je lepa, da imamo veliko lepih deklet in dobro hrano. Uživa v naravi in v tukajšnji sproščenosti in prijaznosti ljudi, še doda. Ne gre mimo vprašanja, ali je podedoval kaj pevskega talenta po dedku Janku Ropretu, legendi slovenske popevke. »Zapeti že znam, pevec pa nisem. Igram klavir. Vem pa, da je dedek zelo znan slovenski pevec.« Janez se je ukvarjal s športom, v večji meri z badmintonom in judom, a mu za kaj drugega kot za šolo zdaj ostaja vse manj časa. Drugo leto ima maturo, za naprej pa razmišlja o študiju prava in upa tudi na kakšno študentsko izmenjavo s Slovenijo. »Včasih še koga slišim reči, da je Slovenija del Jugoslavije. To me pojezi ... Slovenija je resda mlada država, ampak ima močno identiteto. Mora imeti svojo prepoznavnost, da se ne bo še kdaj dogodilo, da bodo na kakšni športni prireditvi obesili slovaško namesto slovensko zastavo,« razmišlja povsem po odraslo.

Janez Ropret, sedemnajstletni Parižan, ki ima zelo rad domovino svojega očeta / Foto: Tina Dokl

Z Janezom je bil v Sloveniji tudi njegov mlajši brat Maël. Medtem ko se je Janez učil slovenščine in štirinajst dni bival v Ljubljani z drugimi mladimi v dijaškem domu, pa je desetletnik užival v družbi sorodnikov na Gorenjskem. Spoznaval je hribe, se kopal v Blejskem jezeru, z dedkom Jankom nabiral gobe ... skratka počel stvari, ki jih pariško življenje ne pozna. Janez pa je v najinem kratkem srečanju v Tržiču še povedal, da bo imel že naslednjo priložnost za odlično vajo slovenščine na otoku Silba, kamor bo potoval s starši na počitnice in kamor zahaja tudi veliko Slovencev.

Na poti v Rusijo

Spomini na vojne dni (2)

Franc Uršič

Okajen od žganja sem tako prišel v Kamnik na nemški vojaški avtobus, ki je čakal na nas na trgu takratne glasbene šole. Odpeljali so nas v Kranj na železniško postajo, mobilizirance, letnike 1923 in 1924. Vstopili smo na vlak, kjer sem sladko zaspal in se prebudil šele v Avstriji.

V kraju Zell am See smo se presedli na ozkotirno železnico, ki nas je peljala do vasice Mullbach, ki leži med Visokimi in Nizkimi Turami. Lokalno so ji rekli Ober Pinzgau. Taborišče je bilo od železnice oddaljeno deset minut. Bivalne barake so bile ob potoku, obdane s snegom, zdelo se mi je zelo mraz, minus 30 stopinj Celzija, ker je bila takrat huda zima. Zjutraj 12. januarja 1943 smo v taborišču RAD (državne delovne službe) dobili zajtrk in nove obleke, uniforme rjave barve s kapo, na kateri je bil znak RAD in na rokavu trak s kljukastim križem. Dobili smo še perilo, delovno obleko in lopato, podobno štiharici, ki je bila namesto puške in smo jo morali imeti pri sebi na vseh vežbah. Porazdeljeni smo bili kot vojaki v vode in desetine, vseh Slovencev pa nas je bilo v našem taborišču okoli sto dvajset. Delali nismo veliko, veliko pa smo vadili nemški jezik, postavljanje šotorov, zbore z lopatami in z njimi telovadili. To smo ponavljali iz dneva v dan in vse na povelje. Kaj vse je bilo postorjenega, se ne da opisati, vse priprave so bile v smislu treninga nasilno mobiliziranega nemškega vojaka. Prav tako si nismo želeli disciplinskih kazni, ki so bile v domeni vodstvenih oficirjev, ti pa so se odzivali glede na svojo osebno voljo in značaj. Konec marca 1943 je prišla v taborišče vojaška komisija, ki je odbirala izmed nas osebe za SS. Upoštevali so fante, ki so bili veliki nad 1,70 m, v jedilnici pa so morali izpolniti posebne pole. Izbrani so bili za posebno varnostno službo Waffen-SS. V vojski so imeli poseben privilegij. Vsi ostali smo bili določeni za pehoto. Desetega aprila 1943 smo dobili kovčke, civilne obleke in spremstvo vojakov, ki so nas pospremili na vlak. Močno zastraženi smo se odpeljali iz Zell am Seeja v Avstriji v mesto Neuburg an der Donau v Nemčijo, kamor smo prispeli 11. aprila 1943 in so nas nastanili v veliki kasarni.

Nemški vojak

Drugi dan smo dobili nemške vojaške uniforme in perilo, svoje civilne obleke in kovčke pa smo oddali. Dobili smo ležišča in začeli služiti nemškemu rajhu. V naslednjih treh dneh so nam dali še čelado, krušnik, kanister, opasač, plinsko masko in kot zadnjo še puško. Okrog vratu so nam obesili tablice z vgraviranimi podatki v dveh delih in razdelili vojaške knjižice (Soldbuch) z vsemi osebnimi podatki. Ponoči smo hodili večkrat v zaklonišče, kadar smo zaslišali: »Jedz komen šon vider di engliše fliger alarm!« V kolodvorsko ulico so 18. aprila 1943 prilete le tri bombe iz angleških letal in porušile več hiš ter ubile okrog šestdeset prebivalcev. Kasarniška straža je streljala v letala in ni nikogar zadela. Naslednji dan je bil dan žalovanja in naša vojaška prisega. Že 20. aprila 1943 smo bili na poti k živinskim vagonom na postajo in pripravljeni za odhod v Rusijo.

V Rusijo

Med potjo proti postaji so domači vojaki peli: »Vir geen avf osten«, domačini pa jokali, zato smo bili vsi žalostni, ker smo vedeli, da gremo po rane in smrt. Veliko vagonov je bilo že polnih, mi smo zapolnili še tri ali štiri. Potovali smo več kot teden dni. Hrano so nam delile sestre Rdečega križa le občasno, ležali smo na slami, osebno potrebo pa smo opravljali kar skozi priprta vrata vagona, tako da te je nekdo držal za roke, da nisi padel iz vagona. Prispeli smo v kasarno – Novograd Volinskij, po nemško Zwiachel v Ukrajini. Oficirji in podoficirji so nas razporedili po sobah in že drugi dan so se začele vaje vseh mogočih veščin. Nad nami Slovenci so se surovo znašali, nam dajali psovke: »Ezel (osel), švein hund (svinjski pes) itd.«

Podobe mondenega Bleda

V Mestni knjižnici Kranj so na ogled postavili majhen del bogatega fotografskega arhiva Blejca Mirka Vovka, ki je na Bledu dve desetletji kot uradni fotograf fotografiral številne visoke državniške obiske.

Mateja Rant

Foto: Gorazd Kavčič

Fotograf Mirko Vovk je na Bledu fotografiral številne državnike in znane osebnosti.

Kranj – V šestdesetih in začetku sedemdesetih let prejšnjega stoletja je Bled doživljal vrhunec tako imenovanega diplomatskega turizma. Obiske državnikov z vsega sveta je s fotoaparatom spremljal blejski fotograf Mirko Vovk in tako na fotografijah za večno ohranil podobe mondenega Bleda, ki se ga danes z nostalgijo spominja. »Spomnim se časov, ko je bil Bled svetovno znan kraj in je gostil številne predsednike in znane osebnosti. Danes pa nihče od teh ne ostane na Bledu,« obžaluje Vovk, ki je kritičen do sedanje podobe blejskega turizma. »O pravih turistih na Bledu, ki ima 18 hostlov, sploh ne moremo govoriti,« je poudaril in se znova vrnil v preteklost, ko so se po blejski promenadi, preden so jo spremenili v parkirišče, sprehajale dame v toaletah.

Svojo kariero je kot šestletni deček začel v turizmu, kjer se je naučil lepega vedenja in jezikov, je ob odprtju razstave v kranjski knjižnici pojasnil Mirko Vovk. Po drugi svetovni vojni je z odliko končal fotografsko šolo v Ljubljani, a v tistih časih je bilo težko oziroma predvsem drago začeti fotografsko kariero. Leta 1948 so ga med 2200 kandidati skupaj še s 67 drugimi izbrali za pilotsko šolo v Rumi v Vojvodini. S ponosom pove, da jo je končal kot najboljši pilot v generaciji. »Občutka v jadralnem letalu ni mogoče primerjati z nobenim drugim občutkom,« še vedno s strastjo govori o letalstvu. Kot pravi, je voditi letalo veliko enostavneje kot voziti avto. Prav letala so ga med bivanjem v Švici povezala z ameriškim filmskim igralcem Clarkom Gablom. »Za večno mi bo ostal v spominu, ko sva skupaj poletela nad švicarskim ledenikom, čeprav so vsi dvomili, da je to sploh mogoče,« se hudomušno nasmeje Vovk. Iz Švice se je vrnil »poln denarja«, kot se je izrazil. »Takrat sem si kupil svoj prvi avto in punce so kar v vrsti stale, da bi se peljale z mano,« je nadaljeval v svojem iskrivem slogu.

Obenem mu je to omogočilo, da se je podal na samostojno pot fotografa, in tako je že kmalu na Bledu fotografiral obisk takratnega predsednika Jugoslavije Josipa Broza Tita, ki se ga spominja kot velikega gospoda in poliglota. »Najprej sem fotografiral po naročilu blejskih hotelov, a kmalu so iz protokola ugotovili, da ne potrebujejo svojega fotografa, saj sam naredim veliko bolje,« je samozavestno pojasnil. Del te fotografske zapuščine si je do 8. septembra mogoče ogledati na razstavi v pritličju kranjske knjižnice. A to je le majhen delček vsega, kar je imel, je razložil Vovk, večino materiala mu je namreč pobrala Služba državne varnosti, veliko njegovih fotografij z državniških obiskov na Bledu pa hrani tudi Gorenjski muzej. Izbor za razstavo v Kranju je opravil Damjan Mulej iz knjižnice Blaža Kumerdeja Bled, ki sodi pod okrilje Knjižnice A. T. Linharta Radovljica. »Gospod Vovk je redni obiskovalec knjižnice na Bledu in nekoč je s seboj prinesel nerazvite fotografske filme. Ko sva jih začela pregledovati, sem ugotovil, da so na njih same znane osebnosti, vse fotografije pa so bile posnete na Bledu,« se spominja Mulej. Filme so digitalizirali in tudi s pomočjo naključnih obiskovalcev začeli prepoznavati osebnosti na fotografijah. »Za razstavo smo izbrali najlepše fotografije in jih opremili s spremnimi teksti, saj se starejše generacije še dobro spomnijo teh ljudi, mlajše pa že manj,« je razložil Mulej. Na šestnajstih panojih so tako med drugim razstavili fotografije jordanskega kralja Huseina, šaha Reze Pahlavija, Nikolaja Ceausescuja, Tita z delegacijo in številne druge državnike ob njihovem obisku na Bledu.

Ob odprtju razstave v knjižnici je bilo mogoče Mirka Vovka spoznati ne samo kot fotografa, pilota in svetovljana, ampak tudi vsestranskega športnika. Med drugim je bil eden prvih slovenskih golfistov, petnajst let je celo vodil Golf zvezo Slovenije, od leta 2000 pa je njen častni predsednik. Ta čas ga najbolj skrbi usoda blejskega igrišča za golf, je dejal, s katerega so skoraj povsem izrinili člane blejskega golf kluba. Čeprav se golfu ne posveča več, je priznal, pa ostaja aktiven, kar je dokazal z zapestnico, ki šteje korake. Tako je v zadnjem letu prehodil dva milijona tristo tisoč korakov oziroma 1687 kilometrov, se je še pohvalil.

HALO-HALO GORENJSKI GLAS
telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201-42-00, faksu 04/201-42-13 ali osebno na Bleiweisovi cesti 4 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrtka do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

ROZMAN BUS, T: 04/531 52 49, 041/855 630

IZOLA KOPALNI IZLET: 22. 7., 24. 7., 27. 7., 28. 7.; **MORJE: MURTER ALL INCLUSIVE:** 8.–15. 8., 15.–22. 8., 22.–29. 8., 26. 8.–3. 9., 2.–9. 9., 10.–19. 9., 12.–20. 9.; **DUGI OTOK POLNI PENZION S PIJAČO PRI OBROKIH:** 21.–28. 7., 11.–18. 8.,18.–25. 8., 25. 8.–1. 9.; **MEDŽUGORJE:** 28. - 30. 10.; **MANDARINE:** 6. - 8. 10.,13. - 15. 10.. **www.rozmanbus.si.**

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki glasov Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

PRIREDITVE

Spominska svečanost v Kokri

Kokra – Občinski odbor borcev za vrednote NOB Preddvor bo jutri, v soboto, 22. julija, ob 11. uri ob osrednjem spomeniku v dolini Kokre s spominsko svečanostjo počastil spomin na tragične dogodke, ki so se ob okupatorjevih grozodejstvih zgodili v Kokri pred 75 leti. Slavnostna govornica bo predsednica Pokrajinskega sveta za Gorenjsko za vrednote NOB Doroteja Osterman.

IZLETI

Na ogled predstave Divji lovec

Britof, Predoslje – Društvo upokojencev Britof Predoslje v nedeljo, 30. julija, vabi na ogled gledališke predstave Divji lovec v poletnem gledališču Studenec. Odhod avtobusa bo ob 19. uri z običajnih mest. Prijave sprejema Tone Oblak po telefonu: 04 20 41 633 ali 031 494 422.

Kolesarska izleta

Kranj – Društvo upokojencev Kranj vabi na kolesarska izleta: na relaciji Kranj–Jesenice (vlak)–Planica–Kranj 25. julija z odhodom ob 8.45 s kranjske železniške postaje ter Kranj–Zg. Jezersko 1. avgusta z odhodom ob 8. uri izpred nekdanje trgovske šole na Župančičevi ulici.

Kopalni izlet v Lucijo

Kranj – Društvo upokojencev Kranj vabi v torek, 8. avgusta, na kopalni izlet v Lucijo s kopanjem na kopališču pred hotelom Metropol do 17. ure. Odhod s posebnim avtobusom bo ob 8. uri izpred Creine. Prijave z vplačili sprejemajo v pisarni društva do srede, 2. avgusta.

Na 26. Srečanje upokojencev Gorenjske

Kranj – Društvo upokojencev Kranj vabi na 26. Srečanje upokojencev Gorenjske v Žirovnici. Srečanje bo v četrtek, 31. avgusta, odhod posebnega avtobusa bo ob 9. uri izpred Globusa. Prijave z vplačili sprejemajo v pisarni društva do srede, 9. avgusta.

OBVESTILA

Opazovanje nočnega neba

Stara Fužina – Predavanje Razvoj vesolja prof. dr. Tomaža Zwitterja in opazovanje nočnega neba pod vodstvom ljubiteljskega astronoma Tilna Kuharja bo v Centru TNP Bohinj v Stari Fužini danes, v petek, 21. julija, ob 20. uri.

Rajže po poteh triglavskih pravljic

Mojstrana – V soboto, 22. julija, ob 10. uri se lahko odpravite na Rajže po poteh triglavskih pravljic – naj tematsko pot Gorenjske 2015 po izboru Turistične zveze Slovenije. Zbor bo nekaj minut pred začetkom za pošto v Mojstrani. Obvezne so predhodne prijave po tel. št. 040 241 660.

GG | IZLET / sreda 2. avgusta 2017

KOPANJE V STRUNJANU

Vabimo vas na kopalni izlet v Strunjan. Najprej si bomo ogledali Strunjanske soline in se po želji sprehodili do Mesečevega zaliva. Nato se bomo kopali v morju. V času najhujše vročine si bomo v hotelu Svoboda Strunjan ogledali multivizijo o naravnem rezervatu Strunjan, nato pa si v restavraciji hotela privoščili še samopostrežno kosilo. Po kosilu bo še čas za kopanje. Organizirali bomo tudi družabne igre.

Cena vključuje: multivizijo in predavanje o naravnem rezervatu Strunjan, samopostrežno kosilo, družabne igre, vodenje izleta in DDV.

Odhodi avtobusa: z AP Radovljica ob 6.30, z AP Creina Kranj ob 6.55, z AP Mercator Primskovo ob 7.05, z AP Škofja Loka ob 7.25
Prihod v Kranj bo predvidoma ob 21. uri.

Za rezervacijo in dodatne informacije čim prej pokličite na tel. št. 04/201 42 41. Lahko se oglasite tudi osebno na Bleiweisovi cesti 4 v Kranju ali pišete na: narocnine@g-glas.si.

www.gorenjskiglas.si

Cena izleta je 30 evrov. Gorenjski Glas

Nagrajenci nagradne križanke Gorenjskega glasa, ki je bila objavljena v Gorenjskem glasu dne 7. julija 2017 z geslom: BREZSKRBNO UŽIVAJTE NA DOPUSTU, prejmejo priročnik Drevesa in grmi. To so: **Sonja Gregorič** iz Kranja, **Andrej Žbogar** iz Kranja in **Janez Bozovičar** iz Kranja. Nagrajencem čestitamo!

LOTO

Rezultati 58. kroga – 19. julija 2017
2, 8, 20, 21, 22, 36, 38 in 25

Loto PLUS: **6, 11, 25, 27, 32, 35, 36 in 13**
Lotko: **2 9 7 2 3 4**

Sklad 59. kroga za Sedmico: **1.160.000 EUR**
Sklad 59. kroga za PLUS: **1.375.000 EUR**
Sklad 59. kroga za Lotka: **525.000 EUR**

Pričevanja o življenju tržiških baronov

Knjiga predstavlja življenje in delo članov rodbine Born, ki so si pol stoletja prizadevali za splošen družbeni napredek Tržiča. Ob tem je v njej prek pisnih in ustnih virov ter številnih fotografij na bralcu prijazen način opisano, kako so pred približno sto leti živeli Tržičani in okoličani.

Cena knjige je 29,90 EUR + poštnina

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.
Če jo naročite po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjskiglas.si

Gorenjski Glas

Alpetour vas obvešča, da tudi letos povezuje Gorenjsko in Ljubljano s Slovenskim in Hrvaškim primorjem vsak dan od junija do septembra.

Z AVTOBUSOM SE ODPELJITE IZ ŠKOFJE LOKE, KRANJA ALI LJUBLJANE V KRAJE SLOVENSKE IN HRVAŠKE ISTRE VSE OD KOPRA, PIRANA, PORTOROŽA DO POREČA, PULE ALI PREMANTURE.

Prevozi se izvajajo z udobnimi in klimatiziranimi avtobusi.

Dodatne informacije o voznih redih in cenah prevozov najdete na spletni strani **www.alpetour.si** ali na avtobusnih postajah.

Pošljite nam poletno razglednico s svojim imenom in priimkom in s pripisom »Z avtobusom na morje« na naslov: **Gorenjski glas, d. o. o, Bleiweisova cesta 4, 4000 KRANJ in si prislužite brezplačno povratno avtobusno vozovnico po izbiri. Nagrajenca bomo objavili v naslednji petkovi številki Gorenjskega glasa.**

ALPETOUR Potovalna agencija
Part of Arriva – a DB company

Alpetour, PA d.o.o., Ulica Mirka Vadnova 8, 4000 Kranj

Povratno vozovnico za vožnjo z avtobusom na morje prejme **Igor Dežman** iz Begunj. Čestitamo! Za rezervacijo poti in ostale informacije se oglasite na najbližji Alpetourjevi poslovalnici na Jesenicah, Radovljici, Tržiču, Kranju, Škofji Loki ali Ljubljani.

MALI OGLASI

T: 201 42 47, F: 201 42 13
E: malioglasi@g-glas.si

Male oglase sprejemamo:
za objavo v petek do srede do 14. ure in za objavo v torek do petka do 14. ure!

Delovni čas:
ponedeljek, torek, četrtek, petek neprekinjeno od 7. do 15. ure, sreda od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto.

NEPREMIČNINE

STANOVANJA

ODDAM

GARSONJERO v Škofji Loki, tel.: 041/218-056 17002352

K3 KERN d.o.o.
NEPREMIČNINE
Oldhamska cesta 12, 4000 Kranj
Tel.: 04/202 13 53, Fax: 04/202 17 85
GSM 051/320 700,
E-pošta: info@k3-kern.si

V BLIŽINI Radovljice oddam 1-sobno stanovanje v hiši, delno opremljeno, tel.: 051/208-844 17002391

2-SOBNO stan. na Planini III. v Kranju, 64 m², v 3. nadstropju, obnovljeno, za daljše obdobje, tel.: 041/816-528 17002362

NAJAMEM

STANOVANJE ali bivalni vikend na mirni lokaciji, v okolici Kranja, tel.: 040/276-210 17002358

fesst
FESST, d. o. o., nepremičninska družba,
Koroška c 2, Kranj,
Telefon: 236 73 73
Faks: 236 73 70
E-pošta: info@fesst.si
Internet: www.fesst.si

ENOSOBNO stan. v pritličju ali bloku z dvigalom, lahko je tudi garsonjera, naj bo v Kranju, tel.: 030/278-598 17002390

HIŠE

PRODAM

PRITLIČJE starejše hiše z večjim vrtom v Otočah, tel.: 04/53-36-605, 031/526-805 17002392

ODDAM

STANOVANJSKO hišo v okolici Bleda, tel.: 040/887-425 17002382

domplan
Domplan, d. d., Bleiweisova 14, 4000 Kranj
T: 04/20 68 773, **F:** 04/20 68 701
M: 030 641 621, **I:** www.domplan.si
E: domplan@domplan.si
V zadovoljstvo naših strank upravljamo zanesljive in varne storitve posredovanja v prometu z nepremičninami.
Obiščite nas na naši spletni strani:
www.domplan.si

MOTORNA VOZILA

AVTOMOBILI

PRODAM

R Clio 1.2, 5 vrat, letnik 2000, reg. do 10. 3. 2018, vzdrževan, servisiran, 400 EUR, tel.: 068/193-960 17002401

KARAMBOLIRANA VOZILA

KUPIM

KARAMBOLIRANO vozilo ali vozilo v okvari, od let. 2000 dalje. Ugrica Blaž, s.p., Drulovka 38, Kranj, tel.: 041/349-857 17002223

STROJI IN ORODJA

PRODAM

ŽAGO + rezkar Linwincible, možna menjava za mizarsko kombinirko, tel.: 031/316-548 17002353

GRADBENI MATERIAL

PRODAM

8 M³ suhih smrekovih plohov in cola, tel.: 04/53-38-421 17002376

KUPIM

SUHE smrekove plohe, 5 cm, mizarske klase, tel.: 041/760-791 17002386

KURIVO

PRODAM

DRVA, metrska ali razžagana, možnost dostave, tel.: 041/718-019 17002217

LEPA suha bukova in mešana drva, tel.: 041/841-632 17002399

SUHA bukova ali mešana drva, tel.: 031/343-161 17002344

SUHA bukova in mešana drva, lahko razžagana in z dostavo, tel.: 031/826-621 17002371

UGODNO prodam lesne brikete in pelete za kurjavo, tel.: 040/887-425 17002381

STANOVANJSKA OPREMA

POHIŠTVO

PODARIM

KAVČ trosed – raztegljiv, lepo ohranjen, 190 x 90 x 72 cm, tel.: 070/242-195 17002363

GOSPODINJSKI APARATI

IŠČEM

ZA Vorwek, star, sem izgubila 2 mala priključka za prah. Če ga kdo ima - pokličite, tel.: 031/253-231 17002388

VRTNA OPREMA

PRODAM

VRTNO garnituro, bambus, rabljeno, za simbolično ceno, tel.: 041/696-985 17002403

OSTALO

PRODAM

MALO rabljen jogi 90 x 190, tel.: 051/839-051 17002357

ŠPORT, REKREACIJA

PRODAM

ČOLN Yamaha + motor Yamaha 9.9 k, na prikolici, registrirano, malo rabljeno, tel.: 041/818-146 17002365

KOLO, staro cca 90 let, lepo ohranjeno, vozno, tel.: 070/384-290 17002373

TURIZEM

ODDAM

APARTMAJE v okolici Zadra, blizu plaže, dovolj sence borovcev, tel.: 031/515-422 17002387

HOBI

KUPIM

STARINE: mizarski ponk, skrinje, razglednice, kovance in drobnarije, tel.: 051/258-936 17002220

KNJIGE, PUBLIKACIJE

PRODAM

RAFF-ovih 14 knjig, od teh je 10 za odrasle, možna dostava, tel.: 040/155-604 17002372

UMETNINE, NAKIT

PRODAM

TAPISERIJE različnih velikosti, oblik in motivov, lahko tudi po vašem vzorcu, tel.: 040/567-544 17002293

KMETIJSKI STROJI

PRODAM

AGROIZBIRA Prosen Čirče nudi ugodno vse vrste rezervnih delov za program SIP, BCS, sedeže, olja, filtre, kose itd., Agroizbira Kranj d.o.o., Smledniška cesta 17, 4000 Kranj, tel.: 04/23-24-802 17002178

DVOVRSTNI izkopalnik za krompir ali čebulo Polak in rotacijsko kosilnico Sip, 135 cm, tel.: 041/865-675 17002394

IZKOPNO kiblo š. 40 cm, trak vilic za obračalnik in jahalno sedlo, tel.: 041/364-504 17002367

KLEŠČE za bale RM, vrtavkasto brano, puhalnik Eolo in točilo za med, tel.: 031/316-548 17002354

KOSILNICO na nitko Alko, za rezervne dele, tel.: 031/451-167 17002366

TRANSPORTER za gnoj - pehala Šebenik, nerabljena, tel.: 051/891-605 17002396

V AGROIZBIRI Prosen v Čirčah ugodno: akumulatorji Topla, Krpan, Duracell, 12 V 75 Ah, 100 Ah in 150 Ah, Agroizbira Kranj, d.o.o., Smledniška cesta 17, 4000 Kranj, tel.: 04/23-24-802 17002179

KUPIM

IMT, Ursus, Deutz ali podobno in kiper prikolico Tehnostroj, tel.: 041/235-349 17002380

TRAKTOR, kiper prikolico in kosilnico, tel.: 031/500-933 17002206

PRIDELKI

PRODAM

JEDILNI krompir maris bard, arov, belarosa, tel.: 041/971-508 17002364

MALINE, Markuta, Čadovlje 3, Golnik, tel.: 04/25-60-048 17002379

RDEČO peso, tel.: 040/607-451 17002351

RDEČO peso in čebulo, tel.: 041/549-713 17002402

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM

2 PRAŠIČA za nadaljnjo rejo, krkopoljski, tel.: 04/59-57-263, 031/215-778 17002356

2 TELIČKI križanki, stari 10 dni, tel.: 041/938-163 17002404

BIKCA simentalca, 40 kg, pašno telico in kravo s teletom, tel.: 031/692-315 17002370

BIKCA ČB, tel.: 041/600-310 17002393

BIKCA simentalca, starega 5 mesecev, tel.: 041/926-269 17002400

JAGENJČKE, stare pol leta, za zakol ali nadaljnjo rejo, tel.: 040/266-311 17002385

KOKOŠI nesnice za zakol ali nadaljnjo rejo, pašne vzreje, tel.: 040/384-187 17002374

KOKOŠI – nesnice, jarkice, rjave barve, pripeljemo na dom, tel.: 041/710-113 17002221

KRAVE v laktaciji, visoko breje telice ter teleta (M in Ž), stare 7–10 dni, tel.: 040/219-600 17002383

Knjiga je popoln vodnik zdravega prehranjevanja. Primerna je tako za skrbne gospodinje, kakor tudi za novopečene kuharske mojstre. Priporočamo jo tudi kot koristen učbenik za mlade kuharje. Vodilo, ki je bilo rdeča nit pri nastajanju knjige je, prikazati kako sestaviti enostavne, denarnici prijazne uravnotežene obroke za vso družino.

142 strani; 200x 230 mm; mehka vezava
Cena knjige je 9,90 EUR + poštnina

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.
Če jo naročite po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjskiglas.si

Gorenjski Glas

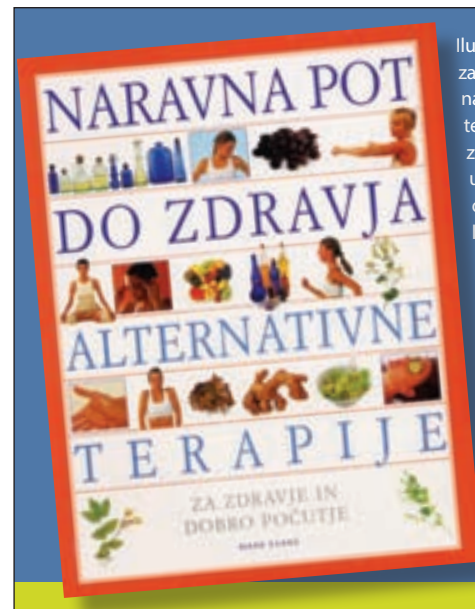

Ilustriran priročnik za domačo uporabo naravnih pripravkov in terapij. Ponuja nasvete za uporabo varnih in učinkovitih naravnih oblik zdravljenja za lajšanje vsakodnevnih težav. Pomaga in svetuje, kako premagati stres in vsakodnevne težave sodobnega načina življenja. Vsebuje podrobna navodila in fotografije postopkov za pripravo zeliščnih krem, tinktur in drugih pripravkov.

Cena knjige je 11,90 EUR + poštnina
256 strani; 300 x 230 mm; mehka vezava

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.
Če jo naročite po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

11,90 EUR + poštnina

www.gorenjskiglas.si

Gorenjski Glas

GG naročnine
E-POŠTA: narocnine@g-glas.si
TELEFON: 04 201 42 41
www.gorenjskiglas.si

MLADE kozličke in kozo, staro 2 leti, tel.: 04/59-58-391, 040/204-458
17002389

TELIČKO simentalko, staro 6 mesecev, tel.: 031/716-499
17002377

ZAJCA nemški lisec in zajkljo, staro 1 leto, tel.: 031/865-418
17002384

KUPIM

3 BURSKE koze, stare 1 leto, tel.: 041/677-605
17002361

ČB bikca, tudi starejšega, in prodam jesenove plohe, tel.: 031/505-087
17002360

ODKUP živine za Avstrijo - Kogler. Plačano v nekaj dneh – nove višje cene. Kogler Franz A., d.o.o., Parmova 53, Ljubljana, tel.: 064/130-081
17002208

PODARIM

KOKOŠI nesnice, tel.: 041/337-678
17002406

OSTALO

PRODAM

KOZOLEC toplar, že razstavljen, 4 x 8 m, star 160 let, ugodno, tel.: 051/649-793
17002355

SLAMO z njive, tel.: 031/585-345
17002405

PODARIM

ZEMLJO za nasipanje, okolica Cerkelj, tel.: 051/351-845
17002398

ZAPOSLITVE (m/ž)

NUDIM

ZAPOSLIMO 2 voznika tovornega vozila. Izpit C oz. E kategorije. Agro Mobil, d.o.o., Letališka 37, Šenčur, tel.: 041/698-385, g. Boštjan Bertoncelj
17002378

IŠČEM

IŠČEM DELO – voznik z NPK in kodo 95, za prevoze po Sloveniji, izkušnje z vožnjo kiperja, tel.: 040/389-518
17002359

STORITVE

NUDIM

SENČILA ASTERIKS, d.o.o., Cesta na Loko 2, 4290 Tržič, tel.: 59-55-170, 041/733-709; žaluzije, roloji, rolete, lamelne zavese, plise zavese, komarniki, markize, www.asteriks.net
17002218

ADAPTACIJE od temelja do strehe, omete, fasade, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tudi manjša gradbena dela – z vašim ali našim materialom, Gradton, d.o.o., Valjavčeva ulica 8, Kranj, tel.: 041/222-741
17001830

ADAPTACIJE vsa gradbena dela, notranje omete, strojne omete, fasade, adaptacije, tlakovanje dvorišča, ograje, kamnite škarpe in dimnike, kvalitetno, hitro in poceni. SGP Beni, d. o. o., Struževo 7, Kranj, tel.: 041/561-838
17002328

BARVANJE napuščev in fasad do višine 25 m, z lastnimi dvigali – možna izposoja, ugodno. Nudimo tudi vsa slikopleskarska dela. Sandi Ferlan, s.p., C. talcev 14, Kranj, tel.: 041/682-166
17002214

BELJENJE, glajenje sten, barvanje ograj, vrat, fasad in napuščev, antiglivični premazi proti plesni ter dekorativni ometi in opleski vam nudi Pavec Ivan, s. p., Podbrezje 179, Naklo, tel.: 031/392-909
17002059

EKOCLEAN, d.o.o., Podljubelj 259, Tržič nudi čiščenje in razrez cistern ter filtracijo olja! Pleskanje stanovanj in stopnišč, tel.: 041/989-987
17002219

FLORJANI, d.o.o., C. na Brdo 33, Kranj izvaja vsa gradbena dela od temeljev do strehe, adaptacije, omete, omete fasad, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, 041/557-871
17002181

KERAMIČARSTVO Janez Kleč, s.p., Milje 77, Visoko vam nudi kvalitetno in ugodno polaganje keramičnih ploščic in adaptacije kopalnic, tel.: 051/477-438
17001953

SANACIJA dimnikov z nerjavečimi tuljavami, vrtanje, zidava in popravila, nudimo dimne obrobe in kape. Cvetko Rajko, s.p., Brezje pri Dobu 4a, Dob, tel.: 051/828-419
17002222

Radio Triglav®
Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Trg Toneta Čufarja 4, 4270 Jesenice
Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

Radio Sora
Vedno blizu. 91.1 / 89.8 / 96.3
RADIO SORA, D.O.O., KAPUCINSKI TRG 4, ŠKOFJA LOKA

SANACIJE, obnove dimnikov z inox cevmi, povrtavanje, rušenje, pozidava, montažni dimniki, dimniške kape. Garancija 10 let. Aleš Avsenek, d.o.o., Kranjska 2, Radovljica, tel.: 041/229-246
17001950

TESNJENJE OKEN IN VRAT, uvožena tesnila, do 30 % prihranka pri ogrevanju. Prepiha in prahu ni več! Zmanjšan hrup, 10 let garancije. Samo Kališnik, s.p., Velika Lašna 45, Kamnik, tel.: 031/720-141
17002216

VSA zakl. dela od temeljev do strehe, fasade, škarpe, zunanje ureditve, tlakovanje, barvanje, kitanje, ometi, Afrim Kryeziu, s.p., Komenskega 5, Kranj, tel.: 070/528-323
17002215

ZASEBNI STIKI

ŽENITNE raznovrstne, zanimive ponudbe, z vse države, različnih starosti. Mnogo je samskih fantov, gospodov … Hitra spoznavanja, 031/836-378, www.zau.si
17002182

RAZNO

PRODAM

NOTRANJA vrtana krila, 2 gumi, 650 x 16, in motorno žaho Husqvarna, tel.: 031/716-629
17002397

SESALEC za prah Puch, 1600 kw, 4 gume 185 x 60, 2 usnjeni jakni št. 56, potopno črpalko, tel.: 040/791-315
17002375

ŽENSKO kolo, daljnogled 16 x 50 in računalnik z monitorjem, tel.: 041/364-504
17002369

ODDAM

PARKIRNO mesto v garaži bloka nasproti Qlandie Kranj, cena 50 EUR, tel.: 031/263-871
17002368

IŠČEM

IŠČEM stare neuporabne pralne stroje, varilne aparate, pipe in železo, tel.: 070/385-956
17002395

IZGUBLJENO, NAJDENO

V SREDO popoldan se je na Blejskem gradu izgubila psička pasme veliki pudelj, črne barve, ki sliši na ime OZI (OZZIE). Veseli bomo vsake informacije, najditelja pa prosimo, da nas pokliče na telefon 031/272-933 - Bojana
17002407

ZAHVALA

V 63. letu starosti se je od nas poslovil mož, oče in stari oče

Boris Končan

z Grenca

Zahvaljujemo se sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste se prišli poslovit od njega in ga spremili na njegovi zadnji poti. Hvala za izročena sožalja, darovane sveče, cvetje in svete maše. Hvala gospodu župniku Franciju Aliču za lepo opravljen obred. Hvala pevcem, gasilcem Prostovoljnega industrijskega gasilskega društva Jelovica in Ribiški družini Kranj. Hvala pogrebni službi Komunala Škofja Loka. Vsem še enkrat hvala.

Žalujoči vsi njegovi
Škofja Loka, julij 2017

ZAHVALA

Po težki bolezni nas je zapustil dragi brat, stric in bratranec

Vilko Dobnikar

52 let je živel v Tübingenu

Hvala vsem, ki ste mu darovali cvetje, sveče in darove za sv. maše. Hvala duhovnikoma g. Lucijanu Potočniku in g. patru Viliju Lovšetu. Hvala Ervinu Tratniku, Klavsu Hünnetu, Jožefu Lampetu in ge. Mateji Stare. Hvala, ker ste se poslovili od njega in ga pospremili na zadnjo pot.

Vsi njegovi
Vopovlje, Strahinj, Zg. Bela, Cerklje, julij 2017

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, stare mame, sestre, tašče, tete in sestrične

Antonije Jagodic

iz Selc

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, darovano cvetje in sveče. Hvala g. župniku Damjanu Proštu za lepo opravljen obred ter cerkvenim pevcem za lepo petje. Hvala tudi Gasilskemu društvu Selca in reševalcem Nujne medicinske pomoči Škofja Loka.
Hvala vsem, ki ste jo še zadnjič pospremili na njeni zadnji poti.

Vsi njeni
Selca, 8. julija 2017

Nasmejana in z lepimi spomini nate boš za vedno ostala v naših srcih!

ZAHVALA

Ob nenadni in prerani izgubi drage žene, mame, tašče, babice, prababice in tete

Pavle Dolinar

iz Poženika

se iskreno zahvaljujemo vsem za izrečena sožalja in darovane sveče. Hvala g. župniku in podjetju Pogrebnik za lepo opravljen pogrebni obred, pevcem, vsem sorodnikom, sosedom, društvu upokojencev, društvu AMZS, vsem prijateljicam in znancem. Hvala vsem imenovanim in neimenovanim.

Mož Franc, sin Brane z ženo, vnuka Rok in Aleš z družino in pravnuki

---

Kjerkoli si zdaj,
prihajaš v naše spomine.

ZAHVALA

V 83. letu se je poslovil od nas dragi oče, brat, stric, stari ata in tast

Vinko Dolinar

p. d. Mežnarjev Vinko s Primskovega pri Kranju, nazadnje oskrbovanec Doma Petra Uzarja v Tržiču

Ob zadnjem slovesu se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, znancem za izrečena sožalja in sveče. Zahvaljujemo se tudi g. župniku, zvonarjem s Primskovega, pevcem, trobentaču ter pogrebni službi Kranj. Iskrena hvala vsem zdravnikom in osebju Nevrološke klinike Ljubljana za vso skrb, nego in zdravljenje, ki so jo namenili pokojniku. Iskrena hvala tudi vsemu osebju Doma Petra Uzarja v Tržiču. Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.
Ata, počivaj v miru.

Žalujoči: sinova Franci in Vinko ter hčerka Simona, sestri Metka in Mija ter brat Jani z družinami
Primskovo, Kranj, Rodine, Ljubljana

Vse življenje si garal,
vse za dom, družino dal.
Ostale so sledi povsod
od dela tvojih pridnih rok.

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi dragega moža, atija, starega ata, brata, strica in bratranca

Jožeta Gašpirca

p. d. Činžarjevega Joža iz Češnjevka

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, Društvu upokojencev Cerklje za izrečena sožalja, stiske rok, objeme, za podarjene sveče, svete maše in cvetje. Hvala duhovniku Lucijanu Potočniku in ministrantom za opravljen obred. Pevcem kvarteta Grm za ganljivo petje in zaigrano Tišino. Zahvaljujemo se prijateljem in znancem, podjetjema Eko Sava in Voith Hydro za izrečena sožalja, cvetje in podarjene sveče. Posebno zahvalo pa izrekamo Jožetovim nekdanjim sodelavcem in ge. Zdenki za ganljiv govor. Hvala tudi Nevrokirurgiji in Onkološkemu inštitutu za nego in pomoč v času njegove bolezni ter njegovi zdravnici dr. Silvi Kozjek. Hvala nosačem, zvonarjem, praporščakoma in pogrebni službi Pogrebnik iz Dvorij za organizacijo pogreba. Iskrena hvala vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Vsem imenovanim in neimenovanim še enkrat hvala.

Žalujoči: žena Milena ter sinova Damjan in Milan z družinama
Češnjevek, 12. julija 2017

Anketa

Poletno branje knjig

Maša Likosar

Poletni dopust je tudi čas za branje knjig. Naključno izbrane smo vprašali, ali dopust preživljajo tudi z branjem knjig, ali jih berejo več kot sicer, kaj predvsem berejo, kateri je njihov najljubši avtor, knjiga, zvrst ...

Foto: Tina Dokl

Zinka Grahovec, Neža Trdina, Kranj:

»Berem predvsem na morju in v toplicah, posežem pa po lahkotnih knjigah. Najraje imam pustolovske knjige in dela Prežihovega Voranca. Veliko berem vnukinji Neži.«

Irena Pintar, Rovte pri Podnartu:

»Na splošno berem premalo, v poletnem času več. Obožujem zgodovinske romane. Veliko prebiram tudi izobraževalno literaturo. Raje imam dela tujih avtorjev.«

Duša Hribar, Kranj:

»Zagotovo premalo berem, raje se posvečam športu. Odločila sem se, da bom to poletje brala biografije, zanimajo me tudi zgodovinske knjige. Moja najljubša knjiga je Vojna in mir.«

Petra Vencelj, Kranj:

»Zelo rada berem in pišem. Moja najljubša knjiga je tista, ki sem jo napisala sama – Mali leksikon po Gorenjski. Nazadnje sem prebrala Plečnikova pisma, ki jih je med potovanjem pošiljal bratu.«

Branko Vidakovič, Kranj:

»Manj berem, kot sem nekoč, nimam več toliko časa. Več berem pozimi, poleti sem raje zunaj. Največ berem zgodovinske in pustolovske romane. Knjig ne kupujem, si jih izposojam.«

Ni poletja brez Kranfesta

Z včerajšnjim razprodanim muzikalom Vesna se je v Kranju začel Kranfest s Kranjsko nočjo, organizatorji iz Zavoda za turizem in kulturo Kranj pa konec tedna v gorenjski prestolnici pričakujejo blizu trideset tisoč obiskovalcev.

Vilma Stanovnik

Kranj – Kranfest s Kranjsko nočjo že vrsto let slovi kot največja poletna zabavna prireditev na Gorenjskem in ena največjih prireditev v Sloveniji, saj vsako leto v Kranj pritegne med 25 in 30 tisoč obiskovalcev.

»Prireditev združuje kulturo, zabavo in šport in je prireditev za vse generacije in za skoraj vse okuse. Kranjska noč bo potekala letos že petintridesetič in je postala sestavni del življenja Kranjčanov. Po neodvisni raziskavi, ki smo jo izvedli lansko leto, se prireditve udeleži vsak četrti prebivalec Kranja, prireditev pa je zelo dobro sprejeta, saj jo udeleženci ocenjujejo z ocenami med štiri in pet. Prireditev je bila že od nekdaj priložnost za zaslužek tudi za kranjske gostince, trgovce in obrtnike,« pravi direktor Zavoda za turizem in kulturo Kranj Tomaž Štefe.

Sicer pa je v Kranju živahno že od včeraj, danes pa se največja zabava obeta na Slovenskem trgu, ko bo nastopila skupina Plavi orkestar. Do danes so izdali osem albumov, prodali pet milijonov kopij albumov in nastopili na 3500 koncertih po Evropi. V Kranj prihajajo na edini brezplačni koncert v okviru Everblue turneje, na kateri bodo tudi posneli nekaj materiala v živo za novo ploščo.

Nostalgično obarvan bo program na Glavnem trgu, kjer bodo Help! A Beatles Tribute Band prepevali najboljše in najlepše uspešnice Beatlov. Dogajanje bodo začinili še številni drugi koncerti in dogodki: od stand upa, filmskega večera, kulinarične dvodnevne avanture Kranjske kuhne, tržnice unikatnih izdelkov na Plečnikovem stopnišču in kulturnih dejavnosti v Galeriji Prešernovih nagrajencev do zabave v Lunaparku pred Mestno občino Kranj in bogatega otroškega programa na Pungertu.

»Dogodki na Glavnem trgu in v Starem mestu bodo potekali do polnoči, na Slovenskem trgu pa do dveh zjutraj. Aktivnosti je na sporedu res veliko, tako da bo lahko vsak našel kaj za svojo dušo in srce. Vsem obiskovalcem želim zabavno in vročo Kranjsko noč,« pravi direktor Zavoda za turizem in kulturo Tomaž Štefe.

Ob Kranfestu je gorenjska prestolnica vedno polna. Tako naj bi bilo tudi ta konec tedna, ko se obetajo številne zanimive prireditve in koncerti. / Foto: Primož Pičulin, arhiv Gorenjskega glasa

S helikopterjem po kravo

Poškodovano kravo so s helikopterjem prepeljali na planino Blato, kjer jo je prevzel lastnik. / Foto: PU Kranj

Simon Šubic

Bohinjska Bistrica – Za eno do krav, ki se pasejo po bohinjskih planinah, se je ta teden poletna paša predčasno končala. V ponedeljek je namreč med pašo na planini Krstenica po strmem skalnatem terenu zdrsnila v večjo grapo in se pri tem tudi lažje poškodovala. Na pomoč so poklicali bohinjske gorske reševalce, ki so ocenili, da jo bodo iz grape lahko rešili le s helikopterjem. Ekipa za helikoptersko reševanje v gorah jo je tako iz grape s helikopterjem Slovenske vojske dvignila s pomočjo jeklenice in transportne helikopterske mreže. Mlajšo kravo so prepeljali do planine Blato, kjer jo je prevzel lastnik in jo odpeljal v domači hlev na okrevanje.

Blejski dnevi z Okusi Bleda

Bled – Konec tedna se bodo na Bledu odvijali tradicionalni Blejski dnevi, vrhunec katerih predstavlja Blejska noč, ko jezero zažari v soju 15 tisoč lučk v jajčnih lupinah. Obiskovalci se bodo lahko sprehodili med stojnicami z izdelki domače in umetnostne obrti in poskusili tradicionalne jedi. Za kulinarično ponudbo bodo tudi letos poskrbeli blejski lokalni partnerji pod destinacijsko blagovno znamko Okusi Bleda z ustvarjalno ponudbo, ki izvira iz bogastva lokalnih jedi, pripravljena na sodoben način. Za uvod v koncertno ponudbo bo danes ob 18. uri poskrbela Godba Gorje, sledi večer z Omarjem Naberjem ter skupinama John F. Doe in Supersunset. Jutri ob 19. uri se obeta gala koncert dobitnikov nagrad Blejskega zlatega mikrofona, ki mu bo sledil večer z BQL in Niko Zorjan s skupino. V nedeljo ob 11. uri bo promenadni koncert Godbe Gorje, ob 18. uri pa bo za zabavo poskrbel ansambel Sekstakord. Odvijal se bo tudi program za otroke, gasilci iz Podhoma pa bodo prikazali gašenje po starem.

vremenska napoved

Ob koncu tedna bo večinoma sončno in poletno vroče. Predvsem danes je možna kakšna kratkotrajna vročinska nevihta.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo
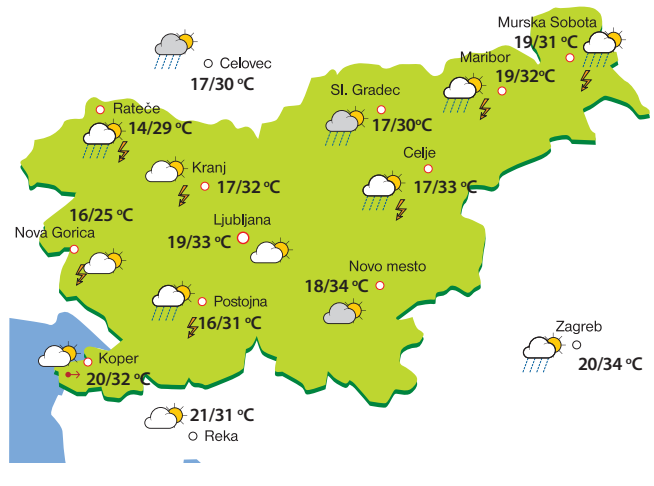
PETEK	SOBOTA	NEDELJA
16/31 °C	17/32 °C	17/32 °C